ՄԵՐ ԵՐԱԶԱԾ ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ

ԱՌՑԱՆՑ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ՝ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՆԵՐԻ և ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

PUBLISHED BY European Schoolnet 2017

Հատուկ շնորհակալություն.

- Insafe ցանցի անդամներին , երեխաներին և երիտասարդներին առցանց տեխնոլոգիաներից օգտվելու մասին համապատասխան խորհրդատվություն տրամադրելու համար,
- Եվրոպական հանձնաժողովին, Insafe ցանցին և eTwinning ծրագրին՝ ցուցաբերած աջակցության համար: Ձեռնարկը երկու ծրագրի պատասխանատու անձանց համագործակցության արդյունք է և ներառում է հիշյալ երկու ցանցի նյութերը,
- **Google-ին** և **Liberty Global-ին՝** սույն ձեռնարկն իրականություն դարձնելու համար,
- Բազում, այդ թվում՝ eTwinning ցանցի ուսուցիչներին, ովքեր ներդրում են ունեցել և փորձարկել են ձեռնարկի առաջադրած յուրաքանչյուր գործողություն,
- Եվրոպական դպրոցական ցանցի թիմին և ներգրավված կրթության նախարարներին՝ համագործակցության, առցանց տեխնոլոգիաներն ուսման մեջ կիրառելու միջոցով կրթության որակը վերափոխելու համար,
- «Մեդիակրթության կենտրոնին», որն «Ապահով համացանց» ծրագրի շրջանակներում նախաձեռնեց և ստեղծեց «Մեր երազած համացանցը» գրքի հայերեն տարբերակը:

Նախաբան

21-րդ դարում շատ երիտասարդների համար սոցիալական ցանցերում առցանց շփումները և որպես անհատ ներկայանալը նույնքան կարևոր են, որքան կյանքի այլ կարևորագույն երևույթները: Հետևաբար ուսուցիչները պետք է օգնեն երիտասարդներին առավելագույնս օգտվելու առցանց տեխնոլոգիաների և սոցիալական մեդիաների ընձեռած հնարավորություններից՝ զարգացնելով բազային հմտությունները, թերևս ավելի կարևոր է, որ ուսուցիչներն օգնեն երիտասարդներին՝ դառնալու քննադատորեն մտածող և պատասխանատու քաղաքացիներ:

«Մեր երազած համացանցը.պատանիների համար» ձեռնարկը ստեղծել է INSAFE ցանցը և լույս է տեսել 2013 թ.-ի փետրվարին՝ Ապահով համացանցի օրը:

Ձեռնարկի ստեղծման նպատակն է՝ ուսումնասիրել իրավունքներն ու պարտականությունները, սովորեցնել երիտասարդներին հետևելու իրենց և հասակակիցների առցանց վարքագծին:

«Մեր երազած համացանցը. ուսուցիչների համար» գիրքը մշակել են դասավանդողները՝ Եվրոպայի և աշխարհի տարբեր երկրների դասավանդողների համար:

Դասապլաններն առաջարկում են գաղափարներ, որոնք կօգնեն զարգացնել պատանիների ստեղծագործական և քննադատական կարողությունները : Այս ուղեցույցն օգնում է ուսուցիչներին դասընթացի ինտերակտիվ դասապլանների եւ գործնական պարապմունքների միջոցով խտեգրել երիտասարդների առցանց գործունեությանը վերաբերող խնդիրները:

Ձեռնարկից դյուրին օգտվելու համար Թեմաերն ու խնդիրները ներկայացված են ինդեքսով:

Ձեռնարկը կօգնի.

- ընկալել համացանցի օգտագործմամբ պայմանավորված մարտահրավերներն ու ծանոթանալ նորանոր հնարավորությունների.
- ձեռք բերել հաջողության հասնելու եւ կյանքի համար անհրաժեշտ հմտություններ:

Բոլոր դասապլանները հարմարեցված են էլ.կարողությունների եվրոպական շրջանակի հետ, որը նկարագրում է ՏՂՏ կարողությունները և մեթոդական ուղեցույցներ է տալիս՝ըստ եվրոպական որակավորման: Դասապլանների վերաբերյալ առաջարկներով կարող եք մեզ դիմել

infowww@eun.org հասցեով:

* Insafe- ի մասին

Insafe-ը Եվրահանձնաժողովից ֆինանսավորվող ապահով համացանցի իրազեկման եվրոպական ցանց է, որն ընդգրկում է Եվրամիության եւ նրա սահմաններից դուրս ազգային տեղեկատվական կենտրոններ, թեժ գծեր եւ երիտասարդական համաժողովներ, որոնք համակարգում է Եվրոպական դպրոցական ցանցը: Insafe-ը նպատակ ունի օգտվողներին սովորեցնել օգտվել համացանցի դրական կողմերից՝ խուսափելով ռիսկերից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել

www.saferinternet.org or contact info-insafe@eun.org.

1http://www.ecompetences.eu/site/objects/download/4062_EUeCompFWexpertGuidelines.pdf

Հեղինակների խոսք

«Որպես պատմության ուսուցիչ, սիրում եմ օգտագործել ՏՀՏ-ները իմ աշակերտների հետ: Տեխնոլոգիաների շնորհիվ աշակերտներին հասանելի են դառնում շատ տեղեկություններ և գործիքներ: Դրանք թույլ են տալիս մեզ անկախ աշխատել, խորությամբ ուսումնասիրել նյութը և միաժամանակ ավելի հետաքրքիր դարձնել ուսումնական գործընթացը: Այս գիրքը շատ օգտակար կլինի մեզ համար, քանի որ այն կօգնի ավելի լավ յուրացնել ՏՀՏ-ները»

Մաքսիմ Դրուե, Ֆրանսիա

«21րդ դարի մաթեմատիկական կարողությունները չեն ենթադրում միայն կրթական ծրագրի յուրացում, հաշվելու ունակություն և մաթեմատիկական կարողություններ, այլ նաև տարբեր թվային և ցանցային գործիքների կիրառում՝ խնդիրների լուծման համար համագործակցային աշխատանքի միջոցով, ինֆորմացիայի ապահով որոնում և տարածում: Գործիքը սովորելու լավագույն եղանակը դրանով աշխատելն է»

Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա

«Համացանցը կարծես ծով լինի – գրեթե անվերջ, գեղեցիկ և հետաքրքիր, վայրի և վտանգավոր. Դու կարող ես շատ բաներ գտնել այնտեղ կամ կորել»

Մարտինա Կուպիլիկովա, Չեխիա

«Այսօրվա երիտասարդները չեն պատկերացնում իրենց կյանքը առանց Համացանցի. այն չափազանց շատ հրաշալի հնարավորություններ է առաջարկում: Միաժամանակ մարդիկ ուզում են իրենց ապահով զգալ: Ապահով լինելու գործոններից մեկը անձնական կյանքի գաղտնիությունն է: Յուրաքանչյուր մարդ պետք է իմանա ինչպես գրել համացանցում, ինչպես տարածել գրածը և ինչպես գործել պատասխանատու կերպով»

Եվանգելիա Կոնտոպիդի, Հունաստան

«Մեր երազած համացանցը” լրացնում է գիտելիքների այն պակասը, որն ունեն Համացանցը պատշաճ կերպով օգտագործելու դասեր անցկացնող ուսուցիչները, և ովքեր մշտապես փնտրում են օգտակար գործիքներ»

Դրյու Բադի, Միացյալ Թագավորություն

«Այս ձեռնարկը կարող է օգնել ուսուցիչներին նոր մոտեցումներ կիրառել ոչ միայն Ապահով համացանցին նվիրված դասընթացին, այլև այլ առարկաների դասավանդման ընթացքում: Գիրքը կօգնի նորարար մոտեցումներ կիրառել, համագործակցելով այն ուսուցիչների հետ, ովքեր ձգտում են ուսումնական գործընթացը դարձնել ավելի հետքրքիր և ուրախ»

Միգելա Ֆերնանդես, Պորտուգալիա

«Եղի՛ր ստեղծարար: Գտի՛ր քո միջի արտիստին»

Ֆրանս Նյուվենհույզեն, Նիդեռլանդներ

«Աշակերտների անվտանգությունը Համացանցում պետք է լինի դաստիարակությամբ և կրթությամբ զբաղվող բոլոր կազմակերպությունների կարևորագույն առաջնահերթությունը. Միայն ընդհանուր ջանքերով կարելի է հասնել հաջողության»

Ադամ Ստեպինսկի, Լեհաստան

«Ճանաչի՛ր քո և մյուսների իրավունքները և գործի՛ր պատասխանատու համացանցում»

Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա

«Համացանցը ավելի ապահով և ավելի ազնիվ կերպով օգտագործելու և նյութեր տարածելու մասին երեխաներին սովորեցնելը շատ հետքաքրքիր աշխատանք է, բայց նաև պատասխանատվություն»

Անժելա Լյուչիա Կապեզուտո, Իտալիա

«Մենք կարող ենք և պարտավոր ենք օգտագործել ՏՀՏ-ները, ռիսկերը նվազեցնելու և Համացանցի դրական կողմերից օգտվելու համար՝ օգնելով զարգացնել աշակերտների կարողությունները իրենց ապագա պրոֆեսիոնալ գործունեության համար»

Ֆեռնանդո Ռուի Կամպոս, Պորտուգալիա

«Պատկերացրեք աշխարհը ձեր ձեռքերում: Այժմ պիտի հասկանաք, թե ինչ կարող եք անել դրա հետ: Ինտերնետը հենց դա է: Օրինակ՝ ձեր հեռախոսում: Այսպիսով, ուսուցիչների առջև այսօր մեծագույն մարտահրավեր է չմնալ հետևում, այլ սովորել, որպեսզի օգնել աշակերտներին արդյունավետ օգտագործել Համացանցը»

Յեզուս Մելգար Տիտո, Իսպանիա

«Մեր երազած համացանցը պարտադիր գործիք է պատանիների, դասավանդողների և ծնողների համար, այն տրամադրում է ինֆորմացիայի ամենօրյա աղբյուր և խորհուրդներ Համացանցը ապահով և պատասխանատու կերպով օգտագործելու համար՝ դասարանում և դասարանից դուրս: Այն ունի հրաշալի կառուցվածք, և իր ժամանակակից բովանդակությունը ուղեցույց է ծառայում Համացանցի օվկիանոսում»

Արիս Լուվրիս, Հունաստան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բարդության մակարդակը նշված է որպես Ցածր ★ Միջին ★★ Բարձր ★★★

Ուշադրություն. Բոլոր դասապլանները ներառում են հիմնական կարողությունները. 1. հաղորդակցություն մայրենի լեզվով և 4, թվային կարողություններ: Հետևաբար, միայն լրացուցիչ կարողություններն են ստորև նշված աղյուսակում: Մեկ դասաժամի տևողությունը 45 րոպե է:

Հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ դասապլաններից մի քանիսը հղում են կատարում արտաքին ռեսուրսների, նաև այն, որ գրանցում պետք չէ այդ ռեսուրսներ մուտք ունենալու համար, եթե այլ բան նշված չէ: YouTube-ի ռեսուրսներից օգտվելիս, խնդրում եմ համոզվեք, որ իրավունք ունեք օգտվելու այդ ռեսուրսներից և նյութերից ձեր երկրում: Ինչ վերաբերում է բոլոր այլ արտաքին ռեսուրսների օգտագործմանը, օգտատերերը պետք է հանգամանալից ստուգեն և համոզվեն, որ տեղական կանոնները պահպանված են:

Մեր երազած համացանցը - դասապլաններ	Կարողություններ	Տևողություն	Առաջադրանքի թերթիկ	Հեղինակ
Նախապատ-րաստական փուլ	ինչպես նշվում է դասապլաններում	առավելագույնը 5 րոպե տևողությամբ		Արիս Լուվրիս, Հունաստան
Իմ առցանց իրավունքներն ու պարտականությունները				
Հիմնական համացանցային իրավունքներ **	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամ	1.1 Եթե կարողանայի անել այն ամենն, ինչ ցանկանում եմ	Կարստեն Գրյոնե Գերմանիա
Իրավունքներն ընդդեմ պարտականու-թյունների	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամ		Դրյու Բադի, ՄԹ
Նույն մետաղադրամի երկու կողմը I**	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամ	1.2 Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ I	Կարստեն Գրյոնե Գերմանիա
Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ II***	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամ	1.3 Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ II	Կարստեն Գրյոնե Գերմանիա
«Տեղեկությունը գիտելիք չէ», Ալբերտ Էյնշտեյն				
Մտեք, ստեղծեք և տարածեք***	Հաղորդակցություն օտար լեզուներով	3-4 դասաժամերի շարք	2.1 Գործիքներ և տեխնոլոգիաներ մանկավարժների համար	Ֆեռնանդո Կամպոս, Պորտուգալիա
Նկարների վերլուծություն *-**	Հաղորդակցություն օտար լեզուներով	Երեք դասաժամանոց շարք		Մաքսիմ Դրուե, Ֆրանսիա

Մասնակցություն Համացանցում				
Գնացինք գնումների *-**	Մաթեմատիկական և բազային կարողություններ գիտության ու տեխնոլոգիաների բնագավառում	Երկու դասաժամանոց շարք		Յեզուս Մելգար Տիտո, Իսպանիա
Սովորում ենք մաթեմատիկա 2.0***	Մաթեմատիկական և բազային կարողություններ գիտության ու տեխնոլոգիաների բնագավառում	Երկու դասաժամանոց շարք	3.1 համացանցային գործիքներ մաթեմատիկական վարժությունների համար 3.2 Ուժեղ գաղտնաբառի որոշում 3.3 Բլոգերը/վիկիները Մաթեմատիկայում 3.4 Ֆեյսբուքը և մաթեմատիկական վարժությունները	Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա
Պատշաճ վարքագիծ***	Սովորում ենք սովորել / Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամաժամ		Դյրու Բադի, ՄԹ
Ձևավորեք ձեր ինքնությունը				
Իմ (իրական) ինքնությունը**	Նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն	Երեք դասաժամանոց շարք	4.1. Որտե՞ղ է ճշմարտությունը:	Մարտինա Կուպիլիկովա, Չեխիայ
Արդյոք մենք ունե՞նք բազմակի ինքնություն: **	Նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն	Երկու դասաժամանոց շարք		Ադամ Ստեպինսկի, Լեհաստան
Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է				
«Դուք չեք կարող ամեն ինչ ասել ամեն մեկին»*-**Պյութագորաս Սամոսացի 570-500 մ.թ.ա	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ	2-3 դասաժամանոց շարք		Էվանգելիա Կոնտոպիդի, Հունաստան
Անձնական կյանք և տեսնել (Priva-See)*-**	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ	Մեկ դասաժամաժամ		Միգելա Ֆեռնանդես, Պորտուգալիա
Ես ձեզ դիտում եմ! *-**	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / Հաղորդակցություն օտար լեզվով	Մեկ դասաժամաժամ	5.1 Մայքլ Ջեքսոն «Անձնական կյանքի գաղտնիություն»	Միգելա Ֆեռնանդես, Պորտուգալիա
Արվեստագետը քո մեջ				
Պաշտպանում ենք այն, ինչ մերն է **	Սովորում ենք սովորել / Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / քննադատական մտածողություն	Մեկ դասաժամաժամ		Դյրու Բադի, ՄԹ
«Ռեպավորեք այն» **	Մշակութային տեղեկացվածություն և արտահայտություն	Երկու դասաժամանոց շարք	6.1 Ռեպավորեք այն	Անգելա Կապեզուտո, Իտալիա
Արվեստագետը ձեր մեջ! **	Մշակութային տեղեկացվածություն և արտահայտություն	Երկու դասաժամանոց շարք	6.2 Ձեր միջի բոլոր արվեստագետները	Ֆրանս Նյուվենհույզեն, Նիդեռլանդներ

Ընդհանուր պլան	Նախապատրաստական փուլ
Հեղինակ	Արիս Լուվրիս, Հունաստան
Թեմա	Բուլորը
Կարողություններ	Նշված է յուրաքանչյուր դասապլանում
Մակարդակ	☑ Ցածր ☐ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	Ըստ անհրաժեշտության
Տևողություն	Առավելագույնը 5 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Աշակերտներին ներկայացնել «Մեր երազած համացանցը» գիրքը: • Աշակերտներին հետաքրքրաշարժ ձևով նախնական պատկերացում տալ «Մեր երազած համացանցը» գրքի համար նախատեսված դասապլանների մասին:
Գործիքներ	Առաջադրանքի թերթիկներ, տեսանյութեր (նախընտրելի է՝ ոչ համացանցային), ինֆոգրաֆիկա, հարցումներ, փոքր խաղեր (< 5 րոպե), նախկին գիտելիքի վրա հիմնված հարցեր և պատասխաններ, մտագրոհ և այլն:
Դասընթաց	
Քայլ 1 - (2 րոպե)	Յուրաքանչյուր հաջորդ դասապլանի վրա հիմնվելով՝ փորձեք գրավել աշակերտների ուշադրությունը վերոհիշյալ գործիքներից մեկով, օրինակ՝ ցուցադրելով խնդիր պարունակող տեսանյութ՝ խթանել աշակերտների հետաքրքրությունը: Օրինակ՝ 1 րոպե տևողությամբ տեսանյութ (ԵՄ բոլոր լեզուներով) ԵՄ արդարադատության և սպառողների YouTube-ի ալիքով (տես հղումը ստորև):
Քայլ 2 - (2 րոպե)	Հարցրեք աշակերտներին, թե ինչպես են նրանք ընկալում այդ գործիքի միջոցով մատուցված տեղեկությունները և քննարկեք թեման՝ աշակերտների ուշադրությունն ուղղելով հաջորդիվ ներկայացվող թեմային:
Քայլ 3 - (1 րոպե)	(1 րոպե) Տեղեկացրեք աշակերտներին, թե ինչ են նրանք սովորելու դասի ընթացքում: Հակիրճ բացատրեք դասի նպատակները:
Օգտակար հուշումներ.	Տեսանյութերը երեք րոպեից ավելի չպետք է տևեն: Նախընտրելի է տեսանյութերը ցուցադրել ոչ համացանցից, որպեսզի խուսափեք համացանցի արագությանը կամ միացմանն առնչվող խնդիրներից: Հարցումները պետք է հիմնվեն արդյունքների վրա, հակառակ դեպքում պետք է կատարել մի պարզ սոցիալական հարցում՝ ներկայացնելով տվյալ հարցի վերաբերյալվիճակագրական տվյալներ: Ինֆոգրաֆիկան պետք է համապատասխանի աշակերտների իմացության մակարդակին (չպետք է լինի բարդ և շատ երկար):
Հղում(ներ)	անձնական կյանքի գաղտնիության մասին օրինակ՝ http://goo.gl/LdFsZ

Գործնական աշխատանք	WWW հիմնական իրավունքներ
Հեղինակ	Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա
Թեմա	Իմ իրավունքները և պարտականությունները
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել / Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / Հաղորդակցվում ենք մայրենի լեզվով / Թվային կարողություններ / Քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	45 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Ներկայացրեք «Մեր երազած համացանցը» գիրքը: • Ներկայացրեք համացանցային հիմնական իրավունքներն՝ ըստ ԵՄ խարտիայի:
Ներածական.	Ծաղրանկար տեսահենության մասին http://goo.gl/jRGTfl
Գործիքներ	Առաջադրանքի թերթիկ 1.1: «Եթե կարողանայի անել այն ամենն, ինչ ցանկանում եմ»
Դասընթաց	
Քայլ 1 - (7 րոպե**)**	Ենթատեքստին չվերաբերող վարժություն. Օգտվելով 1.1առաջադրանքի թերթիկից՝ աշակերտներին առաջարկել, որպեսզի պատկերացնեն, թե ինչ կարող են անել առանց սահմանափակումների, և թե ինչ կարող է դա նշանակել այլ անձանց և/կամ նրանց ընկերների համար: Խնդրեք, որպեսզի նրանք փոքր խմբերով համեմատեն իրենց մտահղացումները
Քայլ 2 - (15 րոպե**)**	Օգտվելով 1.1առաջադրանքի թերթիկից՝խնդրեք աշակերտներին ԵՄ հիմնարար իրավունքների խարտիայի 1-ին՝«Արժանապատվությունը» գլխում մատնանշել այն հոդվածները, որոնք առնչվում են համացանցից օգտվելուն, օրինակ՝ անհատական տվյալների պաշտպանությանը (տես 1.1առաջադրանքի թերթիկը):
Քայլ 3 - (7 րոպե**)**	Առաջարկեք աշակերտներին ծանոթանալ և/կամ վերանայել տեքստը թռուցիկ ընթերցման մեթոդով (scan) (տես ստորև հղումը նաև 1.1 առաջադրանքի թերթիկում):
Քայլ 4 - (15 րոպե**)**	(15 րոպե) Որպես հրապարակման նախաբան, որը տվյալ դասի հիմքն է, առաջարկեք, որպեսզի աշակերտները թռուցիկ ընթերցեն «Մերերազած համացանցը» պատանիների համար ձեռնարկը և գտնել եզակի իրավունքներ կոնկրետ գլուխներում: Առաջարկեք նրանց լրացնել աղյուսակը և համեմատություններ անել լսարանում:

Լրացուցիչ տարբերակներ.	Տնային հանձնարարություն. օգտվելով 1.3աղյուսակով առաջադրանքի թերթիկից՝ աշակերտներին հանձնարարեք ԵՄ խարտիայից ընտրված համացանցային չորս կարևոր իրավունքներից մեկը: Աշակերտները պետք է համացանցում ներպետական օրենքներ որոնեն, որպեսզի գտնեն առանձին իրավունքների վերաբերող պարբերություններ: Քանի որ այս մասը բավական բարդ է, կարող եք աշակերտներին տրամադրել համացանցի հղումներ, որոնք վերաբերում են առաջադրանքի թերթիկում ներառված օրենքների բաժիններին:
Հղումներ	http://www.europarl.europa.eu/charter/ http://www.aacc.edu/tutoring/file/skimming.pdf

Գործնական աշխատանք	Իրավունքներն ընդդեմ պարտականությունների
Հեղինակ	Դրյու Բադդի, Միավորված Թագավորություն
Թեմա	Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել/Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ/ Հաղոր-դակցություն մայրենի լեզվով/ Թվային կարողություններ/քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	14 -15 տարեկան
Տևողություն	45-60 րոպե տևողությամբ մեկ կամ երկու դասաժամ
Դասընթացի նպատակը	• Քննարկել, թե ինչ է իրավունքը, համեմատել պարտականության հետ:: • Սովորել փաստերը ստուգել՝ օգտվելով իրավաբանական փաստաթղթերից: • Մտորել գրաքննություն և ինքնաքննադատություն հասկացությունների մասին::
Ներածական.	Համացանցը, թեև, մարդկանց իրենց տեսակետները համաշխարհային լսարանին ներկայացնելու հնարավորություններ է տալիս, միթե սա նշանակում է, որ «ինչ էլ ներկայացնում են, լավ է»: Կոնկրետ ինչ է նշանակում ինչ-որ բան անելու իրավունք, ինչպե՞ս է դա համեմատվում պարտականության հետ: Քանի որ համացանցը որևէ պետության կամ նահանգի սեփականությունը չէ և հիմնված է խոսքի ազատության թույլատրելիության նախադրյալի վրա, ինչպե՞ս կարող է լավ քաղաքացին հավասարակշռել իրավունքը և պարտականությունը:
Գործիքներ	Համացանց, հիմնարար իրավունքների ԵՄ խարտիան, bubbl.us (https://bubbl.us/), Tagxedo և Powtoon.
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (20 րոպե)	Քննարկեք աշակերտների հետ. ո՞րն է իրավունքի և պարտականության տարբերությունը: Աշակերտներին ցուցադրեք հետևյալ տեսանյութերը՝ http://youtu.be/AUjyy4eh_LE http://youtu.be/VHamPKNdI7o Կատարեք 1.1-րդ վարժությունը «Մեր երազած համացանցը» պատանիների համար ձեռնարկի 6-րդ էջից:
Քայլ 2 – (30 րոպե)	Առաջարկեք աշակերտներին ներբեռնել կամ տպել հիմնարար իրավունքների ԵՄ խարտիան: Դասարանային քննարկման միջոցով դիտարկեք յուրաքանչյուր հոդվածը՝ հասկանալու համար, թե յուրաքանչյուր իրավունքից ինչ պարտականություններ են բխում: Ինչպե՞ս արագ արդյունքներ ստանալ այսքան տեքստից: Աշակերտներին բաժանեք փոքր խմբերի և յուրաքանչյուր խմբին հանձնարարեք ստեղծել մտքի քարտեզ՝ օգտվելով bubbl.us-ից, որպեսզի ցույց տան յուրաքանչյուր հոդված իրեն վերաբերող պարտականությունների հետ:

Քայլ 3 – (15 րոպե**)**	Ուսումնասիրեք Աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները (ԱԻՊ) առաջադրանքի թերթիկը, կիրառեք «գտնել» հրահանգը (CTRL+F), որպեսզի նրանք կարողանան գտնել, թե քանի անգամ են կրկնվում «իրավունքներ» և «պարտականություններ» բառերը: Օգտվեք ԱԻՊ առաջադրանքի թերթիկի տեքստից և տեղադրեք այն Tagxedo-ում՝ ստեղծելու համար բառային ամպ, որպեսզի ընդգծեք «իրավունքներ»և «պարտականություններ» բառերի կիրառումը:
Քայլ 4 – (20 րոպե**)**	Օգտվելով Powtoon.com-ից (http://www.powtoon.com/)՝ յուրաքանչյուր խումբ պետք է ստեղծի գովազդային տեսահոլովակ, որի միջոցովպետք է բացատրի այն բոլոր կետերը, որ նախորդ քայլի ընթացքում նրանք մանրամասնել էին իրենց մտքի քարտեզում:
Քայլ 5 – (20 րոպե**)**	Առանձին խմբերում կամ լսարանումաշակերտների հետ քննարկեք, թե ինչ է իրականում ինքնաքննադատությունը. ինչու՞ է այս հմտությունը կարևոր համացանցում որևէ նյութ հրապարակելիս:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Սահմանեք գրաքննության և ինքնաքննադատության տարբերությունը::
Հղում(ներ)	Հիմնարար իրավունքների մասին ԵՄ խարտիան՝ http://goo.gl/Vqyghj Աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները(ԱԻՊ) առաջադրանքի թերթիկ: http://goo.gl/W9DUAW http://bubbl.us http://tagxedo.com www.powtoon.com (անհրաժեշտ է գրանցվել) Սույն վարժության մեջ օգտագործվող համացանցային բոլոր կիրառական ծրագրերն անվճար են և գրանցում չեն պահանջում, բացառությամբ Powtoon-ի:

Գործնական աշխատանք	Իրավունքներ և պարտականություններ - Նույն մետաղադրամի երկու կողմը I
Հեղինակ	Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա
Թեմա	ԻՄ իրավունքներն ու պարտականությունները
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով/ Թվային կարողություններ / քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☐ Միջին ☑ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	45 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Տեղեկանալ իրավունքների և պարտականությունների փոխկապակցության մասին: • Տեղեկանալ ներպետական օրենսդրությամբ ամրագրված համացանցային իրավունքների մասին:
Ներածական.	Ծաղրանկար տեսահենության մասին http://goo.gl/yGzEU6
Գործիքներ	Առաջադրանքի թերթիկ 1.2: «Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ I»; Համացանցի քննարկում
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (15 րոպե)	համատեքստով հարուստ վարժություն. Աշակերտները վեր են հանում ԵՄ խարտիայի հիմնարար իրավունքների հակասությունները (տես 1.2 առաջադրանքի թերթիկը):
Քայլ 2 – (5 րոպե)	Աշակերտներին հարկ է հիշեցնել, որ ԵՄ բոլոր հիմնարար օրենքները, այդ թվում՝ համացանցի կիրառությանը վերաբերող ամրագրված են ներպետական տարբեր օրենքներում:
Քայլ 3 – (20 րոպե)	(20 րոպե) Օգտվելով տնային հանձնարարությունից՝ աշակերտներն աշխատում են խմբերով, որպեսզի լրացնեն ներպետական օրենսդրությամբ ամրագրված իրենց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ 1.2. առաջադրանքի աղյուսակը: **Ծանոթագրություն.** Քանի որ աշակերտների տնային աշխատանքի արդյունքներն ինչ-որ առումով անորոշ են, գուցե օգտակար լինի դիտարկել նախորդը՝ որպես նախապատրաստական վարժություն և հանձնարարել, որպեսզի դասի ընթացքում աշակերտները կազմեն աղյուսակի վերջնական տարբերակը:
Հղում(ներ)	http://www.europarl.europa.eu/charter/

Գործնական աշխատանք	Իրավունքներ ու պարտականություններ - Նույն մետաղադրամի երկու կողմը II
Հեղինակ	Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա
Թեմա	Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել/ Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով/ Թվային կարողություններ / քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	45 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Ներկայացնել աշակերտների առօրյա կյանքին առնչվող համացանցային իրավունքների մասին տեսությունը: • Հանձնարարել աշակերտներին վերլուծել իրենց առօրյա կյանքին վերաբերող համացանցային իրավունքները
Ներածական.	Ներկայացնել համացանցային խարդախության օրինակ մի պատանու առօրյայից: Դեպքը վերլուծելուց հետո հանձնարարեք աշակերտներին պարզել, թե համացանցային որ իրավունքներն են խախտվել:
Գործիքներ	Առաջադրանքների թերթիկ 1.3: «Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ II», Համացանցի քննարկում
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (15 րոպե)	Խմբային աշխատանք Աշակերտներն իրենց համադասարանցիներին ներկայացնում են պետական օրենսդրության մեջ ԵՄ իրավունքներին վերաբերող նախորդ դասի արդյունքները:
Քայլ 2 – (12 րոպե)	Աշակերտները օրենսդրության հիման վրա վեր են հանում հիմնարար իրավունքների հավանական խախտումները:
Քայլ 3 – (12 րոպե)	Յուրաքանչյուր խումբ ստեղծում է իրավիճակներ կամ մասնավոր դեպքի ուսումնասիրություն, որտեղ իրավունքներից մեկը հավանաբար խախտվել է: Մասնավոր դեպքերի այս ուսումնասիրությունները հանձնարարվում են մեկ այլ խմբի, որը զբաղվել է մեկ այլ իրավունքով: Խաղընկեր խմբերով աշակերտները վերլուծում են դեպքերը՝ հիմնվելով այն տեղեկությունների վրա, որ ստացել են իրենց համադասարանցիներից:
Քայլ 3 – (7 րոպե)	Արդյունքները ներկայացնում են լսարանում, յուրաքանչյուր իրավունքի խախտման վերաբերյալ մեկ կամ երկու դեպք:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Մտապահեք «սովորելով սովորել» ենթաթեման, կարելի է իրավական տեքստերով (դժվարություն, շարժառիթ և այլն)աշխատանքը գնահատել:

«Տեղեկությունը գիտելիք չէ», Ալբերտ Էյնշտեյն

2.1 Մտեք, ստեղծեք և տարածեք խելացի ձևով

Գործնական աշխատանք	Մտեք, ստեղծեք և տարածեք խելացի ձևով
Հեղինակ	Ֆեռնանդո Ռուի Կամպոս, Պորտուգալիա
Թեմա	Տեղեկությունը գիտելիք չէ
Կարողություններ	Հաղորդակցություն օտար լեզուներով / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / Թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	3-4 դասաժամանոց շարք, յուրաքանչյուր դասը՝ մոտ 45 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Սովորեցրեք աշակերտներին սոցիալական ցանցերում տեղեկատվություն տեղադրելու գաղտնիքները։ • Նկարագրեք, թե ինչպես կարելի է գտնել վերաբերելի և որակյալ ռեսուրսներ դպրոցական վարժությունների համար։ • Ցուցադրեք, թե ինչպես կարող են պաշտպանվել համացանցում կատարվող խարդախություններից։ • Զարգացրեք թվային կարողությունները և 21-րդ դարի այլ հմտություններ::
Ներածություն.	Այս դասապլանները ներառում են իրար հաջորդող առաջադրանքներ և կիրառում թվային այնպիսի գործիքներ, որոնք անհրաժեշտ են 21-րդ դարի հմտությունների զարգացման համար։ Նախատեսված նյութն ու վարժությունները քաջալերում են ՏՀՏ գործիքների կիրառումը՝ սովորելու, հաղորդակցվելու, համագործակցելու և գիտելիքի պաշարն ավելացնելու նպատակով։ Դասերը ուսուցողական վարժությունների հաջորդական քայլերով(LAs) են։ (Դաս 1 – երազեք և հետազոտեք; Դաս 2 – քարտեզագրեք, հարցրեք և համագործակցեք; Դաս 3-ստեղծեք, Դաս 4 - ցուցադրեք)։ Մանրամասն տեղեկությունների համար տես՝ http://fcl.eun.org/toolset4. Դասապլանի նախագիծը վերցված է մանկավարժական ուսուցողական այն նախօրինակից, որն առաջարկվել է Ապագայի լսարանի գործիքակազմում (ԱԼԳ)՝ http://fcl.eun.org/toolkit: Դասերը կարելի է համապատասխանեցնել մեկ դպրոցում կիրառելու, կամ մեկ երկրի, գուցեև տարբեր երկրների տարբեր դպրոցների համագործակցության համար։ Վերջնարդյունքը կարող է լինել մեկ թվային արդյունք (կայք, ձայնագրություն, բլոգ, տեսանյութ)՝օտար լեզվով թեմաներից մեկի մասին։ Գնահատումը ձևավորում է ուսուցչի խրախուսական պատասխան կարծիքներով, կամ աշակերտների գրառումներով։
Գործիքներ	Team Up - http://teamup.aalto.fi/ (անհրաժեշտ է գրանցվել) Audacity - http://audacity.sourceforge.net/ Google Hangouts - http://www.google.com/+/learnmore/hangouts/ (անհրաժեշտ է գրանցվել) Մտավոր քարտեզներ - http://popplet.com/ (անհրաժեշտ է գրանցվել) Պատասխան կարծիքներ, ձայն, համագործակցություն - http://voicethread.com/products/k12/ (անհրաժեշտ է գրանցվել) Google Docs - https://docs.google.com/ or titanPad - https://titanpad.com/ (անհրաժեշտ է գրանցվել) Ապագայի լսարանի գործիքակազմ - http://fcl.eun.org/toolkit Սցենարների մշակման միջավայր http://www.itec-sde.net/

Դասընթաց	**Դասերի ընթացքում ուսումնասիրվում են չորս տարբեր թեմաներ.** Խմբային թեմա #1 –Դպրոցական հանձնարարությունները կատարելու համար համացանցում առկա տեղեկություններից, համացանցից օգտվելու կարողությունները. Խմբային թեմա #2 – Կեղծ կայքեր, համացանցի արժանահավատությունը և դրականորեն օգտագործումը. Խմբային թեմա #3 – Անձնական տվյալների որս (ֆիշինգ), անվտանգ ճամփորդություն համացանցում. Խմբային թեմա #4 – Մտածեք նախքան տեղադրելը, սոցիալական ցանցերը և դրոշմելը, անձնական տվյալների գաղտնիությունը: Կազմակերպեք աշակերտների փոքր խմբեր (առավելագույնը հինգ աշակերտ յուրաքանչյուր խմբում): Յուրաքանչյուր խմբին հանձնարարեք չորս թեմայից մեկը: TeamUp (http://teamup.aalto.fi/) գործիքը կարող է օգտակար լինել հմտությունների և հետաքրքրությունների համապատասխան խմբեր կազմելու հարցում: TeamUp-ը և VoiceThread-ը բավական օգտակար գործիքներ են աշակերտների համար, որպեսզի յուրաքանչյուր դասից հետո նրանք գրառեն իրենց մտորումները և կիսեն դրանք ընկերների հետ: Այս դասերի նպատակներից է արդյունք ստեղծելը (աշակերտները՝ որպես բովանդակություն ստեղծողներ): Վերջնական արդյունքը կարող է լինել խմբերի թեմաներից մեկի վերաբերյալ կարճ տեսանյութը կամ բեմականացումը, այդ թվում՝ աշակերտների դիտողությունները մայրենի կամ օտար լեզվով: Դուք, գուցե, ցանկանաք ուղղորդել աշակերտական խմբերին՝ օտվելով Սցենարների մշակման միջավայրից (SDE) (http://www.itec-sde.net/en) կամ թեմատիկ կայքերից, ինչպիսիք են վիրտուալ ազգային թանգարանները կամ եվրոպական գլխավոր մուտքը: Սրանք կարող են հիմք դառնալ կեղծ կայքերի կամ ոչ հավաստի տեղեկություններ պարունակող կայքերի հետ համեմատությունների համար: Մտորումների վարժությունն արվում է ողջ գործընթացում և ուղղորդում աշակերտներին դեպի վերջնանպատակ: Աշակերտները և ուսուցիչները կարող են գրի առնել, հրապարակել մեկնաբանություններ և կիսել իրենց մտքերը ծրագրի վերաբերյալ՝ օգտվելով թվային գործիքներից և կարծիք հայտնելու հնարավորությունից: Համագործակցությունը դասի անբաժանելի մասն է. աշակերտներն աշխատում են խմբերով իրենց երկրում կամ այլ երկրների իրենց հասակակիցների հետ: Օրինակ՝ մի երկրի աշակերտներին կարող են ուսուցանել այլ երկրի աշակերտները՝ ուսուցողական առաջադրանք-վարժությունների ընթացքում օգտվելով իրենց մայրենի լեզվից:
Քայլ 1 – (45 րոպե)	**Նախապատրաստական առաջադրանքներ**–TeamUp-ում ստեղծեք լսարան և հղումն ուղարկեք աշակերտներին՝օգտագործելով նաև լուսանկարչական ռեգիստրը TeamUp-ում: Առաջին դասի սկզբում համաձայնության եկեք աշակերտների հետ գնահատման չափանիշների շուրջ: **Երազեք**– Ներկայացրեք դասերի թեմատիկ կազմակերպման ուրվագիծը, թե ինչպես են դրանք համապատասխանում ուսումնական ծրագրին և օտար լեզվով լսելիս, խոսելիս, կարդալիս և գրելիս ինչ է ակնկալվում աշակերտներից առաջխաղացման համար: Աշակերտները պետք է տեղեկացված լինեն նաև համագործակցությունից ակնկալվող արդյունքների, իրենց և խմբի ուսումնառության գործընթացի ինքնավարության և պատասխանատվության մասին: **Խմբային ծրագրերի օրինակներ յուրաքանչյուր թեմայի վերաբերյալ.** **Թեմա 1** –Համագործակցելով ստեղծել կայք կամ բլոգ այն ամենի օգնությամբ, ինչն աշակերտները համարում են լավագույն կայքեր և շտեմարաններ իրենց տնային աշխատանքների, այդ թվում՝ լեզու սովորելու, վիրտուալ թանգարանների, ֆիզիկայի և այլնի համար: **Թեմա 2** – Համագործակցելով ստեղծեք կայք կամ բլոգ այն չափանիշներին համապատասխան, որոնք հնարավորություն են տալիս տարբերել կեղծ կայքը արժանահավատից: **Թեմա 3** – Համագործակցելով ստեղծեք կայք կամ բլոգ՝ նկարագրելով այն միջոցառումներն ու գործիքները, որոնց օգնությամբ կարող ենք համացանցում խուսափել ածնական տվյալների որսից:

Թեմա 4 –Համագործակցելով ստեղծեք այնպիսի կայք կամ բլոգ, որը կներկայացնի ծրագիր այն մասին, թե ինչպես բարելավել առցանց հեղինակությունը, այդ թվում՝ այն չափանիշները և/կամ գործողությունները, որոնք հարկ է ձեռնարկել համացանցում իրենց «թվային հարաբերությունների» շրջանակներում: Ծահագրգռեք աշակերտներին, որպեսզի լավագույնս իրենց դրսևորեն և խոսեք նրանց հետ համագործակցության կարևորության, ՏՀՏ գործիքների մասին, նաև ներկայացրեք այն չափանիշները, որոնք թույլ կտան նրանց օտար լեզվով տեքստերի կամ ձայնագրությունների միջոցով իրենց կարծիքները համացանցում տեղադրելիս հարգեն այլոց:

Ուսումնասիրեք–Վերլուծեք տարբեր աղբյուրներիտվյալներն օգտվելով համագործակցային գործիքներից, ինչպիսիք են Google Docs-ը կամ TitanPad-ը: Աշակերտներն, ըստ իրենց գիտելիքների, գուցե կարիք ունենան կատարելու որոշակի հետազոտական աշխատանք՝ օգտվելով համագործակցության գործիքներից: Ահա այն մտքերը, որոնց շուրջ նրանք կցանկանան մտորել յուրաքանչյուր թեման քննարկելիս:
Թեմա 1 –Ինչպես օգտվել համացանցում առկա տեղեկություններից, համացանցի օգտագործումը տնային հանձնարարությունները կատարելիս:
Համացանցի մասին.
1. Համացանցում առկա բոլոր տեղեկությունները արժանահավատ են և ճշմարիտ՝ անկախ այն բանից, թե որ կայքում են դրանք ներկայացված:
2. Հատուկ տարրական և միջնակարգ դպրոցների աշակերտների համար կան ռեսուրսներ կամ միջոցներ:
3. Ես չպետք է տեսանյութեր վերբեռնեմ համացանցում, որովհետև չեմ ցանկանում, որ ինձ բացահայտեն:
Թեմա 2 –Կեղծ կայքեր, արժանահավատություն և համացանցի դրականորեն օգտագործում:
Ես չեմ օգտվում Գուտենբերգի ծրագրի գրքերից, որովհետև.
1. Հեղինակային իրավունքի վերաբերյալ խնդիրները թույլ չեն տալիս ինձ օգտվել էլեկտրոնային գրքերից.
2. Կայքը գրավիչ չէ.
3. Ինձ հասանելի գրքերը բոլորն էլ հին են:
Թեմա 3 –Անձնական տվյալների որս, անվտանգ ճամփորդություն համացանցում: Աշակերտները պետք է լրացնեն հետևյալ հարցարանը՝
https://www.phish-no-phish.com/staying-safe-online/quiz/
Թեմա 4 – Մտածեք նախքան տեղադրելը, սոցիալական ցանցերը և դրոշմելը, անձնական տվյալների գաղտնիությունը:
Ես ընկերներիս հետ մի երեկույթի ընթացքում լուսանկարվում եմ և տեղադրում սոցիալական ցանցում:
Առհասարակ խնդիր չէ.
1. սոցիալական ցանցում նկար տեղադրելը,
2. լուսանկարում իմ բոլոր ընկերներին դրոշմելը,
3. նկարի վերաբերյալ մեկնաբանություններ անելը,
4. երեկույթի վայրի մասին տեղեկություններ տարածելը:
Նախնական քննարկումներից հետո
Թեմաներից յուրաքանչյուրի մասին մի քանի լեզվով ռեսուրսներ են առկա՝ http://lreforschools.eun.org/web/guest/insafe.
Որոշ ոգեշնչող ռեսուրսներ՝ ըստ թեմաների.
Թեմա 1 –Ինչպես օգտվել համացանցում առկա տեղեկություններից, համացանցի օգտագործումն ուսումնական առաջադրանքների համար:
http://goo.gl/FBQxRL
Թեմա 2 –Կեղծ կայքեր, արժանահավատություն և համացանցի դրական օգտագործում՝ http://goo.gl/qwl19F:

	Թեմա 3 – Անձնական տվյալների որս, անվտանգ ճամփորդություն համացանցում: http://goo.gl/llhlmx http://goo.gl/TZ6nrS **Թեմա 4** – Մտածեք նախքան տեղադրելը, սոցիալական ցանցեր և դրոշմներ, անձնական տվյալների գաղտնիություն: http://youtu.be/zlM-YuUQ3Ms Խրախուսեք աշակերտներին, որպեսզի նրանք աշխատեն իրենց թեմայի վրա ուսումնական հաստատությունից դուրս (տանը,հեռահար հաղորդակցության միջոցով): Աշակերտները պետք է գրի առնեն իրենց մտքերը զարգացնող աշխատանքի ամեն փուլի ավարտին՝ օգտվելով TeamUp-ից կամ Audacity-ից (հետագայում նյութեր տեղադրեն Blogger-ում կամ կայքում): Ծրագրի շրջանակում իրենց առաջընթացի, իրենց հանդիպած մարտահրավերների և հաջորդ քայլերի մասին աշակերտները կարող են նաև հրապարակել և տարածել տեսաձայնային մտքեր և մեկնաբանություններ: Ծրագրի ուսուցիչները համագործակցելով սոցիալական ցանցերի միջոցով, կարող են զարգացնել իրենց թվային և Web 2.0 գործիքների ոլորտի գրագիտությունը և հաղորդակցության հմտությունները: **Խորհրդածություն** Աշակերտների յուրաքանչյուր խումբ պետք է պատասխանի հետևյալ հարցերին օտար լեզվով (օգտվելով TeamUp-ից). Ինչ աշխատանք են կատարել առայսօր, ինչ են որոշել անել և չանել, արդյոք ինչ-որ բան սխալ է ստացվել, ինչն է լավ ստացվել, ինչ են նրանք ծրագրել հաջորդ դասաժամին անելու: Ամեն դասաժամին նշումներ կատարեք յուրաքանչյուր խմբի պատասխանի մասին:
Քայլ 2 – (45 րոպե)	**Քարտեզ**– խմբերից յուրաքանչյուրը պետք է ստեղծի մտքի քարտեզ իրենց ընտրած թեմայի վերաբերյալ: Ուսուցչի օժանդակությամբ խմբերը կվերլուծեն և ի մի կբերեն իրենց գաղափարները,ստացած տեղեկությունները՝ օգտվելով մտքի քարտեզների գործիքներից, ինչպիսիք են Popplet-ը, FreeMind-ը կամ CMap-ը: Նրանք պետք է մատնանշեն օրինակների և/կամ հետազոտման փուլում հավաքած մուլտիմեդիա ֆայլերի նմանությունները և տարբերությունները: **Համագործակցություն**–Աշակերտները խմբային աշխատանքի և տեղեկությունների շարունակական տարածման ու փոխանակման շնորհիվ նպաստում են համագործակցության խթանմանն այնպիսի գործիքների միջոցով, ինչպիսիք են՝ տեքստի համար Google Docs-ը, TitanPad-ը, իսկ ձայնագրությունների համար Google Hangouts-ը: Համագործակցության համացանցային գործիքները ներառում են վիկիները, բլոգերը և այլն, իսկ համագործակցությունը խթանվում է ուսումնառության քարտեզագրեք, ստեղծեք և ցուցադրեք (Mapping, Make and Show) վարժությունների շնորհիվ: **Խնդրեք**, որպեսզի աշակերտները կապվեն դպրոցից դուրս իրենց հասակակիցների հետ (կարող եք համագործակցել այլ դպրոցների ուսուցիչների հետ՝ ստուգելու համար այս մոտեցման արդյունավետությունը): Մանկավարժական կադրերի զարգացման կազմակերպության (SDE) փորձագետներին կարող եք խնդրել, որպեսզի օգնեն վերլուծելու և մեկնաբանելու աշակերտների կազմած նյութի ուժեղ և թույլ կողմերը: **Խորհրդածություն** Քարտեզագրման վարժությունների վերաբերյալ արձագանքող կարծիքների, եթե հնարավոր է, արտաքին փորձագետների և/կամ ուսուցիչների արտահայտած կարծիքների օգնությամբ:

Քայլ 3 – (30 րոպե)	**Ստեղծել**–Աշակերտները՝ որպես բովանդակություն ստեղծողներ՝ պետք է իմանան հեղինակային իրավունքի մասին սահմանված կարգը, հարկ է առաջարկել, որ փնտրեն Creative Commons-ը՝ իրենց առաջադրանքներում հեղինակային իրավունքով չպաշտպանված այլ նյութեր և ռեսուրսներ օգտագործելու համար: Աշակերտները, հիմնվելով իրենց հետազոտությունների արդյունքների, հայեցակարգային քարտեզներում ստեղծած գաղափարների և մտորումների վրա, սկսում են կառուցել իրենց վերջնարդյունքի առաջին տարբերակը: Աշակերտները նախ՝ պետք է ստեղծեն քննարկումների ուրվագիծ իրենց խմբում, եթե հնարավոր է, այլ դպրոցների կամ երկրների աշակերտների հետ՝ ուշադրություն դարձնելով հանդիպող խնդիրների և մարտահրավերների լուծմանը: Շատ կարևոր է ուսումնառության վարժություններով և նախագծման գործընթացում աշակերտներին հոգատարությամբ ուղղորդելը՝ չմոռանալով ուսումնական ծրագրի բովանդակությունը: **Խորհրդածություններ** Պատասխան կարծիք ներկայացնել բոլոր խմբերին իրենց արդյունքների (կայքեր, ձայնագրություններ և այլն) մասին:
Քայլ 4 – (30 րոպե)	**Ցուցադրություն**–Աշակերտները ներկայացնում են իրենց աշխատանքը՝ ընտրելով տեղական և պատշաճ գործիքներ ու ռեսուրսներ (դպրոցական կայքից, գրադարանից կամ դպրոցից դուրս այլ տեղերից), ցուցադրում իրենց ծրագրերի արդյունքները, նյութերը և նախագծման գործընթացները, տեղեկություններ հաղորդում ստացած գիտելիքի վերաբերյալ: **Խորհրդածություն** Պատասխան կարծիք տրամադրել բոլոր խմբերին իրենց արդյունքների (կայքեր, ձայնագրություններ և այլն) վերաբերյալ:
Օժանդակ տարբերակներ.	Ինչպե՞ս կարող եմ ես իմ տնային աշխատանքի համար գտնել այնպիսի ռեսուրսներ, որ կարողանամ դրանք տարածել համացանցում: Տարածման ենթակա ռեսուրսների մի զգալի մասը կարելի է գտնել վիրտուալ գիտական թանգարաններում կամ Creative Commons կազմակերպության միջոցով՝ http://goo.gl/xnYj3c Ինչպե՞ս կարող եմ գտնել այնպիսի չափանիշներ, որպեսզի հասկանամ, թե ինչն է դրական բովանդակությունը համացանցում: «Դրական բովանդակության չափանիշներն» այն առանցքային տեսակետներն են, որոնք պետք է հաշվի առնել երեխաների համար առցանց բովանդակություն կամ ծառայություններ ստեղծելիս. թիրախային խումբ և տարիքային համապատասխանություն, գրավչություն, օգտագործելիություն, վստահելիություն, անվտանգություն և անձնական տվյալների գաղտնիության հարցեր: Չափանիշների մասին փաստաթուղթը մատչելի է 13 լեզվով հետևյալ հղումով՝ http://www.positivecontent.eu/ Որոնք են այն հիմնական կանոնները, որոնց պետք է հետևեմ համացանցով հաղորդակցվելիս: Այն, թե ինչպես ենք մենք հաղորդակցվում առցանց, ազդում է մեր թվային կյանքի վրա, ստորև ներկայացվող կայքը կարևոր աղբյուր է, որը ներկայացնում է օգտակար կանոններ, որոնք արժե մտապահել. http://www.bbc.co.uk/webwise/guides/about-netiquette

Հղում(ներ)	**Լրացուցիչ ռեսուրսներ** Դրոշմ պատանիների համար–մտածեք նախքան տեղադրելը http://www.cybersmart.gov.au/tagged/ Անձնական տվյալների գաղտնիություն http://www.dubestemmer.no/en/13-17-ar/privacy (անհրաժեշտ է գրանցվել) Դրվագ՝ առցանց նյութ տեղադրելու մասին http://goo.gl/K552rH (The Telegraph) https://www.getsafeonline.org/protecting-your-computer/safe-internet-use/ Որոնելով Creative Commons-ի ռեսուրսները http://search.creativecommons.org/ Գտնել մարդկանց և ռեսուրսներ SDE-ի (http://www.itec-sde.net/) կամ այնպիսի թեմատիկ աղբյուրների միջոցով, ինչպիսիք են ազգային վիրտուալ թանգարանները:

Գործնական աշխատանք	Վերլուծել նկարները
Հեղինակ	Մաքսիմ Դրուե, Ֆրանսիա
Թեմա	Տեղեկությունները գիտելիք չեն
Կարողություններ	Հաղորդակցություն օտար լեզուներով / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☑ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	Երկուական դասաժամ, յուրաքանչյուրը՝ մոտ 50 րոպե
Դասընթացի նպատակը	Հասկանալ, որ նկարները չեն արտացոլում իրականությունը. • ունակ լինել ճանաչելու կեղծ նկարները. • զարգացնել ՏՀՏ հմտությունները. • կատարելագործել օտար լեզվի իմացությունը:
Ներածական.	Մեր աշակերտներն իրենց ամենօրյա կյանքում նկարներ են տեսնում հեռուստատեսությամբ, ամսագրերում, գովազդներում և համացանցում: Նրանք հաճախ չեն էլ կասկածում, որ այդ նկարներն իրականությունը չեն պատկերում: Սույն վարժության նպատակն է մեծացնել աշակերտների քննադատական մտածողությունը նկարների առնչությամբ: Այս դասը կարելի է հեշտորեն օգտագործել eTwinning ծրագրով: Վարժություններն այնուհետև կարվեն եվրոպական թիմերի համագործակցությամբ և ներդասարանային խմբերով:
Գործիքներ	Հարցարաններ ստեղծելու համար՝ http://www.socrative.com (անհրաժեշտ է գրանցվել) Գրատախտակներ ստեղծելու և այնտեղ փաստաթղթեր ավելացնելու համար՝ http://padlet.com Դինամիկ սլայդներ ստեղծելու համար՝ http://www.prezi.com Նմանատիպ նկարներ գտնելու համար՝ http://www.tineye.com և https://images.google.com/ JPEGsnoop: Խմբագրված լուսանկարներ գտնելու (անվճար ծրագրեր) Ձեր ձայնը ձայնագրելու և mp3 ստեղծելու համար՝ http://vocaroo.com Համագործակցել՝ ինչ-որ բան գրելու համար՝ https://titanpad.com
Դասընթաց	Նախքան նկարների մասին ձեր աշակերտների գիտելիքներնու հմտություններն ստուգելը, ստեղծեք հարցարան հետևյալ գործիքի միջոցով՝ http://www.socrative.com/ (անհրաժեշտ է գրանցվել): Ուսուցիչը պահում է բոլոր հարցերը վերջին դասի համար: Ահա, մի քանի հարց, որ կարող եք տալ. • Կնոջ նկար.արդյոք այն մշակված է: • Նկար նորություններից. արդյոք այն մշակված է: • Մի մարդու լուսանկար. ձեր կարծիքով, ի՞նչ է անում այդ մարդը: • Ինչպե՞ս կարող եք իմանալ, հենց նոր տեսած նկարները մշակված են, թե ոչ: • Նախքան համակարգիչների ի հայտ գալը հնարավո՞ր է եղել, արդյոք, ձևափոխել լուսանկարները, օրինակ՝ 1950-ականներին:
Դաս 1	**Ձևափոխե՞լ լուսանկարը: Շատ հեշտ է (2 x 50 րոպե)**

Քայլ 1 – (50 րոպե)

- օգտվելով http://padlet.com/-ից կամ այլ նման գործիքից՝ առցանց վերբեռնեք մի քանի փաստաթուղթ, օրինակ՝ լուսանկարներ առցանց թերթից, առցանց գովազդներից կամ կայքի գլխավոր էջից: Այս փաստաթղթերը կօգնեն ձեզ ցույց տալու, թե ինչպես կարելի է, մեքենայություններ կատարել, փոփոխել կամ աղավաղել լուսանկարները:
  Փաստաթղթերի օրինակներ՝
- «Al-Ahram թերթը պաշտպանում է Հոսնի Մուբարաքի մշակված լուսանկարը The Guardian- ում», սեպտեմբերի 17, 2010թ.: http://goo.gl/culwNG (The Guardian):
- «Միշել Օբամայի Օսկարի մրցանակաբաշխությանը հագած զգեստը շատ բաց է Իրանի լրատվամիջոցների համար», theguardian.com, փետրվարի 25, 2013թ.: http://goo.gl/KYM0zl (The Guardian)
- «Մանիպուլացնելով ճշմարտությունը, կորցնելով վստահությունը», Ֆրանկ Վան Ռայփեր, The Washington Post: http://goo.gl/0w5efl (The Washington Post)
- «Դեմի Մուրը ապավինում է Թվիթերին՝ հակադարձելու աէրոգրաֆիայի մասին մեղադրանքներին,» Daily Mail Reporter-ից, նոյեմբերի 20, 2009թ.: http://goo.gl/R4mVgd (The Daily Mail)
- «Հայտնիների ֆոտոշոփի 9 ամենից ոչ պետքական օրինակները», Լորեն Դյուկա,The Huffington Post, հոկտեմբերի 17, 2013թ.: http://goo.gl/VaLoAw (հատկապես Բեյոնսեի նկարով շապիկը) (The Huffington Post)
- «Նոր հարված. արդյոք նոր մոտեցումները և կարգավորող վերահսկողությունը կանդրադառնա տպագիր գովազդների մշակմանը» Ջեսիկա Սիգել, Adweek. com, մայիսի 29, 2012թ.: http://goo.gl/1Kw60V (Adweek)
- Աղավնու գովազդը որպես«Էվոլյուցիա», 2006թ. : http://goo.gl/e9uxhr
- «Մատարական հետհաշիվ» Pixus retouch, 2009թ.: http://goo.gl/2yCQqn

Այլ գաղափարներ կարելի է գտնել այստեղ.

- http://www.arretsurimages.net/dossier.php?id=204 (ֆրանսերեն)
- http://www.fourandsix.com/photo-tampering-history/ (անգլերեն)

Գործնական վարժություն. Աշակերտներին հանձնարարվում է ստեղծել պարզ սլայդների ցուցադրություն՝ տարրական դպրոցի երեխաների հետ երևակայական դաս անցկացնելու նպատակով: Պետք է ներկայացնեն, թե ինչու նրանք իրենց տեսած բոլոր պատկերները չպետք է համարեն «Ճշմարիտ» կամ «իրական»: Նրանք կարող են օգտվել www.prezi.com - ից (անհրաժեշտ է գրանցում) կամ այլ ծրագրաշարից, համացանցային կայքից, սակայն սլայդների ցուցադրումը պետք է ներառի.

- մշակված նկարի երկու օրինակ Պադլետ-ից,
- բացատրություն այն մասին, թե ինչն է սարքված,
- մի շարք պատճառներ, թե ինչու են նրանք կարծում, թե պատկերը ձևափոխված է և ձևափոխման նպատակները,
- այն խնդիրների կամ վտանգների ցանկը, որոնք կարող են առաջանալ նկարները փոփոխելուց:

Քայլ 2 – (50 րոպե)	**Ներկայացնել արդյունքները** Յուրաքանչյուր խումբ ցուցադրում է իր սլայդները դասարանի մյուս մասին՝ քննարկման և մեկնաբանությունների համար: Աշակերտներնայդ գործողություններն իրականացնում են անգլերենով կամ այն լեզվով, որ սովորում են: Աշակերտները կարող են գրի առնել իրենց ներկայացման գնահատականը՝ օգտվելով http://vocaroo.com/-hg: Ի՞նչ սովորեցին: Ի՞նչ են նրանք մտածում հիմա պատկերներ փոփոխելու մասին: Արդյոք ունե՞ն այլ հարցեր: Բացատրեք, որ նկարների մշակումը նոր բան չէ, օգտվեք լրագրողական հետևյալ հոդվածներից. «Հին փոտոշոփը.առաջին ձևափոխված պատկերները» Լի Մորան, dailymail.co.uk, փետրվարի 28,2012թ.: http://goo.gl/2osiBw (Dailymail) Ուսուցիչը որոշ խորհուրդներ է տալիս, թե ինչպես պարզել, արդյոք նկարը փոփոխված է. • մանրամասն ուսումնասիրեք մասնիկները, մեծացրեք նկարը: • Օգտագործեք այնպիսի կայքեր, ինչպիսիք են http://www.tineye.com/ պարզելու համար արդյոք ձեր նկարն օգտագործվել է համացանցում, որտեղից է այն վերցված, ամսաթիվը, նկարագիրը և այլն: • JPEGsnoop-ը մեկ այլ անվճար ծրագրաշար է, որը բացահայտում է խմբագրված լուսանկարները՝ http://goo.gl/bLwEVB • Սլաքը դրեք նկարի վրա, սեղմեք աջ բանալին, մտեք Properties, հետո՝ Details-ը, այդպիսով դուք շատ տեղեկություններ կստանաք ձեր նկարի մասին: Եթե տեսնում եք «Photoshop», ապամեծ է հավանականությունը, որ նկարը փոփոխված է: **Տնային հանձնարարություն.** **Ճիշտ է, թե՞ սխալ:** Մեկական նկար տվեք յուրաքանչյուր աշակերտի: Նրանք, օգտվելով նախորդ խորհուրդներից, պետք է փորձեն պարզել, արդյոք այն ճիշտ է, թե կեղծ: Աշակերտներն իրենց պատասխաններն էլ. փոստով ուղարկում եմ ուսուցչին՝ բացատրելով, թե ինչու են այդ կարծիքին հանգել, նաև այլ տեղեկություններ են հաղորդում նկարի մասին, եթե ունենում են: *Խորհուրդ.համացանցում նկար և դրա մասին տեղեկություններ գտնելը պետք է հեշտ լինի;*
Դաս 2	**Մի փոքր փոփոխություն... և իմաստը լրիվ փոխվում է (50 րոպե)**
Քայլ 1 – (5 րոպե)	Նախքան սկսելն ամփոփեք նախորդ դասի բոլոր գրառումները և պատասխանեք բոլոր հարցերին:
Քայլ 2 – (20 րոպե)	**Նույնը... բայց՝ տարբեր:** Նախապես ընտրեք նկար, որի վրա պետք է աշխատեք: Դասարանի կեսին տվեք այդ նկարը՝ ուսուցչի հորինած վերնագրերով: Մյուս կեսը ևս ունի նույն նկարը, բայց այլ վերնագրերով: Աշակերտներից յուրաքանչյուրը պետք է բացատրի իր նկարը (վերնագրի մասին չխոսելով)՝ ասելով, թե ինչ է մտածում դրա մասին, ինչ է զգում: Նրանք իրենց ձայնագրում են՝ http://vocaroo.com/ - ով անգլերենով կամ իրենց լեզվով:

Քայլ 3 – (25 րոպե)	**Գնահատում** Ծավալեք քննարկում հետևյալ թեմայով. Ինչու են նույն նկարի մասին այդքան տարբեր կարծիքներ ստեղծվում: Բացատրեք, որ վերնագիրը կարող է հանգեցնել տարբեր մեկնաբանությունների: Սա մեկ այլ ձև է, որով նկարը կարող է ձևափոխվել այլ իմաստ արտահայտելու նպատակով:
	Եզրափակելով բացատրեք, որ իրենց անհրաժեշտ նկարն ընտրելու համար անհրաժեշտ է գտնել նկարի աղբյուրը, ամսաթիվը և այլ տեղեկություններ նկարի մասին: **Տնային հանձնարարություն.** Մենք կարող են ստիպել նկարին, որ ասի ամեն բան: Մի նկար տրամադրեք դասարանին: Աշակերտներն ստեղծում են վերնագիր, որը պետք է արժանահավատ լինի: Նրանք կարող են ավարտել հանձնարարությունն անգլերենով կամ այլ լեզվով և վերբեռնել իրենց աշխատանքը դպրոցի աշխատանքների տիրույթում: Այնուհետև օգտվելով https://titanpad.com/ -ից, աշակերտները բացատրում են, թե նույն նկարի մասին ինչու էին այդքան տարբեր մեկնաբանությունները և թե ինչ խնդիրների դա կարող է հանգեցնել:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Աշակերտները մեկ անգամ ևս պատասխանում են հարցարանին, որին պատասխանել էին ներածության ժամանակ հետևյալ կայքում՝ http://www.socrative.com (անհրաժեշտ է գրանցվել): Նրանք կարող են օգտվել այն գործիքներից, որոնց մասին սովորել են դասարանում տարբեր դասերի ժամանակ: Կարող են համեմատել իրենց արդյունքները և քննարկել, թե ինչ առաջադիմություն են ունեցել,դասի ո՞ր մասի վրա պետք է ավելի շատ աշխատեն:

Գործնական աշխատանք	Գնանք գնումների
Հեղինակ	Յեզուս Մելգար Տիտո, Իսպանիա
Թեմա	Մասնակցություն համացանցում
Կարողություններ	Մաթեմատիկական և բազային կարողություններ գիտության ու տեխնոլոգիաների բնագավառում / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☑ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	Երկու դաս
Դասընթացի նպատակը	• Աշակերտներին ներկայացնել նախնական տվյալներ էլեկտրոնային առևտրի մասին. • Առաջարկել աշակերտներին մտածել առցանց գնումների առավելությունների և թերությունների մասին. • Համեմատել առցանց գնումները և ավանդական գնումները:
Ներածական.	Ձեր կարծիքով, ո՞վ էր առաջին էլեկտրոնային գնորդը.մարդ, ով լավ տեխնոլոգիական հմտություննե՞ր ուներ, ով համակարգչային գիտությամբ էր զբաղվել: Դուք շատ կզարմանաք, որ ներկայացնենք Ձեյն Սնոուբոլին, ով 1984թ. մայիսին օգտագործեց իր հեռուստացույցն առցանց գնում կատարելու նպատակով: Նա պարզապես պատվիրեց կարագ, հատիկեղեն և ձվեր մոտակա սուպերմարկետից:
Գործիքներ	Համակարգիչներ, որոնք միացած են համացանցին, պրոեկտոր, ֆլիփչարթ:.
Դասընթաց	
Դաս 1	**Բնութագիրը**
Քայլ 1 – (5 րոպե)	Փնտրեք տեղեկություններ այսօրվա էլեկտրոնային գնորդների նկարագրի մասին (տարիք, սեռ, նախասիրություն և այլն): Արդյոք տիկին Սնոուբոլը համապատասխանու՞մ է այս բնութագրին: Էլեկտրոնային առևտուրը թվերով:: 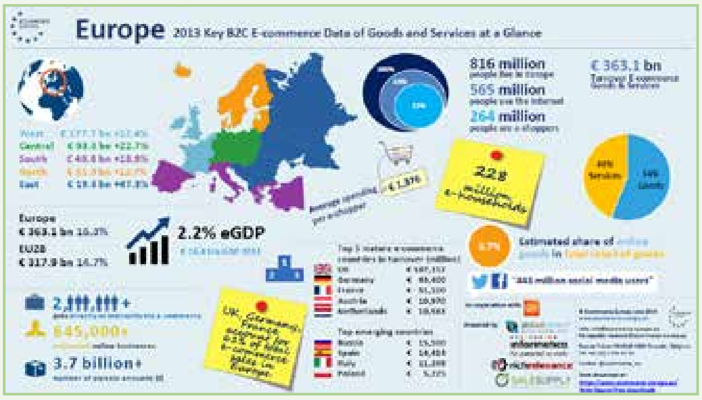 Աղբյուրը՝ Ecommerce Europe *http://www.ecommerce-europe.eu/home*

Քայլ 2 – (20 րոպե)

(աշխատանք խմբերի հետ) Վերլուծեք վերոգրյալ տեղեկացուցակում (ինֆոգրաֆիկայում) առկա տեղեկությունները եվրոպացի էլեկտրոնային գնորդների մասին: Բնակիչների քանի՞ տոկոսն է առցանց գնումներ կատարում: Արդյոք նույն պատկե՞րն է ձեր ծանոթների կամ ընկերների շրջանում: Հանձնարարեք աշակերտներին տեղեկություններ հավաքել իրենց դասընկերների մասին և պատասխանել հետևյալ հարցերին.

- հաշվել դասարանում էլեկտրոնային գնորդների տոկոսը,
- դիտարկել յուրաքանչյուր գնորդի միջին ծախսերի մասին տվյալները:

Արդյոք համարո՞ւմ եք, որ ձեր դասարանն արտացոլում է միջին թիվը: Մեծ տարբերություն կա Եվրոպայի արևմուտքի և այլ տեղանքների միջև: Ինչն է դրա պատճառը:

Քայլ 3 – (20 րոպե)

Միշտ այդպես չի եղել: Տեղեկություններ փնտրեք և ստեղծեք գծապատկեր՝նշելով վերջին հինգ տարում բնակիչների թիվը, համացանցից օգտվողների թիվը և էլեկտրոնային գնորդների թիվը: Արդյոք գնորդների աճն ամեն տարի համաչա՞փ է եղել: Կանխատեսեք, թե ինչ տեղի կունենա հաջորդ հինգ տարում:
Պատկերում կան թվեր էլեկտրոնային առևտրի ոլորտի աշխատողների քանակի մասին: Ի՞նչ կարծիք ունեք այս մասին: Արդյոք էլեկտրոնային առևտրի աճն ազդու՞մ է ավանդական խանութների վրա:

Դաս 2 — Ավանդական գնումներն ընդդեմ համացանցայինի

Քայլ 1 – (10 րոպե)

Համեմատեք առցանց գնումներն ավանդական գնումների հետ:
Արդյոք երբևէ որևէ բան գնե՞լ եք առցանց: Ինչո՞ւ եք առցանց գնումներ կատարել, ձեր քաղաքում գտնվող ավանդական խանութ գնալու փոխարեն:
Ինչ վերաբերում է մեր իրավունքներին.արդյոք նույնն են սպառողներիս իրավունքներն առցանց և ավանդական խանութներից գնումներ կատարելիս:
Մտածեք ձեր տան մոտ գտնվող խանութի մասին:
Ինչպե՞ս կարող են նրանք իրենց ապրանքները վաճառել առցանց:

Քայլ 2 – (10 րոպե)

Լրացրեք հետևյալ աղյուսակը՝ առցանց գնումների առավելությունների և թերությունների մասին:

Առավելություններ	**Թերություններ**
1. Գնել ինչ-որ տիպական բան այլ վայրից:	1. Չգիտեմ, արդյոք գնածս հագուստը կլինի հագիս:

Ի՞նչ ենք գնում:
Առցանց գնված և վաճառված ամենատարօրինակ գնումների շարքում տեսնում ենք, որ ինչ-որ մեկը $28,000 ԱՄՆ դոլար է վճարել Սուրբ Մարիամի պատկերով սենդվիչի համար և $14,000 ԱՄՆ դոլար Բրիթնի Սպիրսի ծամած ծամոնի համար: Մեկ այլ դեպքում մոտ 24,000 մարդ մասնակցել է կնոջ մարմնի վրա իրենց գովազդը տեղադրելու մրցույթին: Ի վերջո goldenpalace.com-ը վճարել է $37,375 ԱՄՆ դոլար, որպեսզի իրենց լոգոն դաջվի Կարի Սմիթի ճակատին:

Քայլ 3 – (10 րոպե)	Արդյոք երբևէ փորձե՞լ եք վաճառել ձեր հին վիդեոխաղերը, որոնք այսօր այլևս չեք օգտագործում: Արդյոք ամեն մարդ կարո՞ղ է այսօր առցանց վաճառել, թե կարծում եք, որ դրա համար անհրաժեշտ է ընկերություն ունենալ: Ձեր կարծիքով, որն է առցանց ամենալավ վաճառվող ապրանքը: Ձեր դասընկերների հետ քննարկեք՝ արդյոք առցանց կարելի՞ է ամեն ինչ վաճառել, թե՞ կան սահմանափակումներ, ի՞նչ սահմանափակումներ կան և ո՞վ է դրանք որոշում:
Քայլ 4 – (10 րոպե)	Վճարման տարբեր ձևեր կան առցանց գնումներ կատարելիս՝ կանխիկ՝ առաքման պահին, վարկային քարտերով կամ բանկային փոխանցումներով: Ձեռք բերեք տեղեկություններ վճարման եղանակների մասին (Paypal, Google Wallet և այլն): Ի՞նչ են դրանք և որո՞նք են դրանցից օգտվելու առավելությունները: Բացի այդ մեթոդներից, կան նաև մի շարք այլ կիրառական ծրագրեր՝ պլանշետների և սմարթֆոնների համար, որոնք թույլ են տալիս անվտանգ առցանց գնումներ կատարել: Որոնեք այդ կիրառական ծրագրերից մի քանիսը: Արդյոք աշխարհին այսօր կարո՞ղ է գոյություն ունենալ առանց կանխիկ դրամի:
Քայլ 5 – (5 րոպե)	Պատկերացրեք, որ ձեր ընկերներից մեկն առցանց գնում է ամեն ինչ, այդ թվում՝ կիրառական ծրագրեր, երաժշտության ներբեռնումներ և ծրագրաշար: Հաշվի առնելով նախորդ դասը, ի՞նչ կարող եք հաղորդել ձեր ընկերներին առցանց գնումների մասին: Ձեր ընկերներին խորհուրդ կտայի՞ք գնելուց առաջ մտածել, նախքան ինչ-որ բան գնելը, ծնողների հետ խորհրդակցել. ինչո՞ւ:

Գործնական աշխատանք	Սովորում ենք մաթեմատիկա
Հեղինակ	Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա
Թեմա	Մասնակցություն Համացանցում
Կարողություններ	Գիտության և տեխնոլոգիաների բնագավառում մաթեմատիկական և բազային կարողություններ / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☑ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-14 տարեկան
Տևողություն	40 րոպե
Դասընթացի նպատակը	Ներկայացրեք տարբեր եղանակներ, որոնց միջոցով մաթեմատիկան կարող է օգտակար լինել համացանցում: • Խրախուսեք աշակերտներին, որպեսզի աշխատեն համագործակցելով: • Հնարավորություն տվեք աշակերտներին բացահայտելուհամացանցի առավելություններն ու թերությունները մաթեմատիկական վարժությունների համար: • Ներկայացրեք, թե ինչպես պետք է ստեղծել հաստատուն գաղտնաբառեր մաթեմատիկայի օգնությամբ:
Ներածական.	**ուսուցիչների համար -** Դասը կենտրոնանում է այն եղանակների վրա, որոնց միջոցով կարելի է պատասխանատու կերպով օգտագործել համացանցը մաթեմատիկայի դասերի, ծրագրային աշխատանքի և տնային հանձնարարությունների համար: • Այն քննարկում է մի քանի գործիք, որոնք կարելի է օգտագործել մաթեմատիկայում, օրինակ՝ ինչպես ստեղծել հաստատուն գաղտնաբառ, խաղերի և բլոգների/վիկիների օգտագործումը մաթեմատիկա սովորելիս, Ֆեյսբուքյան խմբերի կիրառումը համագործակցության համար, ընդգծելով առավելություններն ու ռիսկերը: • Աշակերտներին հանձնարարվում է մեկնաբանել տվյալները և ստեղծել գծապատկեր, համեմատել գործիքները, լուծել որոշ պարզ հավանականություններ և/կամ գործառույթների վերաբերյալ հանձնարարություններ, ստեղծել հարցում և մեկնաբանել այն վիճակագրական տեսանկյունից՝ ձևավորելու մաթեմատիկական հմտություններ, տրամաբանական մտածողություն, խնդիրների լուծման հմտություններ, միևնույն ժամանակ սովորելով համացանցն օգտագործել անվտանգ կերպով: **Աշակերտների համար -**Մաթեմատիկական վարժությունները կարող են շատ ավելի զվարճալի լինել, եթե կատարվեն համագործակցության միջոցով, իսկ համացանցն առաջարկում է բազում գործիքներ: Սակայն համագործակցությամբ աշխատելու համար մենք պետք է անվտանգ և արդյունավետ համագործակցելու և հաղորդակցվելու ուղիներ գտնենք: Այս դասին մենք կփորձենք քննարկել մի քանի եղանակ:
Գործիքներ	Համացանցին միացած համակարգիչներ, պրոյեկտոր, ֆլիփչարթ
Դասընթաց	
Աշակերտներին նախապատրաստող վարժություն - (2 րոպե)	Դիտեք http://goo.gl/bcVT8r -ի գծապատկերը: Սահմանեք, թե քանի մարդ է այսօր օգտվում համացանցից:

Քայլ 1 – (5 րոպե)	**Համացանցային գործիքներ մաթեմատիկական վարժությունների համար** **Հարցեր աշակերտներին.** 1. հետևյալ գործիքներից որո՞նք կարող են օգտակար լինել մաթեմատիկական վարժությունների համար՝ • բլոգները, • վիկիները, • խաղերը, • թվիթերը, • էլ. փոստը, • Ֆեյսբուքը, • զրուցարանը և նման կիրառական ծրագրերը, • որոնման համակարգերը, • Google Drive-ը: 2. Կարո՞ղ եք թվել, թե որոնք են այս գործիքներից օգտվելու առավելությունները: Կարո՞ղ եք ասել, թե ինչ առավելություններ ունեն այս գործիքները մաթեմատիկական վարժությունների համար՝ համեմատած դեմառդեմ շփման հետ: Օրինակ՝ ամաչկոտ աշակերտը կարող է ավելի հեշտությամբ արտահայտել իր կարծիքը համացանցում, քան դասարանում: 3. Հետևյալ հատկանիշներից որո՞նք կարող են լինել առավելություններ (Ա)/ թերություններ (Թ)համացանցը մաթեմատիկայի դասերի և վարժութունների համար օգտագործելիս. • տեղեկությունների ակնթարթային մատչելիությունը, • հեռահար հաղորդակցությունը, • վիրուսներ/փոստաղբ ստանալը, • կեղծ օգտատերերի անձնական էջերը, • մեծաքանակ կրթական ռեսուրսները, • ավելի հեշտ հաղորդակցություն ուսուցչի հետ, • գովազդ, • առցանց թարգմանչական գործիքներ, • ներսում շատ ժամանակ անցկացնելը, • ժամանակի ինքնուրույն տնօրինումը, • ավելի մեծ տեսանելիություն, • հաղորդակցության/բովանդակության ընկալում: 4. Հաշվեք յուրաքանչյուր խումբը և հաշվարկեք Ա/Թ համամասնությունը: Արդյոք այն 1-ից մեծ կամ փոքր է: Ինչպե՞ս եք մեկնաբանում դա:
Քայլ 2 – (5 րոպե)	**Ձևավորել հաստատուն գաղտնաբառ** Առցանց գործիքներից շատերը պահանջում են գրանցում: Մենք շատ հաճախ ենք գաղտնաբառ ստեղծում, արդյոք լավ մտածո՞ւմ ենք դա անելիս: Հաստատուն գաղտնաբառը պետք է. • լինի առնվազն ութ նիշից կազմված, • չներառի ձեր իսկական անունը, • չլինի ամբողջական բառ, • էականորեն տարբերվի ձեր մյուս գաղտնաբառերից, • ներառի առնվազն մեկ մեծատառ, մեկ փոքրատառ, մի թիվ և ստեղնաշարի մի խորհրդանիշ: Վերցրեք մեկ բառ և փոխարինեք որոշ տառեր թվերով կամ նշաններով, օրինակ՝ «p1n@pp!E» («pineapple»)բառից: Ստուգեք https://howsecureismypassword.net/ -ում՝ համոզվելու համար, թե որքան հաստատուն և անկոտրում է ձեր ստեղծած գաղտնաբառը: Զգուշացրեք աշակերտներին, որ չստուգեն իրենց իրական գաղտնաբառերը՝ հաշվի առնելով գաղտնաբառերի ստուգման գործիքների սահմանափակ լինելը (հաքերային հարձակումների հավանականություն, գնահատման ոչ թափանցիկ ալգորիթմներ և այլն):

	Հարցեր. 1. Քանի՞ տարբեր գաղտնաբառ կարող եք ստեղծել միևնույն ութ նիշերով: 2. Եթե երկու աշակերտ օգտագործեն միևնույն ութ նիշերը, հավանակա՞ն է, արդյոք, որ նրանք կունենան միևնույն գաղտնաբառը: Հանձնարարեք աշակերտներին դիտել նոր գաղտնաբառ ստեղծելու մասին հետևյալ ինֆոգրաֆիկան՝ http://goo.gl/fgblHH, և մտածեք, թե որ խորհուրդներն են նրանց համար նորություն: Նրանք կարող են օգտվել նաև Wolfram Alpha մաթեմատիկական հաշվարկների համակարգից (www.wolframalpha.com/)՝ հաստատուն գաղտնաբառեր ստեղծելու համար, ինչպես ներկայացվում է այս հոդվածում՝ http://goo.gl/Ak08cK:
Քայլ 3 - (8 րոպե)	Խաղերը մաթեմատիկայում. Քննարկել այն հիմնական առավելությունները, որ խաղերը (հատկապես՝ տրամաբանական և ստրատեգիական, օրինակ՝Minecraft-ը) տալիս են մաթեմատիկա սովորողներին: Առաջարկություններ. • օգտատերերը զարգացնում են խնդիրներ լուծելու և դատողություններ անելու հմտություններ, ստրատեգիաներ և արձագանքներ, • ստանում են առաջընթացի մասին հստակ պատկերացում, • սովորում են ռիսկի գնալ, ավելի մեծ մասնակցություն ունենալ և այլն: Նաև քննարկեք խաղերի ռիսկերը՝ կախվածություն, ագրեսիվություն, կեղծ ինքնություն, վատ լեզու, գովազդ, կիբեռհետապնդումներ, ժամանակի օգտագործում, այլ իրականության կյանք, տեսողական խնդիրներ և այլն: **Հարցեր աշակերտների համար.** 1. Դիտեք էլ.ուսումնառության «խաղայնացման» մասին ինֆոգրաֆիկան՝ http://goo.gl/gPnjuQ և ստեղծեք գծապատկեր հետևյալ պարբերությունից. «Ուսումնառուները հիշում են իրենց կարդացածի միայն 10 տոկոսը և լսածի միայն 20 տոկոսը: Եթե կան պատկերներ, որոնք ուղեկցում են բանավոր խոսքին, ապա հիշում են 30 տոկոսը, իսկ երբ դիտարկում են, որ բացատրողը պատկերավոր է ներկայացնում իր խոսքը, ապա հիշողության մեջ մնում է 50 տոկոսը: Սակայն ուսումնառուներն 90 տոկոսով հիշում են, «եթե ինքնուրույն են աշխատում, նույնիսկ եթե դա բեմականացում է»: 2. Արդյոք համարո՞ւմ եք, որ տարբեր խաղընկերների համար նախատեսված առցանց խաղերը (MMO կամ MO խաղեր) նույնպես ունեն ռիսկեր: Եթե այո, բերեք օրինակներ: 3. Ո՞րն է եղել անխոհեմ վարքագծի պատճառով ձեր ամենավատ փորձառությունն առցանց խաղերի ընթացքում:Ի՞նչ կարող էիք անել, դրանից խուսափելու համար: 4. Եթե առցանց խաղի խաղընկերները ձեզ խնդրեն հանդիպել իրական կյանքում կամ տալ իրենց անձնական բնույթի տեղեկություններ, ապա ի՞նչ կանեիք:

Քայլ 4 - (10 րոպե)

Բլոգները/վիկիները մաթեմատիկայում
Խնդրեք աշակերտներին սանդղակով գնահատել բլոգի օգտագործումը մաթեմատիկական վարժություններում, որտեղ 1-ը ոչ օգտակարն է, իսկ 10՝ ամենաօգտակարը.

- Հասկացությունների բացատրություն/մասնագիտական տերմինների բառարան
- Դասարանային նշումների տեղադրում
- PowerPoints և այլ ռեսուրսների տեղադրում
- Հայտարարություններ
- Խնդիրների լուծում
- Համագործակցային/ծրագրային աշխատանք դասընկերների կամ այլ դպրոցների հետ
- Մասնավոր դեպքերի ուսումնասիրություն
- Իրական կյանքի մաթեմատիկա
- «Ամենաթույլի խնդիրը»
- Վերանայում

Կանոններ՝ բլոգներից օգտվելու համար.

1. Երբեք ձեր բլոգում և անձնական էջին անձնական տվյալներ կամ նկարներ մի տեղադրեք:
2. Երբեք մի մոռացեք հեղինակային իրավունքի կանոնների մասին:
3. Հիշեք, որ այն, ինչ տեղադրում եք, հանրային է, տեսանելի ուսուցիչների ու ծնողների համար և կարող է տարածվել:
4. Ընտրեք մեկնաբանությունների այնպիսի կարգավորումներ, որոնց համար կպահանջվի ձեր վարումը նախքան դրանց հրապարակումը:
5. Բլոգում նյութ, նկար կամ մեկնաբանություն տեղադրելուց առաջ լավ մտածեք:
6. Իմացեք, թե ինչպես պետք է որևէ բան հաղորդել և արգելափակել անցանկալի օգտատերերին:
7. Ձեր որակավորումների մասին տեղեկություններ մի տարածեք:
8. 8. Եթե հրավիրեք ձեր բլոգում այլ գրառումներ կատարողների, նրանց վերապահեք միայն իրենց դերին համապատասխան իրավունքներ:
9. Պատասխան արձագանք ներկայացնելիս եղեք նույնքան քաղաքավարի, որքան դասարանում եք: Այդ արձագանքը դարձրեք օգտակար և արդարացի:
10. Եթե անթույլատրելի կամ անցանկալի բան եք տեսնում ձեր էկրանին, ապա անմիջապես հայտնեք այդ մասին ձեր ուսուցչին կամ ծնողներին:

Վարժություն. Հանձնարարեք, որպեսզի ձեր աշակերտներն աշխատեն զույգերով և հորինեն այլ կանոններ և գրառեն դրանք ֆլիփչարթի վրա: Այնուհետև ընտրեք դրանցից 10 առավել օգտակար կանոնները և ստեղծեք «Բլոգերի տասը պատվիրանները»:

Քայլ 5 – (10 րոպե)

Ֆեյսբուքը և մաթեմատիկական վարժությունները

Վարժություն.Ենթադրենք, որ վիճակագրության համաձայն՝ Ֆեյսբուքի օգտատերերի տարիքային խմբերը հետևյալն են.

Տարիքը	Տոկոսը
13-17	14.8%
18-24	32.3%
25-34	26.6%
35-44	13.2%
44-54	7.2%
55-64	3.5%
64+	2.4%

Ստեղծեք գծապատկեր՝ դրանք նկարագրելու համար:

Հարցեր աշակերտների համար

1. Ի՞նչ հաճախականությամբ եք ստուգում ձեր Ֆեյսբուքի լրատուն:
2. Ինչի՞ համար եք օգտագործում Ֆեյսբուքը՝ զրույցների, լուսանկարներ տեղադրելու, ընկերների հետ կապի մեջ մնալու, կյանքի կարևոր իրադարձությունների մասին գրելու, լուսանկարներ վերբեռնելու և այլնի:
3. Նշեք հինգ տվյալ ձեր մասին, որոնք չպետք է տեղ գտնեն ձեր անձնական էջում:
4. Արդյոք երբևէ օգտվե՞լ եք Ֆեյսբուքից՝ դպրոցական վարժություններ կատարելու համար:
5. Կարծո՞ւմ եք, որ այն կարելի է օգտագործել դրա համար: Ինչպե՞ս:
6. Ընտրեք երեք լավագույն տարբերակները, որ կարող եք օգտագործել Ֆեյսբուքը մաթեմատիկական վարժությունների համար հետևյալ ցանկից՝
   - դասարանային խումբ՝ տեղեկություններ տարածելու և հանձնարարությունները կատարելու համար,
   - միջոցառումներ ծրագրելու համար,
   - խմբերով աշխատելու համար,
   - գրառումներ տեղադրելու այն աշակերտների համար, ովքեր բացակայել են դասից,
   - մուլտիմեդիա ռեսուրսներ տարածելու համար,
   - ամաչկոտ աշակերտներին ներգրավելու համար,
   - մոտալուտ վերջնաժամկետների մասին հիշեցումների, հայտարարությունների համար,
   - ուսուցողական կիրառական ծրագրեր օգտագործելու համար,
   - աշակերտների ավելի սերտ շփմանն օգնելու համար,
   - այլ դպրոցների հետ համագործակցելու համար,
   - հարցումներ անցկացնելու համար:

Արդյոք գիտե՞ք մաթեմատիկային վերաբերող Ֆեյսբուքյան էջեր:

Հանձնարարեք աշակերտներին աշխատել չորս հոգանոց խմբերով, որպեսզի ստեղծեն էթիկետի և անվտանգության հինգ կանոն մաթեմատիկայի Ֆեյսբուքյան խմբի համար: Նրանք կարող են օրինակներ գտնել հետևյալ հղումով՝http://goo.gl/JHqYiA, ստուգել տեղական ուղենիշները սոցիալական մեդիաների մասին: Հանձնարարեք, որ խուսափեն copy-paste-ի միջոցով արտատպելուց: Նրանք կարող են նաև արագ փնտրել, թե դպրոցի կայքն ունի՞ արդյոք սոցիալական մեդիաների և օգտագործման ընդունելի քաղաքականություն:

Լրացուցիչ տարբերակներ.	**Լրացուցիչ տարբերակ 1:** Ստեղծեք Google Form ձեր դասընկերների համար՝ այս դասում հիշատակված համացանցային գործիքներից մեկի վերաբերյալ, դրա լավագույն կիրառությունը մաթեմատիկայում, առավելությունները, ռիսկերը և այլն: Ուղարկեք այդ Google Form-ը ձեր դասընկերներին և խնդրեք, որ պատասխանեն: Այնուհետև տարածեք կուտակված տվյալները և կազմեք վիճակագրական տվյալների ամփոփում-մեկնաբանություն: **Լրացուցիչ տարբերակ 2:** Խաղացեք Մեծ ուղեղ վարժությունը http://vsav.webducation.info/ (հնարավոր է, որ անհրաժեշտ լինի գրանցվել):
Հղում(ներ)	http://stats.areppim.com/stats/stats_internetxfcstx2010.htm http://bit.ly/1CtKGQW http://bit.ly/1xaFlg0 http://www.wolframalpha.com/ http://bit.ly/1wBuxFO http://elearninginfographics.com/gamification-in-elearning-infographic/ http://www.edudemic.com/school-social-media-policy/ http://vsav.webducation.info/ / (հնարավոր է, որ անհրաժեշտ լինի գրանցվել):

Գործնական աշխատանք	Պատշաճ վարքագիծ
Հեղինակ	Դրյու Բադի, Միացյալ Թագավորություն
Թեմա	Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները և Մասնակցությունը համացանցում
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել / Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / թվային կարողություններ/քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☐ Միջին ☑ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	45 – 60 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Վերլուծել «մարդու իրավունքներ», «արտահայտվելու ազատություն», «գրաքննություն և ինքնագրաքննություն» հասկացությունները: • Վարեք դասի այս հատվածն այնպես, որ աշակերտները մտորեն իրենց առցանց գործունեության մասին: • Վարժվեք հարցազրույց վարելու մեթոդների ոլորտում: ԵՄ հիմնարար իրավունքների մասին խարտիան, «Մեր երազած համացանցը» պատանիների համար ձեռնարկը
Ներածական.	Քանի որ համացանցը մեզ հնարավորություն է ընձեռել նյութեր հրապարակելու համաշխարհային լսարանի համար, մենք պետք է հասկանանք ինքնագրաքննության կարևորությունը և համեմատենք դա ավելի տարածված գրաքննության հետ:
Գործիքներ	Համացանց, ձայնագրող սարք և ձայնագրությունների մոնտաժման ծրագրաշար:
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (10 րոպե)	Դասարանային քննարկում. Ի՞նչ է գրաքննությունը: Կարո՞ղ եք մտածել, թե ձեր ամենօրյա կյանքում ինչն է գրաքննության ենթարկվում: Աշակերտների հետ գրեք այն պատճառները, թե ԻՆՉՈ՞Ւ են այդ բաները գրաքննության ենթարկվում: Գրաքննության արժանացած նյութերի պարագայում, արդյոք, նշանակություն ունի՞, թե որ պետությունում եք ապրում: Հանձնարարեք աշակերտներին աչքի անցկացնել Հիմնարար իրավունքների ԵՄ խարտիան և մատնանշել այն հոդվածները, որոնց վրա ազդում է գրաքննությունը: Քննարկեք նրանց պատասխանները դասարանի կամ խմբի հետ:
Քայլ 2 – (10 րոպե)	Աշակերտների հետ քննարկում սկսեք հետևյալի վերաբերյալ. գրաքննությանն ավելի ծավալուն անդրադարձ կատարելուց հետո, այժմ դիտարկենք ինքնագրաքննությունը: Ի՞նչ տարբերություն կա այս երկու եզրերի միջև: Ի՞նչի պատճառով դուք ձեզ կգրաքննեիք: Ի՞նչի առնչությամբ դուք ձեզ կգրաքննեիք: Նշանակություն ունի՞, թե ինչ լսարան ունեք: Եթե դուք նյութ եք գրում, որը հայտնվելու է համացանցում, ինչու է կարևոր, արդյոք ձեր լսարանն ընկերներն են, թե՝ ոչ, տարբերություն կա՞ այս հարցում, թե՝ ոչ: Տարբերություն կա՞, արդյոք, որ ձեր լսարանում կան անծանոթներ: Տպեք «Մեր երազած համացանցը» պատանիների համար ձեռնարկի 1.3.-րդ բաժինը: Հանձնարարեք աշակերտներին, որ այդ բաժնում նախատեսված վարժությունները լրացնեն կարմիր գրիչով:

Քայլ 3 – (10 րոպե)	Հրավիրեք աշակերտներին՝ քննարկելու այն պատասխանների արդյունքները, որ նրանք տվել են դասընկերոջ հետ: Եթե արդյունքները տարբեր են, ապա հանձնարարեք, որպեսզի իրենց թղթի վրակապույտ գրիչով նշեն նոր մտքերը:
Քայլ 4 – (15 րոպե)	Հանձնարարեք աշակերտներին, որպեսզի զույգ-զույգ օգտվելով ձայնագրիչից (եթե կա, կամ եթե աշակերտներն օգտվում են իրենց սմարթֆոնների ձայնագրիչից), մի կարճ հարցազրույց ձայնագրեն իրենց համար ցանկալի դասընկերոջ հետ, ով կպատմի Թվիթերի սխալ օգտագործման դեպքերի մասին:
Քայլ 5 – (15 րոպե)	Աշակերտները միմյանց ներկայացնում են իրենց հարցազրույցները:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Դիտարկեք ձեր օգտագործած որևէ կայքի պայմաններն ու կանոնները: Ո՞րն է պայմանների ու նորմերի գոյության նպատակը: Ի՞նչ է նշանակում մտավոր սեփականություն եզրույթը:
Հղում(ներ)	Խնդրում ենք հաշվի առնել, որ սույն վարժության համար օգտագործվող համացանցային կիրառական բոլոր ծրագրերն անվճար են և դրանց օգտագործման համար անհրաժեշտ չէ օգտատիրոջ գրանցումը:

Գործնական աշխատանք	Իմ (իրական) ինքնությունը
Հեղինակ	Մարտինա Կուպիլիկովա, Չեխիայի Հանրապետություն
Թեմա	Զևավորեք ձեր ինքնությունը
Կարողություններ	Նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	Երեք դաս, յուրաքանչյուրը՝ 40 րոպե
Դասընթացի նպատակը	Ուսուցանել աշակերտներին, թե ինչպես պետք է ձևավորել իրենց ինքնությունը: • Հիշեցրեք աշակերտներին ճշմարիտ ինքնություն ստեղծելու մասին: • Համեմատեք առցանց և իրական ինքնությունները:
Ներածական.	Սկսեք հետևյալ կարևոր հարցերից. • Ի՞նչ է ինքնությունը:Արդյոք կարևո՞ր է մեզ համար: • Իրական և առցանց ինքնություն.արդյոք նույն բա՞նն են: • Արդյոք ստո՞ւմ եք առցանց: • Ինչի՞ մասին եք ստում: • Իմ հատկանիշները և իմ անձնական էջը: • Ո՞վ եմ ես առցանց: • Ո՞վ եմ ես համացանցից դուրս: • Ինչպիսի՞ն եմ ցանկանում դառնալ: • Հատկանիշները ճշմարիտ կամ կեղծ
Գործիքներ	Համակարգչային լաբորատորիա կամ համակարգիչներ դասարանում:
Դաս 1	**1 Ի՞նչ է ինքնությունը: Արդյոք կարևո՞ր է մեզ համար:**
Քայլ 1 – (15 րոպե)	Աշակերտներն աշխատում են փոքր խմբերով, յուրաքանչյուր խումբ ստեղծում է իր սեփական բառային ամպ՝ օգտագործելով www.wordle.net, http://www.tagcrowd.com, http://www.worditout.com/ և http://www.wordfoto.com/: Սկսեք քննարկումներնաշակերտներին հարցնելով, թե ինչ բառեր են ծագում նրանց մտքում, երբ հիշում են «ինքնություն» եզրույթը: Աշակերտների խմբերն ստեղծում են բազմավոր կարճ ելույթ՝ ցույց տալու համար, թե ինչպես են որոշել լուծել խնդիրը: Այդ ելույթների նպատակն է քննարկում սկսել աշակերտների շրջանում՝ տարբեր հնարավորությունների մասին: Կարևոր է, որ աշակերտները կարողանան վերարտադրել իրենց մտքերը դասարանի առջև և քննարկեն իրենց լուծումները: Աշակերտները խոսում են իրենց ամպերում ներառված բառերի մասին: Այնուհետև նրանք քննարկում են, թե ինչու պետք է այլ բառեր ևս ներառել ամպի մեջ, ո՞ր բառերն են պակասում այնտեղ: Արդյոք մեր ինքնությունը կարևո՞ր է մեզ համար: Ինչո՞ւ և ինչո՞ւ ոչ:

Քայլ 2 – (15 րոպե)	Աշակերտները բաժանված են երկու խմբի: Երկու խմբերն էլ ունեն նմանատիպ հանձնարարություն: Առաջին խումբը նախապատրաստում է իր գաղափարներն այն մասին, թե ինչու է կարևոր մեր ինքնությունը մեզ համար և թե ինչու այն պետք է լինի կայուն: Երկրորդ խումբը ընդդիմանում է այս տեսակետին: Նրանք ևս դիտարկում են ինքնությունը, սակայն նրանց առանցքային հարցերն են. Ի՞նչ դրական բան կա մեր ինքնությունը փոխելու մեջ: Ե՞րբ է ճիշտ ինքնություն փոխելը: Արդյոք մենք միշտ կարո՞ղ ենք տարբերել իրական ինքնությունը կեղծից, ինչո՞ւ և ե՞րբ: Հետո երկու խմբերը քննարկում են իրենց գաղափարները:
Քայլ 3 – (10 րոպե)	Աշակերտները կատարում են հանձնարարություն, որը վերաբերում է իրենց ինքնությանը: Ինքնությունը որոշվում է հատկանիշների մի երկար ցանկով: Աշակերտներին առաջարկում եք մատնանշել այն մի քանի տեսակետները, որոնք ձևավորում են իրենց ինքնությունն իրական կյանքում: Նրանք պետք է մտածեն իրենց առանձնահատուկ հատկանիշների մասին, իրենց հետաքրքրությունների, ձգտումների և այլնի մասին:
Դաս 2	**Իրական ինքնությունը համեմատած առցանց ինքնության հետ: Արդյոք դրանք նույն բա՞նն են:**
Քայլ 1 – (20 րոպե)	Աշակերտները ձևավորում են իրենց առցանց ինքնությունը, երբ ակտիվ են համացանցում: Նրանց ինքնությունը ձևավորվում է մի շարք տարբեր տեսակետների միջոցով: Հանձնարարեք աշակերտներին բարձրաձայնել այդ տեսակետներից մի քանիսը (լուսանկարներ, մականուն, կարգավիճակ և այլն): Այդուհանդերձ, այն տեղեկությունները, որ մարդիկ կարող են գտնել համացանցում, կարող են սխալ ներկայացնել նրանց: Դա կարող է լինել նրանց անձնական էջի լուսանկարի, կարգավիճակի մասին գրառման, կարծիքի և այլնի պատճառով: Արդյոք դա իրականում տեղի՞ է ունեցել: Արդյոք առաջին տպավորություննե՞րն են ճիշտ, ինչո՞ւ և ինչո՞ւ ոչ:
Քայլ 2 – (20 րոպե)	Աշակերտները բաժանվում են փոքր խմբերի և յուրաքանչյուր խմբի տրվում է մի նկար, որում պատկերված է այլ տիպի անձ. 1. Կոստյումով տղամարդ 2. Զգեստով երիտասարդ աղջիկ՝ մեջքի պայուսակով և ձեռքերում՝ գրքեր: 3. Ակնոցով և գլխարկով տղա 4. Պարանաձև հյուսերով տղամարդ Աշակերտներին հանձնարարվում է համապատասխանեցնել իրենց տրված նկարը համապատասխան անձնական էջին (այն է հատկանիշներ վերագրել անձին) և հետո գրել իրենց մոտ եղած նկարում անձի կարճ նկարագիրը, որը նրանք ներկայացնում են բանավոր: ա. պատասխանատու բ. խելացի գ. ազատ դ. պարկեշտ ե. սիրալիր զ. համեստ է. բարեխիղճ ը. ինքնավստահ թ. աշխատասեր ժ. լուրջ Քննարկում. Արդյոք առաջին տպավորությունները ճի՞շտ են: Ի՞նչ տպավորություն են հաղորդում այս պատկերները: Արդյոք մանրամասները կարևո՞ր են:

Դաս 3	Երբ հանդիպում են ճշմարիտն ու կեղծը....
Քայլ 1 – (15 րոպե)	Աշակերտները կարող են աշխատել առանձին-առանձին կամ խմբերով: Ի՞նչ է նշանակում «ինքնության խաբկանք»: Որտե՞ղ է սահմանագիծը ինքնության գիտակից ձևավորման և ինքնության խաբկանքի միջև: Հանձնարարեք աշակերտներին գրի առնել իրենց գաղափարները Google փաստաթղթում: Առանցքային հարցեր. արդյոք ստո՞ւմ եք, երբ համացանցում եք: Ինչի՞ մասին են մարդիկ ստում: http://goo.gl/p9tBGV 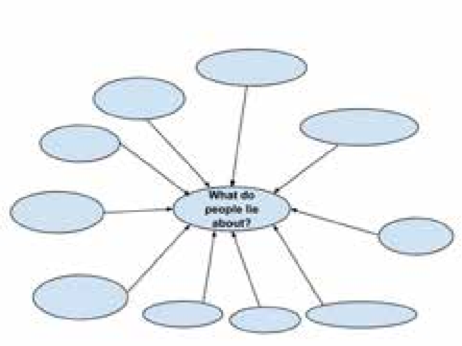
Քայլ 2 – (15 րոպե)	**Ճշմարտությունը կամ սուտը** Աշակերտները կարող են աշխատել առանձին-առանձին, որպեսզի ստեղծեն իրենց սեփական ավատարը հետևյալ կայքում՝http://www.voki.com/create.php, որն ուսումնառության անվճար գործիք է՝ համապատասխանեցված խոսող հերոսներ ստեղծելու համար: Ավելի արդյունավետ է ներգրավել աշակերտներին ինտերակտիվ դասերի՝տեխնոլոգիաները ներկայացնելով զվարճալի եղանակով՝ խորացնելու համար նրանց լեզվական հմտությունները և ապահովելու համար հետաքրքիր տնային ծրագրերով: Աշակերտներն ստեղծում են ավատար իրենց մասին:Նրանք կարող են ստեղծել ավատարներ, որոնք խաբեբաներ են, բայց ասում են ճշմարտությունը կամ անում են երկուսն էլ: Հարց տվեք այլ աշակերտների, թե ո՞ր ավատարն է խաբեբան:
Քայլ 3 – (10 րոպե)	**Իմ հատկանիշները և իմ անձնական էջը** Աշակերտներն ստեղծում են իրենց սեփական անձնական էջը: Նրանք գրում են հետևյալ հարցերի պատասխանները՝ գունավորելով պատասխանները, որոնք կարող են հայտնել բոլորին, միայն ընկերներին կամ միայն ծնողներին (բոլորին = կանաչ, ընկերներին = դեղին, ծնողներին = կարմիր). ի՞նչ է ձեր անունը, քանի՞ տարեկան եք, որտե՞ղ եք ապրում, որտե՞ղ եք հաճախում դպրոց, ո՞վ է ձեր լավագույն ընկերը, որո՞նք են ձեր սիրած զբաղմունքները, ո՞րն է ձեր հեռախոսահամարը, ո՞րն է ձեր էլ. փոստի հասցեն, ի՞նչ երազանք ունեք: Առանցքային հարց.կարո՞ղ եմ ես ինչ-որ կարևոր բան թաքցնել իմ ինքնության մասին իմ ծնողներից կամ իմ ընկերներից:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	**Խորհրդածության համար** Դիտարկեք առաջադրանքի թերթիկ 4.1.-ը «Ո՞րն է ճշմարտությունը»:

Գործնական աշխատանք	Արդյոք մենք ունե՞նք բազմակի ինքնություն
Հեղինակ	Ադամ Ստեպինսկի, Լեհաստան
Թեմա	Ձևավորեք ձեր ինքնությունը
Կարողություններ	Նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն / Հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	45-60 րոպեանոց երկու դասաժամ
Դասընթացի նպատակը	• Օգնեք աշակերտներին հասկանալ, որ ինքնությունն ու առցանց ինքնությունը բարդ հարցեր են, որոնք բազում անդրադարձներ ունեն մասնագիտական և անձնական կյանքում: • Զարգացրեք աշակերտների տեսահորիզոնը և անհատների ու ավելի մեծ համայնքների միջև փոխազդեցությունների ընկալումն իրական կյանքում և առցանց: • Զարգացրեք աշակերտների առաջնորդելու կարողությունները (համագործակցային գործողություններ խթանելու և ուղղորդելու ունակությունը): • Զարգացրեք էթիկական վարքագիծ ունենալու, պատասխանատվության, կարեկցանքի և այլոց նկատմամբ հարգանքի զգացումները: • Զարգացրեք աշակերտների ստեղծագործական, քննադատական մտածողության, վերլուծական կարողությունների, անկախ մտածողության և ուսումնառության ճանաչողական հմտությունները:
Ներածական.	Անհրաժեշտ է ծանոթանալ երկու առցանց գործիքներին, նախքան այս դասերն անցկացնելը (գործիքները՝ ստորև): Անհրաժեշտ է ներկայացնել նաև այս գործիքներն աշակերտներին՝ նախապատրաստելովհարցերի միջոցով երկու մտագրոհ, տալով աշակերտներին այդ հանձնարարությունների հղումները և միասին մտածել որոշ գաղափարներ: Պատասխանի պարտեզի հանձնարարության համար սկսեք հետևյալ հարցից. «Ինչի՞ հետ եք ասոցացնում… Ի՞նչ բառեր են գալիս ձեր միտքը: Իսկ Tricider-ի համար՝«Որո՞նք են …. Առավելություններն ու թերությունները…»::
Գործիքներ	• Պատասխան պարտեզ (http://answergarden.ch/about-AnswerGarden/ և կարճ դասընթաց http://goo.gl/n5wy8f) • Tricider (Tricider-ի վիդեո ներկայացում՝ http://youtu.be/dvLuwL9Quzw և կարճ դասընթաց http://goo.gl/gy0K0G):
Դասընթաց	

Դաս 1	Ինքնություն – Ի՞նչ է ինքնությունը: Արդյոք այն կարևո՞ր է մեզ համար:
Քայլ 1 – (5 րոպե)	Սույն հանձնարարությունն մտագրոհի վարժություն է, որը պետք է կատարվի հետևյալ կայքում՝ http://answergarden.ch. Այս հանձնարարությամբ աշակերտները պատասխանում են հետևյալ հարցին. Ի՞նչ բառեր են ծագում ձեր մտքում, երբ լսում եք «ինքնություն» եզրույթը: Սա կարող է տրվել որպես տնային հանձնարարություն կամ համակարգիչներով, պլանշետներով անցկացնել մտագրոհ 2-3-րոպե տևողությամբ: Որքան ավելի հաճախ է բառը հայտնվում աշակերտների պատասխաններում, այնքան ավելի մեծ է դառնում այն պատասխանների պարտեզում: Թույլ տվեք, որ աշակերտները մեկնաբանեն վերջնական արդյունքները: Հետո ավելացրեք (եթե չլինեն աշակերտների պատասխաններում) ինքնության հետևյալ տեսակները՝ էթնիկ, կրոնական, լեզվական, ազգային, շրջանային, գենդերային, սոցիալական, դասային, սեռական, սերնդային:
Քայլ 2 – (20 րոպե)	Բաժանեք աշակերտներին չորս խմբի և յուրաքանչյուր խմբին տվեք մի նկար, որը ցույց է տալիս նրանց բնութագիրը (հռոմեացի փիլիսոփա, միջնադարյան փիլիսոփա, ժամանակակից պատանի աֆրիկյան ցեղախմբից, ժամանակակից եվրոպացի/ամերիկացի պատանի): Աղբյուրը՝Անհայտ«Relief in the city of Trier»*http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Harvester.jpg (հանրային տիրույթ)* 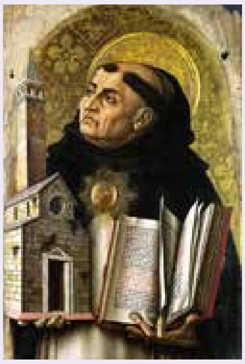 Աղբյուրը՝Սուրբ Թովմա Աքվինացի, Կարլո Կրիվելի, 15րդ դար*http://commons.wikimedia.org/wiki/File:St-thomas-aquinas.jpg (հանրային տիրույթ)* Աղբյուրը՝ «Ֆուլանի կին Նիգերիայից» Սթիվ Էվանս, արտոնագրվածCC BY 2.0 (http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en) *http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fulani_Woman_from_Niger.jpg*

Աղբյուրը՝«The line for the launch of the iPad 2 at Crabtree Valley Mall in Raleigh, NC«by Mike P., licensed under CC BY 2.0 *(http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en) http://commons.wikimedia.org/wiki/File:IPad_2_launch_queue_Raleigh_North_Carolina.jpg*

Խմբերը պետք է ներկայացնեն իրենց հերոսի ինքնության կարճ նկարագրությունը: Հիշեցրեք նրանց մտածել այն գործոնների մասին, որոնց առնչությամբ մտագրոհ են ունեցել 1-ինհանձնարարությունը կատարելիս:
Հանձնարարեք աշակերտներին պատկերացնել, իբր իրենք նկարում ցուցադրված անձինք են: Հետո խմբերի առաջատարները ներկայացնում են իրենց խմբերի ելույթները (խնդրեք նրանց սկսել հետևյալ արտահայտությամբ՝«Իմ անունը ...»):
Որպես այս առաջադրանքի ամփոփում՝ անցկացրեք կարճ քննարկում ներկայացված հերոսների նմանությունների/տարբերությունների վերաբերյալ՝ կատարելով այլ դիտարկումներ:

Քայլ 3 – (10 րոպե)

Հարցրեք աշակերտներին, արդյոք նրանք համաձայն են «Մեր երազած համացանցը» ձեռնարկի 4-րդ գլխի առաջին էջում ներկայացված «ինքնություն» բառի սահմանման հետ:
Արդյոք համապատասխանում է 1-ին և 2-րդ հանձնարարություններից ձևավորված իրենց գաղափարներին: Այնուհետև խնդրեք աշակերտներին հանձնարարությունները կատարել այս էջում: Ասացեք նրանց, որ հատուկ ուշադրություն դարձնեն իրենց առցանց ինքնությունն ստեղծելու վարժության վրա:

Ողջ դասարանով լսեք աշակերտների պատասխանները, թույլ տվեք, որ մեկնաբանեն և ներկայացնեն լրացուցիչ գաղափարներ:

Քայլ 4 – (5 րոպե)

Հիշեցրեք աշակերտներին իրենց տնային հանձնարարությունը հետևյալ կայքով՝ www.tricider.com և խնդրեք նրանց պատասխանել հետևյալ հարցին. ինչպե՞ս կարող ենք ձևավորել մեր առցանց ինքնությունը:Ի՞նչ քայլեր/գործողություններ կարող են մեզ օգնել մեր ապագա մասնագիտական և անձնական կյանքում: Ի՞նչը կարող է խանգարել: Տվեք մեկ շաբաթ, որպեսզի գաղափարներ ծնվեն: Հանձնարարեք, որ մեկնաբանեն այլ աշակերտների առաջարկությունները և քվեարկեն, իրենց կարծիքով, ամենալավ գաղափարների օգտին:

Դաս 2

Քայլ 1 – (5 րոպե)

Tricider-ի տնային հանձնարարության արդյունքները քննարկեք ձեր աշակերտների հետ: Սկզբում փորձեք մեկնաբանել դրական փաստարկները: Այնուհետև անցեք բացասականներին: Ամփոփեք ձեր քննարկումը՝ ասելով, որ այս ամենն ազդում են մեր առցանց հեղինակության վրա, և երբ մենք մի բան ենք անում առցանց (օրինակ՝տեղադրում լուսանկար, մեկնաբանություն գրում որևէ բլոգում, մասնակցում քվեարկությանը), այն մնում է երկար ժամանակ, և համացանցի այլ օգտատերեր դրա հիման վրա իրենց կարծիքն են կազմում մեր մասին::

Քայլ 2 – (7 րոպե)	Հարցրեք աշակերտներին, արդյոք նրանք համաձայն են Դանիել Սուլովի կարծիքի հետ, որը ներկայացված է«Մեր երազած համացանցը» ձեռնարկի 30-րդ էջում: Հետո դասարանում բարձրաձայն կարդացեք առցանց հեղինակության մասին տեքստը և պարզաբանեք լրացուցիչ մեկնաբանությունները/մտքերը: Ասացեք աշակերտներին, որ հայացք գցեն երեք պատանու լուսանկարներին և հանձնարարեք աշխատել խմբերով, գրի առնել այս պատկերներից ստացած տպավորությունները: Դասարանում համեմատեք աշակերտների գաղափարները:
Քայլ 3 – (5 րոպե)	Հանձնարարեք աշակերտներին կարդալ «Մեր երազած համացանցը» ձեռնարկի 30-րդ էջի ներքևում ներկայացված երկու կարծիքները և իրենց մտքերն արտահայտելվերջին հարցի վերաբերյալ, այն է. «Արդյոք կան այլ իրավիճակներ, երբ համացանցայինձեր անձնական էջը կարող է դրականորեն օգտագործվել»: Անշուշտ,պատասխաններից մի քանիսը կապված կլինեն նախաձեռնողականության և ձեռներեցության հետ՝ որպես գործոններ, որոնք մեծ դերակատարում ունեն մեր առցանց ինքնության կերտման գործում:
Քայլ 4 – (20 րոպե)	Ներկայացրեք այս առաջադրանքն՝ ասելով, որ ինքնությունը շատ լայն հասկացություն է: Այն ներառում է ոչ միայն մեծ հարցեր (ինչպիսիք են՝ լեզուն, գենդերը, ազգությունը և այլն), այլև՝ ձեր կարծիքներն ու մոտեցումները: Բաժանեք ձեր աշակերտներին հինգ խմբի և յուրաքանչյուրին տվեք մի թուղթ հետևյալ հարցերով. 1. Արդյոք հե՞շտ է մտքերը վերածել գործողությունների: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ ոչ: 2. Արդյոք համարո՞ւմ եք, որ ժամանակակից պատանիները ստեղծագործ և նորարար են: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ ոչ: 3. Արդյոք գտնո՞ւմ եք, որ պատանիները պատրաստ են ռիսկի դիմելու իրենց սեփական ծրագրերն իրականացնելիս: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ ոչ: 4. Արդյոք կարծո՞ւմ եք, որ երիտասարդների համար բարդ է պլանավորել և կառավարել իրենց սեփական ծրագիրը/նախաձեռնությունը: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ ոչ: 5. Արդյոք կարծո՞ւմ եք, որ մեր սեփական ծրագիրը/նախաձեռնությունն իրագործելու արդյունքում մենք պետք է ուշադրություն դարձնենք բարոյագիտական արժեքներին: Ինչո՞ւ: Ինչո՞ւ ոչ: Հանձնարարեք աշակերտներին թղթի վրա կազմել երկու սյունակ և վերնագրել՝ԱՅՈ և ՈՉ: Այժմ հանձնարարեք աշակերտներին ներկայացնել իրենց ընտրությունը հիմնավորող գաղափարներ և նշում կկատարել ճիշտ սյունակում: Առաջարկեք աշակերտներին հաշվել, թե քանի հոգի քվեարկեցին ԱՅՈ-ի, իսկ քանիսը՝ ՈՉ-ի օգտին: Հաջորդիվ խմբերից յուրաքանչյուրը ներկայացնում է իր կարծիքը: Ավարտելով հարցրեք մյուս աշակերտներին, թե նրանք կցանկանան ավելացնել նոր փաստարկներ/կետեր և քվեարկել ԱՅՈ/ՈՉ տարբերակների օգտին: Այս կերպ դուք կհավաքեք բոլոր կարծիքները և կստանաք դասարանի ընդհանուր պատկերը: Որպես վերջնական նկատառում՝ասացեք աշակերտներին, որ սա կարող է կոչվել «խմբային ինքնություն»: Եթեժամանակ ունեք,կարող եք բացատրել, թե ինչ է «միախառնված ինքնությունը»: Այս եզրույթը նկարագրում է մի իրավիճակ, երբ մարդիկ, ովքեր իրար գիտեն միայն առցանց, մի օր հանդիպում են համացանցից դուրս:
Քայլ 5 – (3 րոպե)	Հարցրեք աշակերտներին երկու դասի թեմայի «Արդյոք մենք ունե՞նք բազմակի ինքնություն» հարցը. Փորձեք ստանալ մի քանի ամփոփիչ պատասխաններ:
Հղում(ներ)	http://answergarden.ch/ http://www.tricider.com/

Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է:

5.1. Դուք չեք կարող ասել ամեն ինչ ամեն մեկին

Գործնական աշխատանք	Դուք չեք կարող ասել ամեն ինչ ամեն մեկին
Հեղինակ	Էվանգելիա Կոնտոպիդի, Հունաստան
Թեմա	Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ թանկարժեք ունեցվածքն է:
Կարողություններ	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով/թվային կարողություններ
Մակարդակ	☑ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	45 րոպե տևողությամբ երկուսից երեք դասաժամ (կախված այն բանից, թե ինչպես են աշակերտները ներկայացնում իրենց արդյունքները):
Դասընթացի նպատակը	• Կատարելագործել աշակերտների անձնական կյանքի գաղտնիության և տվյալների պաշտպանության ոլորտի իմացությունը: • Օգնել աշակերտներին բացահայտելու ուղիներ, որոնք կպաշտպանեն իրենց անձնական տվյալները և կպահպանեն դրական թվային պատմություն: • Խրախուսել աշակերտներին, որպեսզի համագործակցային հանձնարարության շուրջ աշխատեն միասին: • Օգնել աշակերտներին ստեղծագործաբար ուսումնասիրել ռեսուրսներ, վերլուծել նյութեր և ներկայացնել եզրահանգումներ:
Ներածական.	Այս դասին աշակերտները *քննության են առնում* հետևյալ եզրույթների իմաստը՝ անձնական կյանքի գաղտնիություն, անձնական տվյալներ, զգայուն անձնական տվյալներ, *դիտում են* տեսանյութ՝ մտածելով համացանցում նրանց տեղադրածի հավանական անդրադարձների և ազդեցության մասին, *ուսումնասիրում* և վերլուծում են նյութեր անձնական կյանքիգաղտնիության ու թվային պատմության վերաբերյալ առաջարկված կայքերից, *մշակում են օգտակար խորհուրդներ* իրենց անձնական կյանքիգաղտնիությունը Լառցանց հեղինակությունը պաշտպանելու համար:
Գործիքներ	(ա) Համացանցից միացած թվային սարքեր ՝ համակարգիչները, շարժական համակարգիչները, պլանշետները և այլն: (բ) Համացանցային զննիչ (գ) Որոնման համակարգ (դ) Ըստ ցանկության՝ Web 2.0 կիրառական ծրագրեր (Wordle, Scratch, Tricider, Voki, Google Forms կամ SurveyMonkey), ներկայացման ծրագրաշար (Prezi, Microsoft Power- Point և Google Slides) (Google Forms-ի, Google Slides-ի և Prezi-ի համար անհրաժեշտ է գրանցվել):
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (10 րոպե)	**Հետազոտեք – քննարկեք** Քննարկեք հիմնական եզրույթները՝ անձնական կյանքի գաղտնիություն, անհատական տվյալներ և զգայուն անհատական տվյալներ: Այս բառերը գրեք գրատախտակին: Հանձնարարեք աշակերտներին մտածել այս բառերի սահմանումների/օրինակների շուրջ: Նախապես ստուգեք, արդյոք այս առանցքային եզրույթներին վերաբերող տեղեկություններն առկա են Տվյալների պաշտպանության պետական մարմնի (ՏՊՄ) համացանցային կայքում: Եթե այո, ապա հանձնարարեք աշակերտներին որոնում իրականացնել համապատասխան կայքում (http://goo.gl/eblbFv):

	Մտագրոհ կազմակերպեք վերոհիշյալ հիմնական եզրույթներին վերաբերող բառերի մասին.*անհատական տվյալներ*՝տեղեկություններ, որոնք թույլ են տալիս նույնականացնել անհատներին, օրինակ՝ անունը, հասցեն, էլ. փոստը, հեռախոսահամարը (բջջային կամ քաղաքային), վարկային քարտի համարը, ծննդյան ամսաթիվը, պատկերը կամ ձայնը և այլն.*զգայուն անձնական տվյալներ*՝ քաղաքական հայացքներ, կրոնական համոզմունքներ, ֆիզիկական կամ հոգեկան առողջություն և այլն.*անձնական կյանքի գաղտնիություն*՝ անձնական հարցերն ու հարաբերությունները գաղտնի պահելու մարդու իրավունքը:
Քայլ 2 – (10 րոպե)	**Դիտեք- Լսեք - Քննարկեք** Առաջարկեք աշակերտներին մտածել այն մասին, թե ինչ կարող է տեղի ունենալ, եթե որևէ մեկը շատ անձնական տվյալներ կիսի ողջ աշխարհի հետ: Օգտվեք հետևյալ տեսանյութից՝ http://youtu.be/T6ulH2bWCnY թեմայի վերաբերյալ հետաքրքրություն առաջացնելու և մտավոր գործընթացը խրախուսելու համար: Ավելին, դուք կարող եք աշակերտներին ներկայացնել երկու փաստ. (ա) Անձանց թվային հետքերը (նկարները, առցանց հրապարակած նյութերը և այլն) լուրջ դեր են խաղում կազմակերպությունների՝ աշխատանքի ընդունման ընթացակարգերում. (բ) Կիբեռհետապնդումներ ավելի հաճախ տեղի են ունենում այն կայքերում, որտեղ հաճախում են մեծ թվով պատանիներ: Անհատական տվյալների պաշտպանությունն օգնում է կանխարգելել կիբեռհետապնդումները: Ավելի մանրամասն տես՝ http://www.e-abc.eu/en/about-bullying/. Պարզել այն պատճառները, թե ինչու պետք է աշակերտները դիտավորյալ սահմանափակեն իրենց անձնական տեղեկությունների մատչելիությունը:
Քայլ 3 – (25 րոպե)	**Համագործակցել - ուսումնասիրել** Այս կետում աշակերտներն արդեն իսկ պետք է գիտակցեն, որ անձնական կյանքի գաղտնիությունը շատ կարևոր է և այդ պատճառով այս դասը խիստ կարևոր է նրանց համար. (ա) Նրանք պետք է պատասխանատու կերպով օգտվեն սոցիալական մեդիաներից, (բ) Նրանք պետք է պաշտպանեն իրենց առցանց հեղինակությունը: Ժամանակն է, որ աշակերտները կենտրոնանան այս երկու նպատակներին հասնելու հատուկ եղանակների ուսումնասիրության վրա: The EU NET ADB ծրագիրը՝ http://goo.gl/TyAJh2 տեղեկացնում է, որ 14-17 տարեկան դեռահասների 92 տոկոսը, ովքեր մասնակցել են ուսումնասիրությանը (7 եվրոպական երկրներում), առնվազն մեկ սոցիալական ցանցի կայքում են գրանցված: Յանձնարարեք աշակերտներին աշխատել երկու կամ երեք հոգանոց փոքր խմբերով, օգտվել համացանցից,ուսումնասիրել անձնական կյանքի գաղտնիության քաղաքականությունը և կարգավորումները այնպիսի սոցիալական ցանցերի կայքերում, ինչպիսիք են Ֆեյսբուքը, Google+-ը, YouTube-ը կամ Instagram-ը: Աշակերտները պետք է փնտրեն հետևյալ հարցերի պատասխանները. • Ի՞նչ հատկանիշներ/հուշումներ է տրամադրում ծառայությունը օգնելու համար, որպեսզի նրանք պաշտպանեն իրենց անձնական կյանքի գաղտնիությունը: • Ինչպե՞ս եմ ես թարմացնում իմ անձնական էջը/գաղտնիության կարգավորումները: • Ինչպե՞ս եմ հեռացնում առանց իմ համաձայնության տեղադրված նյութը: • Ինչպե՞ս եմ ընտրում, թե ովքեր կարող են տեսնել իմ տեղադրած նկարները և այլ բաները: • Ինչպե՞ս եմ ջնջում տեղադրածս:

	Յուրաքանչյուր խմբին հանձնարարեք ուսումնասիրել ռեսուրսների ստորև ներկայացվող զույգերը: Այլընտրանքային կարգով խմբերն իրենք են ընտրություն կատարում՝ ըստ իրենց հետաքրքրությունների և սոցիալական ցանցի գործունեության. • Facebook-ի անձնական կյանքի գաղտնիության հիմունքները https://www.facebook.com/about/basics/ • Facebook-ի աջակցության կենտրոն–Անձնական կյանքի գաղտնիություն https://www.facebook.com/help • Google+ Անվտանգության կենտրոն–Թվային հեղինակության կառավարում պատանիների համար https://support.google.com/plus/topic/2404767 • Google+ Պատանիների անվտանգության ուղեցույց–ընդհանուր հուշումներ http://goo.gl/6Ml93L • Google+ Անվտանգության կենտրոն–Անձնական կյանքի գաղտնիության ռեսուրսներ http://goo.gl/7WzbQG • YouTube Քաղաքականության կենտրոն–Պաշտպանելով ձեր անձնական կյանքի գաղտնիությունը http://goo.gl/6ajG4U • YouTube անվտանգության կենտրոն–պատանիների անվտանգություն http://goo.gl/H2oxRG • Instagram աջակցության կենտրոն https://help.instagram.com/ • Instagram անձնական կյանքի գաղտնիության և անվտանգության հուշումներ http://goo.gl/iBHDeZ • Առցանց հեղինակության գործողությունների ցանկ http://goo.gl/hvnfZM Առաջարկվող կայքերում նյութերն ուսումնասիրելուց հետո թիմերից յուրաքանչյուրը կազմում է զեկույց՝ ներառելով անձնական կյանքի գաղտնիությունը պաշտպանելու կամ առցանց հեղինակությունը կառավարելու հինգ կարևորագույն հուշումներ:
Քայլ 4 – (45 րոպե)	**Փորձեք – Ստեղծեք - Ներկայացրեք** Յուրաքանչյուր խումբ բարձրաձայն կարդում է իր զեկույցը: Դասարանը պետք է համաձայնության գա հինգ կետի շուրջ, որ նրանք կփոխեին զեկույցը կատարելագործելու նպատակով, ապա հայտարարություն է փակցվում դասարանի պատին կամ տեղադրվում է դպրոցական կայքում: Կարող եք նաև քննարկել այն այլընտրանքային եղանակները, որոնց միջոցով խմբերը կարող են ներկայացնել իրենց արդյունքները և եզրակացությունները: Այս այլընտրանքները թույլ կտան աշակերտներին օգտագործելու իրենց ստեղծագործական ներուժը և վարժելու իրենց թվային հմտությունները: (ա) Օգտվեք Tricider սոցիալական քվեարկության գործիքից և ստեղծեք «tricision» հետևյալ թեմայով. «Տվյալների պաշտպանություն, անձնական կյանքի գաղտնիություն, առցանց հեղինակություն: Կիսեք ձեր մտքերն ու գաղափարները»: Նախապատրաստեք «tricision»-ը (դրա ստեղծման համար պահանջվում է մի քանի րոպե), հղումը տվեք աշակերտներին և հանձնարարեք նրանց գրել իրենց հիմնական ուղերձը թեմայի վերաբերյալ: Այնուհետև աշակերտները քվեարկում են այն երկու գաղափարների օգտին, որոնք նրանց ամենաշատն են դուր եկել (չի թույլատրվում քվեարկել սեփական գաղափարների օգտին): Այն աշակերտը, ում գաղափարն ստանում է ամենաշատ ձայները, հաղթում է: (Նմուշ «tricision»կարելի է գտնել http://goo.gl/XmzeEF.) (բ) Խմբերն ստեղծում են Vokis (խոսացող ավատարներ) և ձայնագրում իրենց օգտակար խորհուրդները: Vokis-ը ներկայացվում է դասարանում և կարող է տեղադրվել նաև դպրոցական կայքում, ապագայում դրան հղում կատարելու համար: (գ) Խմբերն ստեղծում են ցուցապաստառներ՝ օգտվելով այն կիրառական ծրագրից կամ ծրագրաշարից, որին նրանք ծանոթ են: Դրա մի պարզ մոդել կարելի է գտնել հետևյալ հղումով՝ http://goo.gl/pg7DQM (մոդելային ցուցապաստառ ստեղծվել է MS PowerPoint- ի միջոցով: Page Setup Group-ում սլայդի չափն ընտրվել է «A4 paper» և «Portrait» կողմնորոշմամբ: Ի վերջո, աշխատանքը պահպանվել է PDF file- տեսքով):

	(դ) Խմբերն ստեղծում են բառային ամպեր այն տեքստից, որը վերաբերում է նրանց բացահայտումներին և արդյունքներին՝ օգտվելով Web 2.0 կիրառական ծրագրից, ինչպիսիք են Wordle-ը կամ Tagxedo-ն: Պարզ նմուշ բառային ամպի կարելի է գտնելհետևյալ կայքում՝ http://goo.gl/wXJ3nq: Այն ստեղծվել է Wordle-ով՝ օգտվելով հետևյալ տեքստից՝ http://goo.gl/ofc3Jw. (ե) Խմբերը ձևավորում են հարցեր՝ հիմնվելով իրենց բացահայտումների վրա և ստեղծում սեփական «անձնական կյանքի գաղտնիության հարցաշարը» դասընկերների համար: Հարցերը չպետք է լինեն շատ հեշտ կամ շատ բարդ: Խմբերը փոխանակում են հարցարանների թերթիկները և լրացնում թեսթը: Այլընտրանքային կարգով խմբերը կարող են օգտագործել առցանց հարցարան ստեղծող գործիքներ, ինչպիսիք են Google Forms-ը կամ SurveyMonkey-ն: Նաև Scratch-ն է պարունակում ռեսուրսներ հարց ու պատասխանի համակարգի համար: Scratch հարցարանի նմուշ՝ անձնական կյանքի գաղտնիության թեմայով, կարելի է գտնել հետևյալ հղումով՝ http://goo.gl/EGXdyU. Scratch-ի այս վերջին վարժությունը թույլ է տալիս աշակերտներին խորացնելու անձնական կյանքի գաղտնիության թեմայի վերաբերյալ իրենց պատկերացումները՝ իրար հետ Scratch-ի հարցարանները լուծելով: Այդուհանդերձ, գուցե ավելի շատ ժամանակ պահանջվի դրանք իրագործելու համար, այն նախատեսված է աշակերտների համար, ովքեր Scratch-ով ծրագրավորելուորոշակի փորձ ունեն: (Scratch-ը ծրագրավորման լեզու է, որը շատ հեշտ է սովորել և օգտագործել): Հիմնված լինելով Genious ծրագրի վրա (http://www.ingenious-science.eu/web/guest/home)՝ Scratch-ի օգտագործումը դասընթացին կարող է օգնել աշակերտներին զարգացնելու իրենց ստեղծագործական ներուժը, համակարգչային մտածողությունը և ակտիվորեն ներգրավվել դասարանում):
Լրացուցիչ տարբերակներ.	**Դուրս լողացող պատուհաններ - Գործիքներ - Խորհուրդներ** Դպրոցի կամ տան համար աշակերտներին տվեք առցանց հեղինակության անհրաժեշտ նախապայմանների ցանկ՝ http://goo.gl/hvnfZM և հանձնարարեք նրանց անցնել այն հինգ քայլերով, որոնք կօգնեն կառավարել և պահպանել դրական թվային հետքեր: Քննարկեք դասարանում և կազմակերպեք Տվյալների պաշտպանության օր http://goo.gl/3322q4 (հունվարի 28-ը), դպրոցի և տեղական համայնքի համար աշակերտների հետ կազմակերպեք իրազեկման միջոցառումներ:
Հղում(ներ)	• Տարածում.Մտածեք նախքան տեղադրելը, տեսանյութ՝ http://goo.gl/FT4OYK • Թվային հետք - տեսանյութ՝ http://goo.gl/QkBR4j • Տվյալների պաշտպանության Իռլանդիայի ռեսուրսն անձնական կյանքի գաղտնիության վերաբերյալ՝ http://goo.gl/uv1vUF • Մտածեք նախքան տարածելը ուղեցույցը (ցուցապաստառի ձևը) http://goo.gl/PcH0yd • «Երիտասարդ քաղաքացիներ» միկրոկայքը, որը վարում է Տվյալների պաշտպանության հունական կայքում (միայն հույն ուսուցիչների համար) http://goo.gl/hRQx • Ճիշտ քաղաքականություն՝ Ֆեյսբուքով անձնական տվյալների վարման համար http://goo.gl/MDmnJr տեսանյութ saferinternet.gr կայքում (միայն հույն ուսուցիչների համար):

Գործնական աշխատանք	Անձնական կյանք և տեսնել (PrivaSee...)
Հեղինակ	Միգելա Ֆեռնանդես, Պորտուգալիա
Թեմա	Անձնական կյանքի գաղտիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է:
Կարողություններ	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով/ թվային կարողություններ
Մակարդակ	☑ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	40 րոպե
Դասընթացի նպատակը	Քննարկել անձնական կյանքի գաղտնիության թեման • Իրազեկել աշակերտներին իրենց կամ իրենց ընկերների վերաբերյալ առցանց տեղեկություններ տեղադրելու հարցերի մասին: • Բացահայտել այն տեղեկությունները, որոնք օգնում են նվազեցնելու առցանց ռիսկերը:
Ներածական.	Այս վարժության մեջ աշակերտները դիտում են տեսանյութ, որը կօգնի նրանց ավելի լավ հասկանալ անձնական կյանքի գաղտնիություն հասկացությունը և իրենց ու այլոց վերաբերյալ զգայուն տեղեկությունները պաշտպանելու կարևորությունը: Համոզվեք, որ աշակերտները հասկացել են տեսանյութը, տվեք հարցեր և քննարկեք, որպեսզի աշակերտները հասկանան կարևոր փաստերը: Այս վարժության մեջ աշակերտներն աշխատում են երեք-չորս հոգանոց թիմերով՝ անձնական կյանքի գաղտնիության վերաբերյալ ելույթներ կազմելու համար::
Գործիքներ	(Ա) YouTube տեսանյութ (Բ) Google Drive ելույթ (Գ) Դասախոսական ելույթը ներկայացնելու նպատակով: .
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (3 րոպե)	Դիտեք տեսանյութը՝ http://youtu.be/7_VsxBLce8g
Քայլ 2 – (5 րոպե)	Համոզվեք, որ աշակերտները հասկացել են տեսանյութը, եթե չեն հասկացել, ապա առաջարկեք աշակերտներին հայտնել իրենց կասկածները և պարզաբանեք դրանք: Քննարկում սկսելը խրախուսելու նպատակով աշակերտներին տվեք մի քանի բաց հարց, օրինակ՝ • արդյոք հասկացե՞լ եք տեսանյութը: • Երբևէ մտածե՞լ եք անձնական կյանքի գաղտնիության մասին, ձեր թվային եռքերի մասին: • Քանի՞ կայքում և սոցիալական ցանցերում եք ստեղծել հաշվեներ: • Երբևէ կարդացե՞լ եք անձնական կյանքի գաղտնիության մասին տեղեկությունները, երբ գրանցվել եք կայքում/սոցիալական ցանցում:

Քայլ 3 – (5 րոպե)	Ներկայացնել թեմաները, որոնց վրա պետք է աշխատեն աշակերտները,(Բ) թեմաները կարող են ներառել հետևյալը. • Ի՞նչ է անձնական կյանքի գաղտնիությունը ձեզ համար: • Ի՞նչ է մասնավոր բնույթի տեղեկություն: • Որտե՞ղ եմ ես առցանց: Կազմեք աշակերտների երեք-չորս հոգանոց խմբեր
Քայլ 4 – (5 րոպե)	Թիմերը քննարկում են թեմաները հինգ րոպեում՝ նշելով գաղափարներ ներկայացման համար: Մի աշակերտ պատասխանատու կլինի ելույթ (Բ)-ն արտատպելու և այն համագործակցային գործընթացում ուսուցչի ու համադասարանցիների հետ կիսելու համար: Եթե աշակերտները կասկածներ ունեն արտատպելու և ելույթը տարածելու վերաբերյալ, կարող են օգտվել Գ դասախոսականից:
Քայլ 5 – (22 րոպե)	Թիմային աշխատանքի ներկայացում (5 րոպե յուրաքանչյուր թիմի համար): Թիմերից յուրաքանչյուրն իր աշխատանքը ներկայացնում է դասարանին: Կազմակերպեք դասարանային քննարկում այն մասին, թե ինչը կարող է և չի կարող լինել «անձնական կյանքի գաղտնիք»՝ աշակերտներին իրազեկելով, որ նրանք ստեղծում են իրենց առցանց հեղինակությունը, երբ համացանցում են և պետք է զգույշ լինեն տեղեկություններ տարածելիս (կոնտակտային տվյալներ, լուսանկարներ, տեսանյութեր և այլն): Նրանք պետք է հարգեն այլոց անձնական կյանքի գաղտնիությունը՝ չհրապարակելով մասնավոր բնույթի տեղեկություններ կամ լուսանկարներ առանց թույլտվությանև առցանց գործեն այնպես, ինչպես կգործեին իրական կյանքում: Նրանք նաև պետք է տեղեկացված լինեն հեղինակային իրավունքին վերաբերող խնդիրների մասին: Նրանք պետք է ուշադիր լինեն իրենց թվային հետքերի հարցում, և իրազեկ, որ շատ կազմակերպություններ, նախքան իրենց հավանական աշխատողներին աշխատանք առաջարկելը, «հետևում են» նրանց առցանց գործունեությանը: Նրանք պետք է պատրաստ լինեն չտարածելու ամեն ինչ, երբ առցանց են և իրենց մասին որոշակի տեղեկություններ գաղտնիպահեն առցանց թվային աշխարհում:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Պարզել, թե քանի կայքերում կամ սոցիալական ցանցերում են գրանցված աշակերտները (միջին թիվը): Հանձնարարել նրանց մտածել, թե ինչ տիպի տեղեկություններ կարող են անվտանգ կերպով տարածել աշխարհով մեկ: Google/Facebookի հաշիվ բացելու պատրվակով հանձնարարել աշակերտներին կարդալ Անձնական կյանքի գաղտնիության համաձայնագիրը: Զրուցել աշակերտների հետ թխուցիկների (cookies) մասին (իմաստը): Կարևոր է աշակերտներին զգուշացնել առցանց աշխարհի խուլթերի մասին և օգնել նրանց ստեղծելու«ճիշտ» անձնական էջ: Նրանք իրապես պետք է մտորեն, նախքան ինչ-որ բան տեղադրելը:
Հղում(ներ)	YouTube տեսանյութ՝ http://youtu.be/7_VsxBLce8g Google Drive-ի ներկայացում՝ http://goo.gl/dI4juf Դասախոսական՝ Google Drive ներկայացումը պատճենել և տարածել՝ http://goo.gl/KGa8Th

Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է:

5.3.Ես դիտում եմ ձեզ...

Գործնական աշխատանք	Ես դիտում եմ ձեզ...
Հեղինակ	Միգելա Ֆեռնանդես, Պորտուգալիա
Թեմա	Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է:
Կարողություններ	Հասարակական և քաղաքացիական կարողություններ / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☑ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	40 րոպե կամ ավելի (կախված նրանից, թե որքան ժամանակ է ուսուցիչը ցանկանում ծախսել երաժշտության վերլուծության համար):
Դասընթացի նպատակը	• Քննարկել անձնական կյանքի գաղտնիություն հասկացությունը • Քննության առնել մի քանի կայքի անձնական կյանքի գաղտնիության քաղաքականությունը: • Սովորել համացանցում անձնական կյանքի գաղտնիության որոշ հասկացություններ: • Կիրառել անձնական կյանքի գաղտնիության նոր կարգավորումները:
Ներածական.	Այս վարժությունն աշակերտներն սկսում են լսելով մի երգ և ընթերցելով այդ երգի բառերը: Նրանք այնուհետև մտորում են այդ բառերի նշանակության մասին և ներկայացնում օրինակներ, որտեղ բառերը նման են այդ երգի բառերին: Զույգերով աշակերտները լրացնում են առաջադրանքների թերթիկը և պարզում, թե ինչպես կարող է այս երգը համեմատվել մարդկանց առցանց վարքագծի հետ: Այնուհետև որոշ աշակերտների հանձնարարվում է կարդալ իրենց պատասխանները և ստուգել, թե արդյոք հասկացել են իմաստը: Անձնական կյանքի գաղտնիությանն առնչվող նոր հասկացություններ ներկայացնելու նպատակով աշակերտները պատասխանում են հարցարանին, որը նրանց նախազգուշացնում է խնդրահարույց իրավիճակների մասին՝ թույլ չտալով, որպեսզի նրանք առցանց սխալներթույլ տան, նաև ներկայացնելով համացանցի կիրառությանն առնչվող նոր հասկացություններ: Այս հասկացությունները կարևոր են հասկանալու համար, թե ինչպես է համացանցն աշխատում, ինչպես պետք է մարդիկ ավելի անվտանգ գործեն, ինչպես օգնել այլոց և սովորել զննարկիչին վերաբերող որոշ սահմանումներ:
Գործիքներ	Մայքլ Ջեքսոնի երաժշտությունը.անձնական կյանքի գաղտնիություն. տպած թուղթ՝ երգի բառերով. առաջադրանքների թերթիկ 5.1 – Մայքլ Ջեքսոն«Անձնական կյանքի գաղտնիություն»: Հարցարանիհետևյալ կայքից՝ http://webwewant.eu/
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (5 րոպե)	Դասարանում լսեք երգը, մինչ աշակերտները կկարդան ուսուցչի բաժանած բառերը:
Քայլ 2 – (5 րոպե)	Երգը լսելուց հետո երկու երեք աշակերտնի խնդրեք բարձրաձայն կարդալ բառերը, որպեսզի բոլոր աշակերտները դարձյալ լսեն դրանք: Նախաձեռնեք կարճ ներդասարանային քննարկում, թե ինչի՞ մասին է երաժշտությունը: Կարող են նրանք հիշել իրական կյանքից նման իրավիճակի օրինակներ:

Քայլ 3 – (10 րոպե)	Քննարկում ծավալեք, որպեսզի աշակերտները մտորեն առցանց այս իրավիճակի շուրջ: Կա՞ հնարավորություն, որ նման իրավիճակ կարող էր ծագել առցանց: Զույգերով աշակերտները լրացնում են 5.1. առաջադրանքների թերթիկն՝ ավելի խորը մտորելու համար այս հարցի շուրջ:
Քայլ 4 – (10 րոպե)	Հանձնարարեք մի քանի աշակերտի ընթերցել իրենց պատասխանները և համեմատել դրանք՝ տեսնելու, արդյոք նրանք իրապես հասկացե՞լ են իմաստը, արդյոք դասարանը համամիտ է իր դասընկերների կարծիքներին: Հրավիրեք աշակերտների ուշադրությունը առցանց խնդիրներից խուսափելու հնարավոր ուղիներին՝ ավելացնելով նրանց իրազեկությունն անձնական կյանքի գաղտնիության ավելի խիստ կարգավորումների մասին: Հիշեցրեք աշակերտներին, որ այն, ինչ տեղադրվում, տարածվում կամ ցուցադրվում է համացանցում, մնում է այնտեղ:
Քայլ 5 – (5 րոպե)	Վերջնական քայլով աշակերտներին հանձնարարում եք լրացնել հարցարանը (տեղադրված webwewant.eu-ում, ինչը միաժամանակ կուսուցանի աշակերտներին նոր հասկացություններ, անձնական կյանքի գաղտնիության հասկացությունները և կօգնի նրանց առցանց ավելի զգուշավոր վարքագիծ դրսևորել:
Օժանդակ տարբերակներ.	Հանձնարարեք աշակերտներին պարբերաբար վերլուծել իրենց այցելած կայքի անձնական կյանքի գաղտնիության քաղաքականությունը: Ցուցադրեք աշակերտներին, թե որտեղ փոփոխել թխոցիկների թույլտվությունները: Բացատրեք որոշ հասկացություններ, ինչպիսիք են HTTP/HTTPS-ն, IP հասցեն, Pixel դրոշմը և զգայուն տեղեկությունները:
Հղում(ներ)	Որոնեք Մայքլ Ջեքսոնի «Փրայվիսի» երգի օրինական տարբերակը: • Երգի բառերը պարունակող տպած թուղթ http://goo.gl/YJJM2S • Առաջադրանքի թերթիկ 5.1 Մայքլ Ջեքսոն «Փրայվիսի»: • Հարցարանը կարելի է գտնել webwewant.eu կայքում:

Գործնական աշխատանք	Պաշտպանելով այն, ինչ մերն է
Հեղինակ	Դրու Բադի, Միացյալ Թագավորություն
Թեմա	Արվեստագետը ձեր մեջ
Կարողություններ	Սովորում ենք սովորել / սոցիալական և քաղաքացիական կարողություններ / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ/քննադատական մտածողություն
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	14-15 տարեկան
Տևողություն	2 դաս, յուրաքանչյուրը՝ 45 - 60 րոպե
Դասընթացի նպատակը	• Քննության առնել մտավոր սեփականությանը (IP) վերաբերող խնդիրները, • Ստորել և քննարկում ծավալել ՄՍ-ին և հեղինակային իրավունքին վերաբերող ներկայիս և ծագող խնդիրները տարբեր դիտանկյուններից: • Հետազոտել Creative Commons-ի տարբերակները և կիրառությունները:
Ներածական.	Երբ ստեղծում ենք բովանդակություն, ապա դառնում ենք այդ բովանդակության սեփականատերը: Ի՞նչ է իրականում սա նշանակում: Հե՞շտ է, արդյոք, մեզ համար տալ սա երրորդ կողմին, երբ օգտագործում ենք նրանց կայքը:
Գործիքներ	Համացանց, «Մեր երազած համացանցը» ձեռնարկը պատանիների համար, կապույտ և կարմիր գրիչներ՝«Մեր երազած համացանց»-ի վարժությունները կատարելու համար:
	Ընթերցեք աշակերտների ցուցումների էջն արվեստագետ լինելու մասին: Հանձնարարեք նրանց գրել, թե ինչպիսի արվեստագետ նրանք կուզենային լինել, քննարկել նրանց ընտրությունն իրենց հարևանի հետ: Փնտրեք նման հետաքրքրություններ ունեցող այլ արվեստագետների:
Դասընթաց	
Քայլ 1 – (10 րոպե)	Ի՞նչ է նշանակում մտավոր սեփականություն եզրույթը: Կազմել աշակերտների փոքր խմբեր (2-4 հոգանոց) և հանձնարարել նրանց ուսումնասիրել «Մեր երազած համացանցը» հրապարակման 1.2-րդ բաժինը: Այնուհետև հանձնարարեք նրանց այցելել իրենց նախընտրելի կայքերից մեկը և քննարկել հետևյալ հարցերի պատասխանները. Որտե՞ղ կարելի է գտնել կայքի պայմանների ու նորմերի հայտարարագիրը: Ինչո՞ւ եք կարծում, որ դա հենց այդ փաստաթուղթն է: Արդյոք պայմանների ու նորմերի տեղակայումը կոնկրետ այդ տեղում ունի՞ պատճառ: Ի՞նչ պատճառով են մարդիկ համաձայնում հրաժարվել իրենց մտավոր սեփականության իրավունքից::
Քայլ 2 – (20 րոպե)	Այժմ հանձնարարեք, որպեսզի աշակերտները ինքնուրույն կարդան հետևյալ հոդվածը՝ http://goo.gl/Ut6kQp (Huffington Post Tech) Վարեք ներդասարանային կամ փոքր խմբով քննարկում.հանձնարարեք աշակերտներին իրենց բառերով նկարագրել, թե ինչի՞ մասին է պատմությունը և նշել, թե ի՞նչ պատճառով են փոփոխություններ կատարվել պայմաններում և նորմերում: Ինչո՞վ էր այս արդյունքը կարևոր: Հանձնարարեք նրանց ինքնուրույն կարդալ երկրորդ հոդվածը, որի հեղինակը Հիդեն Էլիոգն էր. http://goo.gl/LGk8jU

	Քննարկում. Ինչո՞ւ եք կարծում, որ Թվիթերի նման գործիքները շատ օգտակար են Հիդեմ Էլոիզի նման գործերում: Հանձնարարեք աշակերտներին պատկերացնել, որ իրենք Հիդեն Էլոիզն են: Նրանց խնդիրն է գրել շնորհակալական նամակ իրենց աջակիցներին՝ թեմայի վերաբերյալ իրազեկության բարձրացման արշավ իրականացնելու համար:
Քայլ 3 – (10 րոպե)	Ներդասարանային կամ խմբային քննարկում: Ի՞նչ է հեղինակային իրավունքը, ի՞նչ առնչություն ունի այն մտավոր սեփականության հետ: Հանձնարարեք աշակերտներին բացել Գլուխ 6-ը՝ *Արվեստագետը քո մեջ* և կարդալ Creative Commons-ի մասին տեղեկությունները: Creative Commons-ի արտոնագրերը նպատակ ունեն օժանդակելու այնպիսի բովանդակության թողարկմանը, որոնց համար մենք չենք ցանկանում հեղինակային իրավունք պահպանել: Ինչո՞ւ են մարդիկ ընտրում Creative Commons-ը: Որո՞նք են առավելությունները և թերությունները:
Քայլ 4 – (10 րոպե)	hանձնարարեք աշակերտներին խմբերով համեմատել հետևյալի կիրառությունը՝ որպես պատկերներ գտնելու մեթոդ, որ նրանք ցանկանում են օգտագործել իրենց փաստաթղթերում. Google Images - images.google.com Flickr.com - www.flickr.com Taggalaxy.com - www.taggalaxy.com Compfight.com - www.compfight.com Բացատրեք, թե դրանցից որոնք են լավագույնը Creative Commons-ի արտոնագիր ունեցող պատկերներ գտնելու տեսանկյունից: Քննարկել Creative Commons-ի արտոնագիր ունեցող պատկերների օգտագործման հետևանքները:
Քայլ 5 - (10 րոպե)	Հանձնարարեք յուրաքանչյուր խմբին որոշել, թե Creative Commons- ի վեց արտոնագրերից որը նրանք կկիրառեին իրենց ստեղծած բովանդակության համար: Ինչո՞ւ: Գտեք խումբ, որի պատասխանը տարբեր է և բաց քննարկման միջոցով, փաստաթղթավորեք տարբեր ընտրության հիմնավորումները:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Կարդացեք Ալբերտո Կորդայի Չե Գևարայի հայտնի պատկերի մասին և քննարկեք, թե ՄՍ-ի ինչ հարցեր են բարձրանում այն առնչությամբ, թե ինչպես է այդ պատկերն օգտագործվում ողջ աշխարհում: http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrillero_Heroico (Wikipedia) Ինչպե՞ս կարող էր Creative Commons արտոնագրումը փոփոխություն մտցնել այդ իրավիճակում:
Հղում(ներ)	http://goo.gl/qJLDHH (Huffington Post) http://goo.gl/2tQD3X www.creativecommons.org www.flickr.com www.taggalaxy.com www.compfight.com http://en.wikipedia.org/wiki/Guerrillero_Heroico

Գործնական աշխատանք	«Ռեպավորիր դրան»
Հեղինակ	Անգելա Լյուչիա Կապեզուտո, Իտալիա
Թեմա	Արվեստագետը քո մեջ
Կարողություններ	Մշակութային իրազեկում և արտահայտում / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով/ թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	3x40 րոպե տևողությամբ կամ 2x1 ժամանոց դասեր
Դասընթացի նպատակը	Յուրաքանչյուր աշակերտի ներսում գլուխ է բարձրացնում արվեստագետը և խորանում է նրանց իրազեկությունը գործընկեր եվրոպական երկրների վերաբերյալ այն տեղեկություններով, թե ինչպես խուսափել հեղինակային իրավունքին առնչվող խնդիրներից:
Ներածական.	Աշակերտները պատրաստում են կարճ երաժշտական գովազդ՝ օգտվելով բաց և հոնարար չպահանջող նյութերից՝ տեղադրված Creative Commons (C.C.) կայքում: Այս գործնական փորձառությունը նրանց թույլ կտա հասկանալ, թե որքան աշխատանք են կատարում արվեստագետները մի բան ստեղծելիս և թե ինչպես նրանց վրա անձնապես կարող է անդրադառնալ հեղինակային իրավունքի խախտումը: Այս փորձնական ընթացակարգը նաև նրանց ցույց կտա, թե իրականում ինչ են նշանակում տարբեր CC հապավումները՝ իրազեկելով նրանց, թե ինչպես խուսափել խախտումներից և առավել լավ օգտվել համացանցային ռեսուրսներից: Տեսանյութի թեման «ռեպավորված» գովազդ է, որը գրավում է զբոսաշրջիկներին դեպի իրենց ընտրած եվրոպական երկիրը: Ստեղծման գործընթացի մի մասը կապված կլինի այնպիսի ածականների և գոյականների կիրառության հետ, որոնք արտացոլում են աշակերտների ընտրած երկրի անունը: Ակնկալվումէ եվրոպական որոշ գործընկեր երկրների վերաբերյալ մշակութային գիտելիքների խորացում: Մի շարք կիրառական ծրագրերի օգտագործմամբ՝ PowerPoint, Video tools, ստեղծեք հաշիվներ վերբեռնման կայքերում (YouTube, կամ տեսանյութերի վերբեռնման այլ կայքերում), վերբեռնելով տեսանյութեր: Համակարգչային բազային գործընթացները թույլ են տալիս աշակերտներին մեծացնել իրենց թվային կարողությունները:
Գործիքներ	1. **Համացանցի մատչելիություն.** Սմարթֆոն, շարժական համակարգիչ/ նոութբուք, կամ տեղ համակարգչային լաբորատորիայում: 2. **Տեսախցիկ** կամ սմարթֆոնի լավ տեսախցիկ: 3. **Կիրառական ծրագրեր՝ տեսանյութ ստեղծելու համար.**Windows Moviemaker կամ այլ անվճար կիրառական ծրագիր կամ ձայնային տեսագովազդի դեպքում PowerPoint կամ աղբյուրին համարժեք կիրառական ծրագրեր, ինչպիսիք են Open Office 4 Presentation (անվճար է) և բարձրախոս:

1. Որպեսզի աշակերտներն իրենց երգի համար հանգավորվող բառեր գտնեն կարող են օգտվել հետևյալ կայքից՝ http://www.rhymezone.com
1. Իրապես գեղեցիկ և համապատասխան ռեպ երգի և երկրի պատկերների համար կարող եք օգտվել խճանկարային տեքստ ստեղծող Textaizer Pro անվճար կիրառական ծրագրից, որը կարող եք ներբեռնել հետևյալ հղումով՝ http://mosaizer.com/Textaizer/index.htm, իրապես ցնցող և հեշտ կիրառելի... Տեսեք, թե ինչ պատկերներ են ստացվում, երբ օգտագործեք այս բառերը.

«Awesome Unique Strange Terrific Rare Ancient Landscape Ideal Aborigine»

ա. մի լավ երկլեզվանի բառարան, որպեսզի կարողանաք ածականներ և գոյականներ գտնել, որոնք կնկարագրեն թիրախ երկիրը և կդառնան անունների հապավումներ կամ այնպիսի առցանց բառարանները, ինչպիսին է www.wordreference.com

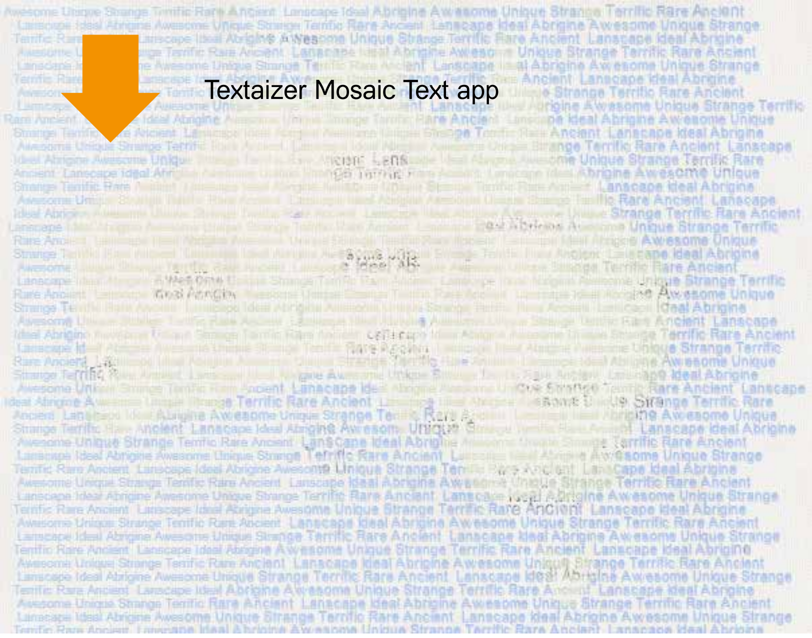

Textaizer Mosaic Text app

Դասընթաց

Քայլ 1 – (15 րոպե)

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

Կախված դասարանի մեծությունից, աշակերտներին պետք է բաժանել ոչ ավելի քան երեք հոգանոց խմբերի (պատճառը՝ յուրաքանչյուրը պետք է հանդես գա որպես խմբի ակտիվ անդամ):

Օգտակար հուշումներ ձայնագրման համար.

• Օգտվեք եռոտանուց կամ հարթ մակերեսից, հակառակ դեպքում տեսախցիկը կշարժվի:

• Համոզվեք, որ բավականաչափ լույս կա, և ֆոնը մաքուր է, մութ չէ:

• Համոզվեք, որ լիակատար լռություն է տիրում և աղմուկ ստեղծող սարքեր չկան սենյակում:

• Շատ մի մոտեցեք բարձրախոսին:

• Դատարկ սենյակներն արձագանքում են, լավ կլինի, եթե սենյակում կահույք լինի:

• Որքան շատ եք փորձում, այնքան ավելի կատարյալ է ստացվում, ելույթ ունեցողը պետք է խոսի դանդաղ և հստակ:

Տեսանյութի ներբեռնում

Հաշվի բացում

1. • Երբ ձեր աշակերտները կավարտեն իրենց տեսանյութերը, նրանք պետք է ներբեռնեն դրանք, որպեսզի բոլորը կարողանան դիտել: Դրա համար հարկ է ունենալ YouTube-ի հաշիվ (http://www.youtube.com/): Հետևեք կայքի ցուցումներին՝ հաշիվ բացելու համար:

Ներբեռնում

Օրինակ՝ YouTube-ում

• Ձեր հաշվի էջում կա ***Upload*** կոճակ: Սեղմեք այն և հետևեք ցուցումներին:

(Ստուգեք YouTube-ի մատչելիությունը ձեր երկրում):

Տեսանյութի անվանումը

• Տեսանյութի վերնագիրն սկսեք հետևյալ կերպ՝ *Ռեպավորված այցելություն,* որից հետո տեսանյութի անունը, օրինակ՝ *Ռեպավորված այցելություն Ավստրալիա, գովազդ, կամ Ռեպավորված այցելություն Ֆինլանդիա:*

Սա մեծապես կհեշտացնի այս ծրագրի շրջանակներում այլ աշակերտների ստեղծած տեսանյութերի որոնումը:

ՏՀՏ հմտություններ

• Վերապատրաստում այնպիսի կիրառական ծրագրերի օգտագործման հարցում, ինչպիսիք են Textaizer Pro-ն գովազդային նյութերը, կամ այլ ծրագրեր, որոնք կարելի է օգտագործել ձայնագրության համար:

Քայլ 2 – (25 րոպե)

Ներկայացրեք թեման

ա. Ուսուցիչը պետք է խոսի աշակերտների հետ ստեղծագործելու և հեղինակային իրավունքի շուրջ (այս տեղեկությունները կարելի է նախապատրաստել ավելի վաղ՝ այցելելով www.webwewant.eu).

բ. Հանձնարարեք աշակերտներին պատասխանել հեղինակային իրավունքին վերաբերող հարցերին իրենց առաջադրանքների թերթիկում (Մաս 1), այնուհետև ստուգեք նրանց պատասխանները հետևյալ կայքում՝ www.webwewant.eu (պատասխանները՝ էջ 43):

գ. Երբ նրանք պատկերացում կկազմեն հեղինակային իրավունքների խախտումների հետևանքների մասին, նրանց պետք է հարցնել, թե ինչ տիպի նյութեր են վերբեռնում համացանցում:

դ. Հանձնարարեք, որ նրանք դա գրի առնեն առաջադրանքների իրենց թերթիկներում (Մաս 2)՝մատնանշելով, թե ինչ կարող են անել իրենց անձնական ստեղծագործությունների հետ: Նրանք պետք է գրի առնեն իրենց զգացողությունները առաջադրանքների թերթիկում՝ համեմատելու այն այլ խմբերի հետ:

ե. Աշակերտներն այնուհետև այցելում են Creative Commons (C.C.)-ի կայք՝ http://goo.gl/acxxzl, որպեսզի պատասխանեն առաջադրանքների թերթիկի հարցերին (Մաս 3)՝առկա արտոնագրերի տարբեր տիպերի վերաբերյալ: Ասացեք նրանց, որ նրանք կարող են օգտագործել այդ տեղեկություններն ավելի ուշ, երբ կընտրեն իրենց ստեղծագործությանն առավել համապատասխան արտոնագիր:

Նրանք այնուհետև պետք է կատարեն այս վարժությունը այցելելով հետևյալ կայքը՝ http://goo.gl/2Qyi ուսումնասիրելուայն հնարավորությունները, որոնք առաջարկում են տարբեր կայքեր ներբեռնելու C.C. նյութերը, սկսած երաժշտությունից, պատկերներից, տեսանյութերից և այլն:

f. CC0 արտոնագիր ունեցող երաժշտության համար նրանք պետք է այցելեն հետևյալ կայքը (դպրոցում դասերն ավարտվելուց հետո) http://freemusicarchive.org, և նախքանռեպ երգի համար համապատասխան երաժշտություն որոնելը, պետք է լսեն մի օգտակար վեբինար այն մասին, թե ինչպես օգտագործել երաժշտությունը և ստանալ CC արտոնագիր իրենց ստեղծագործության համար՝ http://youtu.be/Il6Z6uJ1E2E.

Քայլ 3 – (40 րոպե)+
(40 րոպե ձայնագրման ժամանակ)

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔԸ (Մաս 4 առաջադրանքի թերթիկ 6.1)

Նախապատրաստումից և մտագրոհից հետո ուսուցիչը պետք է բացատրի հանձնարարությունը.

«Ձեր քաղաքապետը խնդրում է ձեր գովազդային գործակալությանը բարձրացնել ազգային երիտասարդ զբոսաշրջիկներին հոսքը, կազմելով գովազդային տեսանյութ, որը ցույց կտրվի հեռուստատեսությամբ, Զբոսաշրջության ազգային խորհրդի կայքում և կինոթատրոնում»: Աշակերտները պետք է ձևացնեն, թե իրենք այլ եվրոպական պետությունից են և պետք է խմբերով.

ա. Ընտրեն իրենց պետությունը հետևյալ ցանկից.

5 տառ	**6 տառ**
Իտալիա	Կիպրոս
Իսպանիա	Ֆրանսիա
Մալթա	Հունաստան
	Լատվիա
	Լեհաստան
	Շվեդիա

	բ. Կախված այն բանից, թե համացանցն իրենց մատչելի է, թե՝ ոչ, գտնել գոյականներ կամ ածականներ, որոնք նկարագրում են իրենց երկիրը և մասն են կազմում այն տառերի, որոնցից կազմված է վերջինիս անունը (տես Ավստալիայի օրինակը գործիքների բաժնում) իրենց առցանց կամ թղթային բառարաններում: Պետք է բավարար լինի երկրի անվան յուրաքանչյուր տառի համար, որպեսզի հնարավոր լինի գրել ռեպ երգ այդ բառերի շարքից: Այնուհետև. գ. Գրեք բանաստեղծություն, բայց պարտադիր չէ կազմված լինի նախադասություններից, սակայն պետք է ներառի բոլոր բառերը, որ նրանք կգտնեն քայլ բ-ում և որը նրանք այնուհետև կօգտագործեն ռեպ երգի ստեղծման համար՝ ուղեկցելու համար այն սլայդները կամ պոստերներն այն պատկերներով, որ նրանք կգտնեն C.C. կայքից (օրինակ՝ Flickr ից): Այնուհետև. դ. Ընտրեք. • Աշակերտ(ներ), որը/որոնք կնկարահանվեն երգի տեսանյութի մեջ և կցուցադրեն այն պոստերները/քարտեզները/գովազդային նյութերը, որոնք կստեղծվեն (տես Textaizer Pro): ԿԱՄ • Ձայնային ներկայացում (PowerPoint կամ Open Office Presentation), երբ փոնում ձայնը երգում է ռեպ՝ սլայդների ցուցադրությանը զուգահեռ: *Այս դեպքում աշակերտները պետք է կանխավ պատրաստեն* ելույթը, իսկ դասին միայն ձայնագրեն: Երկու դեպքում էլ տեսանյութի տևողությունը չպետք է գերազացի 1 րոպեն (սակայն պետք է բացատրել, որ տեղավորվեն 30 վայրկյանում...հիշեք, որ դա գովազդ է): ե. Ընտրեք C.C. արտոնագրի տեսակ համապատասխան կայքից՝ at the following link http://creativecommons.org/choose/ (ընտրեք ձեր լեզուն էջի ներքևի վանդակից) և գովազդի համար տրամադրված կոդը պատճենեք կայքում՝ վերբեռնելու համար:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Վերբեռնված տեսանյութերը կարող են դիտել նաև դպրոցի այլ աշակերտներ, եթե դպրոցն ունի կայք, կարելի է վերբեռնել այնտեղ, կամ աշխարհի բոլոր աշակերտները, եթե նրանց հաղորդվի Google-ի կամ YouTube-ի URL հասցեն: Վարժությունը կարող է դառնալ խիստ մրցակցային և մասնագիտական, եթե ոգևորությունը պահպանի աշակերտներից կազմված դատավորների կազմը, որն ընտրում է հաղթող գովազդը և շնորհում մրցանակ:
Հղում(ներ)	**Դասապլան**՝ հիմնված առավել անվտանգ համացանցի վերաբերյալ բուկլետի վրա: ***«Մեր երազած համացանցը – Երիտասարդ և առցանց – Վարժություններ երիտասարդների կողմից երիտասարդների համար»,*** որը կարելի է ներբեռնել հետևյալ կայքից՝ www.webwewant.eu Հեղինակային իրավունքի խախտումների վերաբերյալ՝ Nominet (2012), Արդյոք դուք պատահակա՞ն օրինախախտ եք.(առցանց), http://accidentaloutlaw.knowthenet.org.uk/question1 Creative Commonsարտոնագրեր հետևյալ կայքից՝ http://creativecommons.org Համապատասխանեցվող պատկերներ՝ www.flickr.com Խճանկարային տեքստային պատկերներ՝ արված Textaizer Pro-ով, որը կարելի է ներբեռնել հետևյալ կայքից՝ http://mosaizer.com/Textaizer/index.htm

Գործնական աշխատանք	Արվեստագետը ձեր մեջ
Հեղինակ	Ֆրանս Նյուվենհույզեն, Նիդերլանդներ
Թեմա	Արվեստագետը Ձեր մեջ
Կարողություններ	Մշակութային իրազեկվածություն և արտահայտություն / հաղորդակցություն մայրենի լեզվով / թվային կարողություններ
Մակարդակ	☐ Ցածր ☑ Միջին ☐ Բարձր
Տարիքային խումբ	13-15 տարեկան
Տևողություն	Երկու դասաժամ, յուրաքանչյուրը՝ մոտ 40 րոպե:
Դասընթացի նպատակը	• Ցուցադրել, որ յուրաքանչյուր աշակերտ արվեստագետ է և ստեղծագործող: • Բացատրել, որ կան կանոններ (օրենքներ), որոնք պաշտպանում են ստեղծագործություններն ու արվեստագետներին:
Ներածական.	Այս դասը ձեր միջի արվեստագետի վերհանման մասին է: Առաջին հերթին ուսուցիչները պետք է սկսեն դասը՝ ներկայացնելով արվեստագետի տիպական սահմանումները. «Մարդն արվեստի բնագավառում»: Այնուհետև դիտեն կամ հանձնարարեն աշակերտներին դիտել YouTube-ով ֆիլմ արվեստագետներից մեկի մասին: Շատ լավ օրինակ է Ջեյքոբ Քոլիերը, երաժիշտ, ով նվագում է մի քանի երաժշտական գործիքներ, գործիքավորում և գրում երաժշտություն՝ https://www.youtube.com/user/jacobcolliermusic Եթե ցանկանում եք, օրինակ՝ այնպիսի մեկի մասին ֆիլմ, ով փոքր տարիքում շատ լավ է նվագել, ապա դիտեք Ավերի Մոլեքի մասին նյութը՝ http://youtu.be/9uyDGEjv-vg (Գրանցում չի պահանջվում, ստուգեք YouTube-ի մատչելիությունը ձեր երկրում, նախքան տեսանյութը միացնելը): Հանձնարարեք աշակերտներին մի փոքր կոլաժ անել այն արվեստագետի մասին, ով նրանց դուր է գալիս: Իրենց նախընտրած արվեստագետներին դիտելուց և քննարկելուց հետո, ուղղորդեք նրանց գտնելու ավելի մեծ արվեստագետի: Արվեստագետն արժեքներ ստեղծող մարդն է: Համացանցում կարելի է գտնել բազում ստեղծագործություններ, այդ թվում՝ երաժշտություն և ֆիլմեր: Դասի ընթացքում նրանք կսովորեն հեղինակային և սեփականության իրավունքների մասին: Վերջապես, աշակերտները կարող են ներկայացնել իրենց որպես արվեստագետ «Սելֆի-ֆիլմի» կամ ելույթի միջոցով:
Գործիքներ	Մատիտ/թուղթ Համացանցի մատչելիությունը Սմարթֆոն
Քայլ 1 – (20 րոպե)	Կարդացեք աշակերտների ցուցումների էջը՝ արվեստագետ լինելու մասին: Հանձնարարեք նրանց գրի առնել, թե ինչպիսի արվեստագետ նրանք կուզենային լինել և քննարկել նրանց ընտրությունն իրենց հարևանի հետ: Փնտրեք նման հետաքրքրություններով այլ արվեստագետների:

Քայլ 2 – (20 րոպե)	Աշխատանք զույգերով.«Ո՞վ է ձեր ամենասիրելի արվեստագետը»: Հանձնարարեք աշակերտներին համացանցում տեղեկություններ փնտրել իրենց նախընտրած արվեստագետի մասին և պատրաստել կոլաժ նրա մասին, օգտվելով՝ **app Pic Collage.-ից** • APP store http://goo.gl/YZHq10 • Google play http://goo.gl/pTWsrF. Թիմերը ներկայացնում են իրենց կոլաժները մյուս խմբին և պարզաբանում, թե ինչու են ընտրել այդ անձին:
Քայլ 3 – (20 րոպե)	Մտորումներ արվեստագետ բառի վերաբերյալ: Աշակերտները կազմում են նախադասություններ արվեստագետ լինելու մասին: Նրանք պետք է ներկայացնեն դրանք փոքր խմբերում: Նրանք սովորում են, թե նչ է պետք մարդուն արվեստագետ դառնալու համար: Որոշակիորեն միայն տաղանդը չէ, որ պետք է: Աշակերտները քննության են առնում «հեղինակային իրավունք» և «սեփականության իրավունք» հասկացությունները: Նրանք օգտվում են պատանիների համար նախատեսված ձեռնարկից և պատասխանում կայքի ու 6.2-րդ առաջադրանքի թերթիկի հարցերին: Նրանք սովորում են, որ ստեղծարարությունը նաև սեփականության իրավունքի և դրա կանոնների մասին է:
Քայլ 4 – (20 րոպե)	Նրանք ստեղծում են ֆիլմ կամ ելույթ իրենց մասին՝ որպես արվեստագետի:
Լրացուցիչ տարբերակներ.	Փնտրեք այլ դպրոցների այն աշակերտներին, ովքեր օգտվել են նույն դասապլանից:
Հղում(ներ)	http://youtu.be/9uyDGEjv-vg https://www.youtube.com/user/jacobcolliermusic

ԱՌԱՋԴՐԱՆՔՆԵՐ

1.1 Եթե կարողանայի անել այն ամենն, ինչ կցանկանայի
1.2 Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ I
1.3 Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ II

2.1 Գործիքներ և տեխնոլոգիաներ վերապատրաստողների համար

3.1 Համացանցային գործիքներ մաթեմատիկական վարժությունների համար
3.2 Կայուն գաղտնաբառի ձևավորում
3.3 Բլոգները/վիկիները մաթեմատիկայում
3.4 Ֆեյսբուքը և մաթեմատիկական վարժությունները

4.1. Որտե՞ղ է ճշմարտությունը:

5.1 Մայքլ Ջեքսոն «Փրայվիսի»

6.1 Ռեպավորենք այն
6.2 Ձեր միջի բոլոր արվեստագետները

Եթե կարողանայի անել այն ամենն, ինչ ցանկանում եմ

Գլուխ 1. **Իմ առցանց իրավունքներն ու պարտականությունները**

Դասպլան. **Համացանցի հիմնական իրավունքը** **

Հեղինակ. ***Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա***

Առաջադրանք. Եթե առհասարակ չլինեին օրենքներ և սահմանափակումներ և դուք կարողանայիք անել ինչ ցանկանում եք, ապա ի՞նչ կանեիք: Գրեք առնվազն 4 բան.

Առաջադրանք. Այժմ մտածեք, թե ձեր գործողություններն կարող են բացասական հետևանքներ ունենալ այլ մարդկանց, կամ ձեր ընկերների համար: :

Վարժություն 1. **Հայացք Հիմնարար իրավունքների մասին ԵՄ խարտիային**

ԵՄ կարևորագույն իրավական փաստաթղթերից մեկը Հիմնարար իրավունքների մասին ԵՄ խարտիան է՝ (http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf): Ուսումնասիրեք դրա 1-ին գլուխը՝ «Արժանապատվությունը» և մատնանշեք այն իրավունքները, որոնք ձեր կարծիքով ամենակարևորն են համացանցից օգտվելիս:

Վարժություն 2: **Առաջին հայացք համացանցին վերաբերող գրքույկին**

Առաջադրանք. Կիրառեք «կարևոր տեղեկությունների համար արագ ընթերցելու (scan)» մեթոդը՝ (http://www.aacc.edu/tutoring/file/skimming.pdf) արագ աչքի անցկացնելու համար «Մեր երազած համացանցը» գիրքը և մատնանշեք այն գլուխներն ու էջերը, որոնք առնչվում են ԵՄ խարտիայի հետևյալ իրավունքներին: Մի իրավունքը կարող է ձեզ հանդիպել մի քանի էջում կամ գլխում.

Իրավունք	**գլուխ**	**էջ**
Հոդված 1 «Մարդու արժանապատվությունը»		
Հոդված 7 «Անձնական կյանքի նկատմամբ հարգանքի իրավունքը»		
Հոդված 11 «Արտահատվելու ազատությունը»		

Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ I

Գլուխ 1. առցանց իրավունքներն ու պարտականությունները
Դասապլան. Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ I **
Հեղինակ. Կարստեն Գրյունե, Գերմանիա

Վարժություն 1. **Իրավունքներ և պարտականություններ. Նույն մետաղադրամի երկու կողմերը:**
Առաջադրանք. Հաճախ տարբեր իրավունքներ համընկնում են պարտականության հետ կամ նույնիսկ բախվում են երկու իրավունքներ:
Ուսումնասիրելով Հիմնարար իրավունքների մասին ԵՄ խարտիան՝ (ավելացրեք հղումը), համացանցային ո՞ր իրավունքները կարող են երբեմն բախվել: Արդյոք դրանք համընկնո՞ւմ են որոշակի պարտականության հետ:
Մի իրավունքը կարող է պատահել մի քանի գործերով :

Իրավունք	բախումը հոդված #/ դրանից բխող պարտականությունը
Հոդված 1 «Մարդու արժանապատվությունը»	
Հոդված 7 «Անձնական կյանքի նկատմամբ հարգանքի իրավունքը»	
Հոդված 11 «Արտահատվելու ազատությունը»	
Հոդված 13 «Արվեստների ազատությունը»	

Վարժություն 2. **Հիմնական իրավունքների հավանական խախտումների դեպքեր**

Առաջադրանք. Ձեր որոնման արդյունքների վրա հիմնվելով ստեղծեք երեք գործ՝ համաձայն ձեր երկրի օրենսդրության, որտեղ ձեր իրավունքները հավանաբար խախտվել են: Այդ գործերը պետք է ներառեն առնվազն մեկ ճիշտ և մեկ սխալ օրինակ:

Գործ 1

____

____

____

____

____

Գործ 2

____

____

____

____

____

Գործ 3

____

____

____

____

____

Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ II

Գլուխ 1. Իմ առցանց իրավունքներն ու պարտականությունները

Դասապլան. Երկու կողմ, մեկ մետաղադրամ (II) ***

Հեղինակ. ***Կարստեն Գրյոնե, Գերմանիա***

Վարժություն 1: **Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները՝ համաձայն ներպետական օրենսդրության**

ԵՄ խարտիայի՝ ուսումնասիրության ենթակա իրավունքը_________________________ իրավունք (Հոդված #)

Առաջադրանք. ԵՄ հիմնարար իրավունքների խարտիայում ամրագրված իրավունքները մասնավորեցված են ներպետական օրենսդրությամբ:

Ուսումնասիրեք ներպետական օրենսդրության հետևյալ ակտերը՝

- ձեր սահմանադրությունը, հատկապես՝ հիմնարար իրավունքների բաժինը,
- քրեական օրենսդրությունը,
- հեղինակային իրավունքի մասին օրենսդրությունը,
- տվյալների պաշտպանության մասին օրենսդրությունը:

Գտեք այն պարբերությունները, որոնք վերաբերում են ԵՄ խարտիայում ընդգրկված հիմնարար իրավունքի դրական կամ սահմանափակող եղանակով հոդվածներին:

Իրավունքներ			Պարտականություններ		
Ինձ թույլատրվում է	օրենք	պարբերություն (օրենքից)	Ես պարտավոր եմ / Ես չպետք է	օրենք	պարբերություն (օրենքից)
1					
2					
3					
4					

Գլուխ 2. **«Տեղեկությունը գիտելիք չէ», Ալբերտ Էյնշտեյն**
Դասապլան. **Մտիր, ստեղծիր և տարածիր *****
Հեղինակ. ***Ֆեռնանդո Կամպոս, Պորտուգալիա***

Սպառիչ չլինելով՝ այս աղյուսակն առաջարկում է գործիքների և տեխնոլոգիաների լայն շրջանակ, որոնք կարող են օգտագործել աշակերտներն ու ուսուցիչները ուսուցման և ուսումնառության գործընթացներն ավելի ինտերակտիվ դարձնելու նպատակով:

Առաջադրանք	Նպատակներ	Բաց աղբյուր կամ առկա է սահմանված պայմաններում	Օժանդակ շարժական սարքեր	FC Գործիքակազմի անվանում
1. Մտքի քարտեզների կառուցում	Մտքի քարտեզներ՝ տարածելով և համագործակցելով կամ՝ առանց	1. Popplet 2. CMap Tools 3. Mindomo 4. FreeMind	1. Այո 2. Ոչ 3. Այո 4. Ոչ	Քարտեզ
2. Հարցարան	Բազմակի հարցարանների ստեղծում	1. Kahoot 2. HotPotatoes 3. Socrative Quizwriter (առևտրային) 5. Edmodo	1. Այո 2. Ոչ 3. Այո 4. Այո 5. Այո	Ստեղծեք
3. Տեսահաղորդակցություն, Հաղորդակցություն և տեսաձայնագրում	Ստեղծեք տեսահաղորդակցության տեսանյութեր	Google Hangout	Այո	Հաղորդակցվեք Համագործակցեք
4. Տեսանյութերի պահպանում	Տեսանյութերի պահպանում և տարածում	Youtube	Այո	ցուցադրում
5. Համագործակցային գրավոր	Տեքստեր գրել բազմաթիվ օգտատերերի կողմից միևնույն ժամանակ	TitanPad Google docs	1. Այո 2. Այո	Համագործակցել
6. Ձայնագրում և խորհրդածում	Ձայնագրություն՝ ներառելով խմբերի բաժանված աշակերտներին	1. Voice thread (առևտրային) 2. TeamUp	1. Այո 2. Ոչ	Երազեք Հարցրեք Մտորեք Ուսումնասիրեք

Առաջադրանք	Նպատակներ	Բաց աղբյուր կամ առկա է սահմանված պայմաններում	Օժանդակ շարժական սարքեր	Օժանդակ շարժական սարքեր
7. QR Codes	Օգտվել QR կոդերից ուսուցողական նպատակներով	http://goo.gl/AF7pPh (Անհրաժեշտ է գրանցվել) http://goo.gl/Ua9txH (Անհրաժեշտ է գրանցվել)	Այո	Ստեղծել Ուսումնասիրել
8. Wiki	քննարկում և տարածել համագործակցային եղանակով	1. Google docs 2. pbworks	1. Այո 2. Այո	Համագործակցել
9. Կայքեր	Աշակերտների խմբերի կամ դասարանների համար (groups or classes) ստեղծել կայքեր՝անձնական և հանրային օգտագործման համար	1. Google sites 2. Weebly	1. Ոչ 2. Այո	Ցուցադրել
10. Բլոգ	Բլոգի ստեղծում	1. Blogger 2. WordPress	1. Այո 2. Այո	Համագործակցել Ցուցադրել
11. Արտադրողական գործիքներ	Գործիքներ. Տեքստի խմբագրում, ներկայացում, spreadsheet	1. Libre Office 2. Polaris Office 3. Google Docs	1. Ոչ 2. Այո 3. Ոչ	Ստեղծել Ցուցադրել
12. Ձայնագրություն	Ձայնագրել և մոնտաժել ձայնագրությունը	Համարձակություն	Ոչ	Ստեղծել Ցուցադրել
13. Պատկերներ	Պատկերների խմբագրում	1. Gimp 2. Inscape 3. Photoscape	1. Ոչ 2. Ոչ 3. Այո	Ստեղծել Ցուցադրել
14. Տեսանյութ	Մոնտաժ և փիղեոպլեյեր	1. VSDC Free Video Editor 2. VLC	1. Ոչ 2. Այո	Ստեղծել Ցուցադրել
15. Ուռճացված իրականություն	Տեղեկություններ Առարկաների և վայրերի ստեղծում QR կոդերով	1. Aurasma 2. Google Goggles	1. Այո 2. Այո	Ստեղծել Ցուցադրել

Համացանցային գործիքներ մաթեմատիկական վարժությունների համար

Գլուխ 3. **Մասնակցություն համացանցում**
Դասապլան. **Սովորում ենք Math 2.0 *-****
Հեղինակ. ***Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա***

Քայլ 1: Համացանցային գործիքներ մաթեմատիկական վարժությունների համար

1.Հետևյալ գործիքներից որո՞նք կարող են օգտակար լինել, ըստ ձեզ, մաթեմատիկական վարժությունների համար (այո/ոչ):

Բլոգներ Վիկիներ ___________ Խաղեր ___________ Թվիթեր ___________

Էլ. փոստ ___________ Ֆեյսբուք ___________ Զրուցարան կամ նման կիրառական

ծրագրեր ___________ Որոնման համակարգեր ___________Google Drive ___________

2. Կարո՞ղ եք մտածել, թե ինչ առավելություններ ունի այս գործիքների կիրառումը մաթեմատիկական վարժությունների պարագայում՝ համեմատած դեմ առ դեմ համագործակցության հետ: Օրինակ, մի ամաչկոտ աշակերտ կարող է ավելի հեշտորեն արտահայտել իր կարծիքը համացանցում, քան դասարանում:.

____

____

____

3. Հետևյալ հատկանիշներից որո՞նք են առավելություններ (Ա)/թերություններ (Թ) մաթեմատիկայի դասերի և վարժությունների ժամանակ:

- տեղեկությունների ակնթարթային մատչելիությունը________
- հեռահար հաղորդակցությունները________
- վիրուսների/փոստաղբի ռիսկերը________
- կեղծ օգտատերերի անձնական էջերը________
- մեծաքանակ կրթական ռեսուրսները________
- ուսուցչի հետ ավելի սերտ հաղորդակցությունը________
- գովազդը________
- առցանց թարգմանչական գործիքները________
- ներսում շատ ժամանակ անցկացնելը________
- ժամանակի ինքնուրույն տնօրինումը________
- առավել մեծ տեսանելիությունը________
- իմաստի/բովանդակության ընկալումը________

4. Հաշվեք յուրաքանչյուր դասը և հաշվարկեք Ա/Թ համամասնությունը: Արդյոք այն 1-ից մե՞ծ է, թե՞ փոքր: Ինչպե՞ս եք մեկնաբանում դա:

____

____

____

Ուժեղ գաղտնաբառի ձևավորում

Գլուխ 3. **Մասնակցություն Համացանցում**

Դասապլան. **Սովորում ենք Math 2.0 *-****

Հեղինակ. ***Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա***

- **Ուժեղ գաղտնաբառը պետք է.**
- ունենա առնվազն 8 նիշ
- չներառի ձեր իրական անունը
- չներառի ամբողջական բառ
- էականորեն տարբերվի ձեր այլ գաղտնաբառերից
- ներառի առնվազն մեկ մեծատառ, մեկ փոքրատառ, մեկ թիվ և ստեղնաշարի մեկ խորհրդանիշ:

Վարժություն. Վերցրեք մի բառ և փոխարինեք տառերից մի քանիսը թվերով կամ նշաններով, ինչպես օրինակ՝ «p1n@pp!E»-ում («pineapple»բառից)

Հարցեր.

Քանի՞ տարբեր գաղտնաբառեր կարող եք ստեղծել միևնույն 8 նիշից

Քայլ 2. Խաղերը մաթեմատիկայում

Ստեղծեք գծապատկեր հետևյալ պարբերությունից.«Ուսումնառուները հիշում են իրենց կարդացածի միայն 10 և լսածի միայն 20 տոկոսը:Եթե կան պատկերներ, որոնք ուղեկցում են բանավոր ներկայացմանը, ապա հիշում են 30 տոկոսը, իսկ երբ դիտարկում են, որ ինչ-որ մեկն ինչ որ բան բացատրելիս նաև կատարում է տեղում, ապա հիշում են լսածի 50 տոկոսը: Սակայն ուսումնառուներն ամեն ինչ 90 տոկոսով են հիշում,«եթե գործն ինքնուրույն են անում, նույնիսկ եթե դա բեմականացում է»:

Արդյոք բազմախաղընկերային առցանց խաղերը (MMO կամ MO խաղերը) ևս ռիսկե՞ր են պարունակում: Եթե այո, բերեք օրինակներ:

Ո՞րն է եղել ձեր համացանցային խաղերի ամենավատ և ոչ անվտանգ վարքագծի փորձառությունը: Ի՞նչ կարող էիք անել՝ խուսափելու համար նման փորձից:

Եթե առցանց խաղընկերը խնդրում է ձեզ հանդիպել իր հետ իրական կյանքում կամ պահանջում ձեզնից անձնական բնույթի տեղեկություններ, ապա ի՞նչ կանեիք:

Բլոգները/վիկիները մաթեմատիկայում

Գլուխ 3. **Մասնակցություն Համացանցում**
Դասապլան. **Սովորում ենք Math 2.0 *-****
Հեղինակ. ***Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա***

1) Վարժություն 1. 10 բալանոց սանդղակով գնահատեք բլոգի օգտագործումը մաթեմատիկական վարժություններում, 1-ը օգտակար չէ, 10-ը ամենաօգտակարն է.

- ☐ հասկացության բացատրություն / մասնագիտական եզրերի բառարան
- ☐ դասարանային նշումների տեղադրում
- ☐ սլայդների և դասարանային այլ ռեսուրսների տեղադրում
- ☐ հայտարարություններ
- ☐ խնդիր պրակտիկա
- ☐ աշխատանք դասընկերների կամ այլ դպրոցների հետ
- ☐ դեպքերի ուսումնասիրություն
- ☐ իրական կյանքի մաթեմատիկա
- ☐ «շաբաթվա խնդիր»
- ☐ վերանայում

Որոշ կանոններ բլոգներից օգտվելու համար.

- Երբեք ձեր բլոգումև ձեր անձնական էջին անձնական տվյալներ կամ նկարներ մի տեղադրեք.
- Երբեք մի մոռացեք հեղինակային կանոնների մասին.
- Հիշեք, որ այն, ինչ տեղադրում եք, հանրային է, տեսանելի ուսուցիչների և ծնողների համար և կարող է տարածվել.
- Ընտրեք մեկնաբանությունների այնպիսի կարգավորումներ, որոնց համար կպահանջվի ձեր մոդեռացիան, նախքան դրանց հրապարակումը.
- Մտածեք նախքան տեղադրելըբլոգում կամ որպես մեկնաբանություն.
- Իմացեք, թե ինչպես հաղորդում ներկայացնել և արգելափակել անցանկալի օգտատերերին.
- Ձեր որակավորումների մասին տեղեկություններ մի տարածեք.
- Եթե հրավիրեք ձեր բլոգում այլ գրառումներ կատարողների, նրանց վերապահեք իրենց դերին համապատասխան իրավունքներ.
- Պատասխան արձագանք ներկայացնելիս եղեք նույնքան քաղաքավարի, որքան դասարանում: Այդ արձագանքը դարձրեք օգտակար և արդարացի.
- Եթե տեսնում եք մի բան, որ չպետք է տեսնեիք ձեր էկրանին, անմիջապես հայտնեք այդ մասին ձեր ուսուցչին կամ ծնողներին:

2) Վարժություն. **Աշխատեք զույգերով, որպեսզի ստեղծեք ավելի շատ կանոններ և գրեք դրանք ֆլիփչարթի վրա: Այնուհետև ընտրեք 10 ամենաօգտակար կանոնները և ստեղծեք «Բլոգների տասը պատվիրանները»:**

Ֆեյսբուքը և մաթեմատիկական վարժությունները

Գլուխ 3. **Մասնակցություն Համացանցում**
Դասապլան. **Սովորում ենք Math 2.0 *-****
Հեղինակ. ***Իրինա Վասիլեսկու, Ռումինիա***

Վարժություն 1. Համաձայն վիճակագրության Ֆեյսբուքի օգտատերերի տարիքային բաշխումը հետևյալն է: Ստեղծեք կարկանդակաձև գծապատկեր պատկերելու այն:

Տարիքը	Տոկոսը
13-17	14.8%
18-24	32.3%
25-34	26.6%
35-44	13.2%
44-54	7.2%
55-64	3.5%
64+	2.4%

Վարժություն 2. **Պատասխանեք հետևյալ հարցերին.**
Ի՞նչ հաճախականությամբ եք ստուգում ձեր Ֆեյսբուքի լրատուն:

Ի՞նչ նպատակով եք օգտագործում Ֆեյսբուքը: Առաջարկություններ. զրուցելու, լուսանկարներ տեղադրելու, ընկերներիս հետ կապ պահելու, մեր կյանքի կարևորագույն իրադարձությունների մասին նյութեր տեղադրելու, լուսանկարներ վերբեռնելու, խաղեր խաղալու և այլն:.

Մտանանշեք ձեր մասին 5 տեղեկություն, որ չպետք է տեղադրեք ձեր անձնական էջում:

Արդյոք երբևէ օգտվե՞լ եք Ֆեյսբուքից դպրոցական վարժություններ կատարելու համար:

Կարծում եք, որ այն կարելի՞ է օգտագործել դրա համար: Ինչպե՞ս:

Սույն ցանկից ընտրեք 3 լավագույն գաղափարները Ֆեյսբուքը մաթեմատիկայում կիրառելու համար.

- դասարանային խումբ՝ կիսելու տեղեկությունները և տալու հանձնարարություններ
- պլանավորելու իրադարձություններ
- աշխատելու խմբերով
- տեղադրելու նշումներ այն աշակերտների համար, ովքեր բացակայել են դասերից
- տարածելու մուլտիմեդիա ռեսուրսներ
- ներգրավելու առավել փակ, լուռ աշակերտներին
- հիշեցումներ, հայտարարություններ, մոտալուտ վերջնաժամկետներ
- ուսուցողական կիրառական ծրագրեր
- օգնելու աշակերտներին առավել սերտ կապեր հաստատելու
- համագործակցելու այլ դպրոցների հետ
- անցկացնելու հարցումներ

Արդյոք ձեզ հայտնի՞ են մաթեմատիկային վերաբերող Ֆեյսբուքյան էջեր:

Աշխատելով չորս հոգանոց խմբերով՝ ստեղծեք էթիկետի և անվտանգության հինգ կանոն մաթեմատիկայի Ֆեյսբուքյան խմբի համար:.

Որտե՞ղ է ճշմարտությունը

Գլուխ 4. Ձևավորեք ձեր ինքնությունը

Դասապլան. Իմ (իրական) ինքնությունը**

Հեղինակ. *Մարտինա Կուպիլիկովա, Չեխիայի Հանրապետություն*

Ձեր ինքնության մասին ավելի լավ պատկերացում կազմելու նպատակով աշխատեք ինքնուրույն լրացնել ստորև աղյուսակները.

Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս):		Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս):		Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս):	
Սիրալիր		Սիրալիր		Սիրալիր	
Բարի		Բարի		Բարի	
Պարկեշտ		Պարկեշտ		Պարկեշտ	
Համարձակ		Համարձակ		Համարձակ	
Չար		Չար		Չար	
Թունոտ		Թունոտ		Թունոտ	
Բարեխիղճ		Բարեխիղճ		Բարեխիղճ	

Հաջորդ աղյուսակում գրի առեք ձեր հատկանիշներից հինգը: .

Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս)		Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս)		Ո՞վ եմ ես (համացանցից դուրս)	

Այժմ աշխատեք մեկ կամ երկու այլ աշակերտների հետ՝ քննարկել ձեր պատասխանները: Արդյոք գիտե՞ք իրար այնքան լավ, որքան կարծում եք: Ավելի մոտ եք անձին, երբ համացանցու՞մ եք, թե՞ երբ համացանցում չեք:

Մայքլ Ջեքսոն «Փրայվիսի»

Գլուխ 5. **Անձնական կյանքի գաղտնիությունն իմ ամենաթանկ ունեցվածքն է:**
Դասապլան. **Մաքլ Ջեքսոն «Փրայվիսի»**
Հեղինակ. *Միգելա Ֆեռնանդես, Պորտուգալիա*

Ո՞րն է այս երգի իմաստը:

Բացատրեք, թե ի՞նչ կապ ունի երգի իմաստը համացանցի հետ:

Բերեք երգում նկարագրված իրավիճակների և իրական կյանքի համարժեքները:
«Այժմ նա չունի երկրորդ շանս, նա ուղղակի ծաղրում էր ու հետապնդում
Ասեք ինձ, խնդրեմ, ինչու,
Չկա և ոչ մի դաս քաղելու համար, հարգանքը չի տրվում, հարգանքին արժանանում են
Դադարեցրեք չարամտորեն հարձակվել իմ ազնվության վրա»:

Գլուխ 6. **Արվեստագետը ձեր մեջ**
Դասապլան. **Ռեպավորեք այն****
Հեղինակ. *Անգելա Կապեզուտո, Իտալիա*

Խորհուրդ. Աշակերտները պետք է աշխատեն խմբերով, սակայն նրանցից յուրաքանչյուրը պետք է լրացնի սույն առաջադրանքների թերթիկը, որպեսզի դրական գնահատական ստանա ուսուցչից:

Մաս 1. Արդյոք դուք տեսահե՞ն եք: Հեղինակային իրավունքի ոտնահարում/ խախտում	Միշտ չէ, որ հեշտ է հասկանալ, թե երբ է ինչ-որ մի բան պաշտպանվում հեղինակային իրավունքով և թե ինչպես կարող են հեղինակային իրավունքով պաշտպանվող առարկաները օրինական ձևով օգտագործվել: Ստուգեք ձեր գիտելիքները հետևյալի մասին. արդյոք դրանք հեղինակային իրավունքի խախտո՞ւմ են:
☐ Այո ☐ Ոչ	Հեղինակային իրավունքի իրավատերերի հետ համաձայնագրեր ունեցող առցանց ծառայություններից երգեր քաշելը (օրինակ Spotify-ից):
☐ Այո ☐ Ոչ	Հեղինակային իրավունքով պաշտպանվող պատկերը վերբեռնելը (հիշատակելով սեփականատիրոջը կամ առանց դրա)
☐ Այո ☐ Ոչ	iTunes-ից ներբեռնելը:
☐ Այո ☐ Ոչ	Մի տեսանյութ վերբեռնելը, որը դուք արել եք համերգի ժամանակ այն դեպքում, երբ տոմսի վրա նշված է եղել, որ տեսագրությունն արգելվում է:
☐ Այո ☐ Ոչ	Հրապարակել մի հատված այլ անձի բլոգից և տեղադրել հղումն այդ բլոգին, սակայն չհարցնել թույլտվություն նրանից:
☐ Այո ☐ Ոչ	Դիտել տեսանյութ, որ մեկ ուրիշն է տեսագրել մի երաժշտի կենդանի կատարումից, երբ նշված է եղել, որ տեսագրումն արգելվում է:
☐ Այո ☐ Ոչ	Վերբեռնել համերգի ընթացքում Ձեր արած լուսանկարը, երբ տոմսի վրա գրված էր, որ տեսագրումն արգելված է:
☐ Այո ☐ Ոչ	Վերբեռնել մի ժամանակակից փոփ երգի բառերը / կիթառի նոտաները անհատական կայք կամ սոցիալական ցանց:
☐ Այո ☐ Ոչ	Վերբեռնել հանրահայտ անձի լուսանկարը, որ ինքներդ եք նկարել հանրային վայրում:
☐ Այո ☐ Ոչ	Նորից տեղադրել մի ողջ հոդված՝ ճանաչելով հեղինակին և ներառելով հղումը (առանց թույլտվության):
	Ավարտելուց հետո ստուգեք պատասխանները հետևյալ կայքում՝ www.webwewant.eu (էջ 43): Հայտնեք ձեր արդյունքները դասարանին: Ի՞նչ նշանակություն ունի այդ արդյունքը ձեզ համար: ____________________ ____________________

Մաս 2.

Արդյոք այլ անձինք կարո՞ղ են իրենց ուզածն անել ձեր ստեղծագործու-թյունների հետ:
Վերբեռնեն ձեր նյութերը:
.

Ի՞նչ տիպի նյութեր եք դուք վերբեռնում համացանց, և ի՞նչ եք զգում, որ ուրիշները կարող են ինչ ուզել անել ձեր ստեղծագործության հետ:

Վերբեռնված նյութ.

____

Ի՞նչն է ձեզ անհանգստացնում:

____

____

Մաս 3.

Ինչպե՞ս և որքա՞ն կարող եք պաշտպանել ձեր նյութերը:

The Creative Commons կայքը

Այցելեք Creative Commons կայքը հետևյալ հղումով՝ http://creativecommons.org/licences և պատասխանեք այն հարցերին, թե ինչ են նշանակում լոգոները, ինչ է թույլատրվում անել նյութի հետ:

Ի՞նչ է թույլատրվում անել հետևյալ լոգոներով հրապարակված նյութի հետ

(օգտագործեք ձեր սեփական բառերը, copy- paste մի արեք):

CC BY

____

CC BY ND

____

CC BY NC SA

____

CC BY NC SA

____

CC BY NC

____

CC BY NC ND

____

Հեղինակային իրավունքով չպաշտպանված ի՞նչ կայքեր է /նյութով հանդերձ/ առաջարկում Creative Commons կայքի կողմից ձեզ օգտագործման համար:

____

____

____

Մաս 4. Առաջադրանքը (էջ 1)	Լսեք ձեր ուսուցչի բացատրությունն այն իրավիճակի վերաբերյալ, որի համար պետք է նյութ տրամադրեք (նա բացատրում է այն իրավիճակը, որում հայտնվել եք): Ձեր գործընկերների հետ որոշեք. ա. թե որ երկիրն եք ընտրում (ընտրեք ուսուցչի տրամադրած ցանկից): __________ __________ բ. այժմ սկսելով առաջին տառից և առաջանալով աստիճանաբար դեպի ձեր ընտրած երկրի անվան վերջին տառը, գրի առեք այն գոյականներն ու բայերը, որը ձեր կարծիքով նկարագրում է այդ երկիրը և սկսվում այն տառով, որի վրա կանգնել եք.

1-ին տառ	2-րդ տառ	3-րդ տառ	4-րդ տառ	5-րդ տառ	6-րդ տառ

Ձեր աղբյուրը կարող է լինել www.wordreference.com-ը, եթե համացանցը մատչելի է կամ որևէ երկլեզվանի թղթային բառարան, ի վերջո հարկ չկա, որ դուք ընտրեք բարդ կամ անհասկանալի բառեր:

գ. (ա) – ի համար աշակերտ ռեպերները ղեկավարում են

ԿԱՄ անում ձայնային շնորհանդես

Գրի առեք ձեր ընտրությունը.

____

____

դ. Գրի առեք այն բանաստեղծությունը, որ ստեղծել եք միասին բ-ում առկա աղյուսակից և ով է ռեպ երգում, իսկ ով՝ ձայնագրում:

____

____

____

____

____

	ԿԱՄ Գրի առեք այն բանաստեղծությունը, որը ռեպի տեսքով ուղեկցելու է սլայդները /ձայնային ուղեկցության դեպքում/, ով է ստեղծում և ով ներկայացնում յուրաքանչյուր սլայդը: Ճանաչեք, թե որտեղից են ձեր պատկերները/երաժշտությունը/ այլ համացանցային ռեսուրսները վերցված: __________ __________ __________ __________ __________ Ճանաչեք, թե որտեղից են ձեր պատկերները/երաժշտությունը/ այլ համացանցային ռեսուրսները վերցված: __________ __________ __________ __________ ե. C.C. այն արտոնագիրը, որը լավագույնս է համապատասխանում ձեր գովազդին: Գրի առեք ձեր հիմնավորումները այդ արտոնագիրն ընտրելու համար: __________ __________ __________ __________ __________ __________

Ձեր միջի բոլոր արվեստագետները

Գլուխ 6. Ձեր միջի արվեստագետը

Դասապլան. Ձեր միջի արվեստագետը! **

Հեղինակ. *Ֆրանս Նյուվենհույզեն, Նիդերլանդներ*

«Անցած շաբաթ ես որոշ տեսանյութեր էի նայում Youtube-ում, երբ պատահաբար գտա մի հրաշալի երիտասարդ արվեստագետի: Նա անհավատալի ձևով թմբուկ էր խփում: Դուք պետք է դիտեք սա: Ստուգեք նրա անունը. Ավերի Մոլեկ: Նա իրականում իմ ճանաչած լավագույն արվեստագետն է»:

Սա մի տիպական խոսակցություն է, որ կարող էիք ունեցած լինել անցած շաբաթ կամ նույնիսկ այս առավոտ: Գուցե դուք հենց նոր ստուգեցիք ձեր հեռախոսը կամ համակարգիչը, թե արդյոք դա իրականություն է (ստուգեք): Արդյոք հաճա՞խ եք խոսում արվեստագետների մասին: Արդյոք ճանաչո՞ւմ եք արվեստագետի: Գրի առեք մի քանի արվեստագետի անուն, ում ճանաչում եք և թե ինչ արվեստագետներ են նրանք:

Անունը.	**Ինչ արվեստագետ է**

Գուցե այն արվեստագետների անունները, որ գրի առաք, հայտնի են ողջ աշխարհում: Արդյոք կա՞ն տեղական արվեստագետներ, ում ճանաչում եք: Գրի առեք նրանց անունները: Ի՞նչ արվեստագետներ են նրանք:

Անունը.	**Ինչ արվեստագետ է**

Միշտ հաճելի է դիտել արվեստագետներին: Բայց ինչո՞ւ է այդպես:

Ձեր ճանաչած շատ արվեստագետներ շատ յուրահատուկ են: Նրանք ունեն յուրահատուկ տաղանդ կամ շնորհ: Արդյոք դուք երբևէ երազե՞լ եք նման շնորհի ունենալու մասին: Ի՞նչ արվեստագետ կուզենայիք լինել:

Համացանցում կարող եք շատ տեղեկություններ գտնել ձեր սիրած արվեստագետի մասին: Զույգերով կոլաժ ստեղծեք ձեր սիրած արվեստագետի մասին: Կարող եք օգտվել ձեր սմարթֆոնից կամ համակարգչից:

Եթե օգտվում եք սմարթֆոնից, կարող եք օգտվել հետևյալ կիրառական ծրագրից՝

Pic Collage. (http://pic-collage.com/)

Եթե օգտվում եք համակարգչից, կարող եք օգտվել PowerPoint-ից, Google Presentation-ից, Prezi-ից կամ Animoto-ից: Դրանք փնտրեք համացանցում: Կոլաժներն ավարտելուց հետո ներկայացրեք դրանք մեկ այլ թիմի:

Մի պահ մտածեք «արվեստագետ» բառի մասին: Շատ բան եք արդեն գրի առել արվեստագետների մասին: Այստեղ կարող եք շատ բան գտնել «արվեստագետների» մասին: Կազմեք մեկ կամ երկու նախադասություն այստեղ գտած բառերից.

Ստեղծել	եղանակ	խաղալ	բախտ	կատարել
աշխատել	սովորել	տաղանդ	հմտություններ	
սիրած զբաղմունք				

Որոնեք «Ինչպես դառնալ արվեստագետ» համացանցում: Գրի առեք առնվազն չորս բան, որ սովորեցիք «արվեստագետ դառնալու» մասին:.

____

____

____

____

Տեղեկություններ

Երբ օգտվում եք նկարներից, ֆիլմերից կամ ձայներից, համոզվեք, որ այդ բովանդակության աղբյուրն օրինական է և որ կարող եք օգտագործել այն ձեր կոլաժում: Երբ պատկերներ եք որոնում Google-ում, օգտվեք որոնման գործիքներից և օգտվեք «usage tools» տարբերակից: Ընտրեք համապատասխան բնութագրիչը մենյուից: Այժմ գիտեք, որ ձեր տեղեկություններն օրինական են:

Ի՞նչ է արվեստագետը:

Արվեստագետը մարդ է, ով ինչ-ոչ բան է ստեղծում: Հետևաբար անպայման չէ, որ դաշնամուր նվագեք, որպեսզի լինեք արվեստագետ: Ինչպե՞ս կարող է հրուշակագործն արվեստագետ լինել, կամ այգեգործը, կամ խաղեր ծրագրավորողը:

Հրուշակագործը______________________________

Այգեգործը.______________________________

Խաղեր ծրագրավորողը.: ______________________________

Գուցե կարող եք մտածել ևս մեկ կամ երկու զբաղմունքի մասին,
որով ևս կարելի է արվեստագետ լինել: Ներկայացրեք գաղափարներ:

____

____

____

Երբ ձեզ դուր է գալիս երաժշտություն ստեղծագործելը, տեսանյութեր կամ լուսանկարներ ստեղծելը, շատ հեշտ է տարածել ձեր ստեղծագործությունները: Երբ ստեղծում եք ինչ-որ բան, ապա այդ բանի սեփականատերն եք: Համացանցում շատ հեշտ է տարածել բաներ, որ դուք չեք ստեղծել: Մի պահ լավ կլինի մտածեք այդ մասին: Մտեք Մեր երազած համացանցը կայքը և ներբեռնեք ձեռնարկը: Բացեք 6-րդ գլուխը, կարդացեք տեքստերը և կատարեք բոլոր վարժությունները:

Այժմ երբ գիտեք ամեն ինչ հեղինակային իրավունքի և սեփականության իրավունքի մասին, կարող եք պատասխանել հետևյալ հարցերին.

1. Ո՞րն է անօրինական:

- ☐ ա. քաշել երգեր առցանց այն ծառայություններից, որոնք ունեն պայմանագիր հեղինակային իրավունքի իրավատերերի հետ:
- ☐ բ. ներբեռնել iTunes-ից
- ☐ գ. դիտել տեսագրություն, որ մեկ ուրիշն է արել կենդանի կատարմամբ մի համերգից այն դեպքում, երբ նշված էր, որ ձայնագրություն չի թույլատրվում:
- ☐ դ. երգեր քաշել կամ ներբեռնել ծառայություններից, որոնք պայմանագրեր չունեն հեղինակային իարվունքի իրավատերերի հետ:

2. Արդյոք օրինակա՞ն է վերստին տեղադրել մի ամբողջ հոդված, թե հիշատակում եք հեղինակին և ներառում հղումը բնագրին առանց հեղինակի թույլտվության:

☐ ☐

Արդյոք դուք նույնպե՞ս արվեստագետ եք:

Ո՞րն է ձեր միջի արվեստագետը: Դուք շատ բան սովորեցիք արվեստագետների մասին:
Այժմ պետք է պարզաբանեք, թե ինչ արվեստագետ եք դուք: Արդյոք դուք երաժի՞շտ եք,
պարո՞ղ, թե՞ դերասան: Թե՞ սիրում եք լուսանկարել, նկարել կամ քանդակել: Թե՞ վարպետորեն
ձիավարում եք, խոհարար կամ ծրագրավորող եք: Գրի առեք ձեր տաղանդներից
մի քանիսը: Կարիք չկա, որ լինեք լավագույնը: Այս ամենը ձեր մասին է և միայն ձեր:

____

____

____

Նկարեք «սելֆի ֆիլմ» կամ ելույթ այն մասին, թե ձեր «արվեստագիտությունն» ինչն է:

Սելֆի ֆիլմի համար կարող եք օգտվել ձեր հեռախոսից (եթե ունեք) կամ տեսախցիկից: Կարճ տեսահոլովակ պատրաստեք ձեր մասին որպես արվեստագետի: Հիշեք. կարիք չկա, որ դուք դաշնամուր նվագեք: Եթե դուք արվեստագետ եք սպորտում, դա ևս հոյակապ է: Նկարեք ձեզ գործողության պահին: Ներբեռնեք ձեր հոլովակը YouTube և անվանեք այն «արվեստագետն իմ մեջ»: Օգտվեք YouTube-ձայնային ուղեկցումերից՝ ձեր ֆիլմին երաժշտություն ավելացնելու համար: Ելույթի համար կարող եք օգտվել վերը նշված որևէծրագրից:

Նկարների և url-ների ցանկ.

https://openclipart.org/image/300px/svg_to_png/3989/JPortugall_icon_microphone.png *(Գրանցում անհրաժեշտ չէ)*

https://openclipart.org/detail/25595/Brush-by-Andy *(Գրանցում անհրաժեշտ չէ)*

http://pixabay.com/nl/youtube-multimedia-media-buis-344105/ *(Գրանցում անհրաժեշտ չէ)*

Փնտրո՞ւմ եք տեղեկություններ կամ խորհրդատվություն: Կապվեք Insafe-ի հետ ձեր երկրում:

Ավստրիա www.saferinternet.at
Բելգիա www.clicksafe.be
Բուլղարիա www.safenet.bg
Կիպրոս www.cyberethics.info
Չեխիայի հանրապետություն www.saferinternet.cz
Էստոնիա www.targaltinternetis.ee
Դանիա www.medieraadet.dk
Ֆինլանդիա www.meku.fi/fisic
Ֆրանսիա www.internetsanscrainte.fr
Գերմանիա www.klicksafe.de
Հունաստան www.saferinternet.gr
Հունգարիա www.saferinternet.hu
Հայաստան www.safe.am
Իսլանդիա www.saft.is
Իռլանդիա www.webwise.ie
Իտալիա www.saferinternet.it
Լատվիա www.drossinternets.lv
Լիտվա www.draugiskasinternetas.lt
Լյուքսեմբուրգ www.bee-secure.lu
Մալթա www.besmartonline.org.mt
Նիդեռլանդներ www.digibewust.nl
Նորվեգիա www.medietilsynet.no
Լեհաստան www.saferinternet.pl
Պորտուգալիա www.internetsegura.pt
Ռումինիա www.sigur.info
Ռուսաստան www.nedopusti.ru
Սլովակիա www.zodpovedne.sk
Սլովենիա www.safe.si
Շվեդիա www.medieradet.se
Միացյալ Թագավորություն www.saferinternet.org.uk

Credits

Ստեղծված՝

Դպրոցների եվրոպական ցանցի հրապարակում Insafe ցանցի հետ համագործակցությամբ, Google-ին Liberty Global - ի աջակցությամբ
Ստեղծված է 2015թ

Ձևավորումը՝ Iddifix

Հեղինակային իրավունք

Անուն. Մեր երազած համացանցը. Ձեռնարկ ուսուցիչների համար

ISBN-NUMMER : 9789491440878

EAN : 9789491440878

Հեղինակային իրավունք. Հեղինակային իրավունք. այս աշխատանքն ունի արտոնագիր՝ Creative Commons Attribution 4.0

International (CC BY 4.0)

Works 3.0 Unported License. Նույն արտոնագրի օրինակի համար այցելեք՝
https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/

European Schoolnet

ins@fe

Safe.am

Google

LIBERTY GLOBAL